

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΤΕΥΧΟΣ 3206

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ 06 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2026

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ

στην καθημερινή ηλεκτρονική ενημέρωση του ΤΕΕ (Newsletter) ΤΕΕ:

Σελ 1 και 3

Εξοικονομώ – Γ. Στασινός: Κόκκινη γραμμή των αναγκαίων αλλαγών ο ρόλος των μηχανικών έναντι των παρόχων ρεύματος
- «Πρέπει να ξεκάσει το υπουργείο ότι θα δώσει λεφτά στους παρόχους για να κάνουν τη δουλειά των μηχανικών. Αυτό είναι κόκκινη γραμμή για εμάς» τόνισε ο Πρόεδρος του ΤΕΕ

Σελ 1 και 4

Τι φέρνει το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο που διαδέχεται το Ταμείο Ανάκαμψης
- Με πόρους 5,3 δις ευρώ θα συνδράμη νοικοκυριά και επιχειρήσεις να ανταπεξέλθουν στο κόστος της ενεργειακής μετάβασης

Σελ 1 και 6

Ψηφιακής Διακυβέρνησης: Πώς τα «passes» μέσω του vouchers.gov.gr, μετέτρεψαν το κράτος σε μηχανισμό άμεσης στήριξης των πολιτών

Σελ 1 και 7, 8

Η πρόοδος των εργασιών στη Γραμμή 4 του Μετρό της Αθήνας
- Προς τον Σταθμό Δικαστήρια ο «μετροπόντικας» - Πέρασε την Κυψέλη

Σελ 4, 5

Στην Ολομέλεια σήμερα το v/a Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο, Ταμείο Εξοικονομισμού

Σελ 8, 9

Εγκρίθηκε η χρηματοδότηση για νέους συρμούς στο Μετρό της Αθήνας μέσω του Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου
- Κ. Κυρανάκης: Ποιες παρεμβάσεις προβλέπονται για την αναβάθμιση των συγκοινωνιών σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη

Σελ 10

«Πάγωμα» των σταθερών τιμολογίων ρεύματος, επιδοτήσεις και πλαφόν στα υγρά καύσιμα «ασπίδα» στην ενεργειακή κρίση

Σελ 10, 11

Τι επώθησε και τι αποφασίστηκε στη Σύνοδο των Πρυτάνεων

Σελ 12

Διεθνής διάκριση για τρία ελληνικά προγράμματα που αδειοποιούν την τεχνητή νοημοσύνη
- Ανάμεσα τους τα ερευνητικά έργα "FLOGA" και "Triton" του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου

Σελ 13, 14

Star Forum: Αναζήτηση αιτίων, συγκλίσεις, διαφωνίες και προτάσεις διεξόδου για τη στεγαστική κρίση

- Δ. Μικαηλίδου: Το στεγαστικό πρόβλημα αναδεικνύεται σε κορυφαία κοινωνική πρόκληση

Σελ 15

Ευ. Τουρνάς: Όλοι μαζί θα δώσουμε τον αγώνα και το φετινό καλοκαίρι
- Τι υπογράμμισε ο νέος υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας κατά την τελετή παράδοσης - παραλαβής

Σελ 16

Μήνας «κλειδί» ο Απρίλιος για τα επίτκια ΕΚΤ - Η κλιμάκωση του παλμού αλλάζει τα δεδομένα

Σελ 17

Euronext Athens: Τα οφέλη της αναβάθμισης σε Κατάσταση Ανεπτυγμένων Αγορών και οι επιφυλάξεις

Σελ 18

ΟΟΣΑ: Πρόοδος της Ελλάδας στη μεταρρύθμιση του Κρατικού Προϋπολογισμού

Σελ 19, 20

PeakSat: Το «όνειρο» σε τροχιά

- «Απερίγραπτο το συναίσθημα» λένε οι φοιτητές της ομάδας SpaceDot, που κατασκεύασε τον ναυδοροφωφόρο

Σελ 2

Προσεχώς

Σελ 21, 22

Πρωτοσελίδα θέματα και αποκόμματα τύπου

Και πολλές ακόμη τεχνικές και οικονομικές ειδήσεις.

ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ – Γ. ΣΤΑΣΙΝΟΣ: ΚΟΚΚΙΝΗ ΓΡΑΜΜΗ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΑΙΩΝ ΑΛΛΑΓΩΝ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΤΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ ΡΕΥΜΑΤΟΣ

«Πρέπει να ξεκάσει το υπουργείο ότι θα δώσει λεφτά στους παρόχους για να κάνουν τη δουλειά των μηχανικών. Αυτό είναι κόκκινη γραμμή για εμάς» τόνισε ο Πρόεδρος του ΤΕΕ

Τη δημιουργία ενός και μόνο βασικού προγράμματος Εξοικονομησης Ενέργειας στα κτίρια ζήτησε ο Πρόεδρος του ΤΕΕ Γιώργος Στασινός και χαρακτήρισε «κόκκινη γραμμή» τη διατήρηση του ρόλου των μηχανικών, κατά τον χαιρετισμό του στην ημερίδα ΙΕΝΕ – ΤΕΕ με θέμα: «Ενέργεια Χωρίς Απώλειες: Εξοικονομηση και Βιωσιμότητα στα κτίρια και τη βιομηχανία».

Ο Γιώργος Στασινός ανέφερε ότι «πρέπει να ξεκάσει το υπουργείο ότι θα δώσει λεφτά στους παρόχους για να κάνουν τη δουλειά των μηχανικών. Αυτό είναι κόκκινη γραμμή για εμάς. Αν θέλει να τους αφήσει να προσφέρουν εξοικονομηση ενέργειας με δικά τους χρήματα, να το κάνει. Αλλά αν το κάνει για

να χαλάσει μια αγορά που ήδη υπάρχει, τότε όχι μόνο θα μας βρει απέναντι, θα μπει ως κύριο θέμα στην ατζέντα μας».

Σχετικά με τη λειτουργία των προγραμμάτων εξοικονομησης, ο Πρόεδρος του ΤΕΕ υπογράμμισε ότι «πρέπει να έχουμε επιτέλους ένα πρόγραμμα Εξοικονομώ. Να υπάρχει ένας οδηγός που θα είναι γνωστός σε όλους και οι πολίτες θα μπορούν να υποβάλλουν τις προτάσεις τους μόνιμα και όταν υπάρχουν χρήματα να προχωρά η κάλυψη των αιτήσεων». «Δεν έχουμε την πολυτέλεια ο κάθε υπουργός – για να δείξει ότι κάνει κάτι διαφορετικό – να χαράζει πολιτική από το μυαλό του» σχολίασε. Αναλυτικά στη σελ 3

ΤΙ ΦΕΡΝΕΙ ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΛΙΜΑΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΟΥ ΔΙΑΔΕΧΕΤΑΙ ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ

Με πόρους 5,3 δις ευρώ θα συνδράμη νοικοκυριά και επιχειρήσεις να ανταπεξέλθουν στο κόστος της ενεργειακής μετάβασης

Εν μέσω νέας διεθνούς ενεργειακής κρίσης, αλλά και έξι μήνες πριν κλείσει οριστικά ο κύκλος του Ταμείου Ανάκαμψης στη χώρα μας, η κυβέρνηση ετοιμάζεται να ενεργοποιήσει ένα νέο χρηματοδοτικό εργαλείο: το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο, με 5,3 δις. ευρώ για την περίοδο 2026-2032 και με βασικό στόχο να συνδράμη 1,5 εκατ. νοικοκυριά και 70.000 επιχειρήσεις να ανταπεξέλθουν στο κόστος της ενεργειακής μετάβασης.

Το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κατέθεσε στη Βουλή και συζητείται το νομοσχέδιο με το οποίο συστήνεται Συντονιστική Αρχή και Ειδική Επιτροπή Κοινωνικού Κλιματικού

Ταμείου –με Διοικητή τριετούς θητείας και λειτουργία έως το 2032- που θα διαχειριστεί τους πόρους του Ταμείου.

Παράλληλα, η κυβέρνηση έχει υποβάλει στην ΕΕ πρόταση με 25 δράσεις, οι οποίες θα αρχίσουν να υλοποιούνται εντός του 2026 μέσω του Ταμείου.

Η χρονική σύμπτωση δεν είναι τυχαία. Το 2027 επεκτείνεται το Σύστημα Εμπορίας Ρύπων, επιβαρύνοντας περαιτέρω το κόστος πετρελαίου και φυσικού αερίου. Το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο σχεδιάστηκε, ακριβώς, για να απορροφήσει αυτή την επιβάρυνση. Αναλυτικά στη σελ 4

ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ: ΠΩΣ ΤΑ «PASSES» ΜΕΣΩ ΤΟΥ VOUCHERS.GOV.GR, ΜΕΤΕΤΡΕΨΑΝ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΣΕ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟ ΑΜΕΣΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

Η ελληνική Πολιτεία βρέθηκε την τελευταία εξετία αντιμέτωπη με μια αλληλουχία κρίσεων, από την πανδημία έως την ενεργειακή αστάθεια και τις πληθωριστικές πιέσεις, αλλά και από τις φυσικές καταστροφές έως τις διαρκείς αναταράξεις σε διεθνές περιβάλλον. Σε αυτό το πλαίσιο, το ζητούμενο δεν ήταν απλώς η λήψη μέτρων, αλλά η ταχύτητα και η αποτε-

λεσματικότητα με την οποία αυτά θα έφταναν στους πολίτες. Το μοντέλο των ψηφιακών «passes» μέσω της πλατφόρμας vouchers.gov.gr, που διαμορφώθηκε υπό τον συντονισμό του υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, επιτρέπει στο κράτος να ανταποκρίνεται σχεδόν σε πραγματικό χρόνο. Αναλυτικά στη σελ 6

Η ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΗ ΓΡΑΜΜΗ 4 ΤΟΥ ΜΕΤΡΟ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Προς τον Σταθμό Δικαστήρια ο «μετροπόντικας» - Πέρασε την Κυψέλη

Ο μετροπόντικας (TBM) «Νίκη» ξεκίνησε την διαδρομή του από το Φρέαρ TBM Άλσος Βεύκου και την παρούσα στιγμή έχει ξεπεράσει τον Σταθμό ΚΥΨΕΛΗ έχοντας ήδη κατασκευάσει περίπου 3150 μέτρα έτοιμης σήραγγας, συνεχίζοντας την πορεία του προς τον Σταθμό ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ. Στη συνέχεια θα κατευθυνθεί προς τους σταθμούς Αλεξάνδρας, Εξάρχεια,

Ακαδημίας και Κολωνάκι.

Οι εργασίες για τη νέα Γραμμή 4 του Μετρό της Αθήνας είναι σε πλήρη εξέλιξη, ενώ στο σχεδιασμό προβλέπεται η επέκτασή της και σε άλλες περιοχές. Αναλυτικά στις σελ 7, 8

ΒΑΛΤΕ ΣΤΗΝ ΑΤΖΕΝΤΑ ΣΑΣ

ΗΜΕΡΙΔΑ ΤΕΕ/ΤΚΜ: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ 4 ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΠΛΑΤΕΙΩΝ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ, μετά από πρόταση της Μόνιμης Επιτροπής Αρχιτεκτονικών Θεμάτων, διοργανώνει ημερίδα με αντικείμενο την παρουσίαση των αρχιτεκτονικών μελετών, που αφορούν σημαντικές παρεμβάσεις σε τέσσερις κεντρικές πλατείες του Δήμου Θεσσαλονίκης.

Η παρουσίαση στοχεύει στην ενημέρωση για τα τεκταινόμενα στον αστικό χώρο και των πρακτικών γύρω από μελέτες μεγάλης κλίμακας, οι οποίες διαμορφώνουν τον δημόσιο χώρο και επηρεάζουν την καθημερινότητα των πολιτών.

Οι πλατείες αποτελούν βασικά στοιχεία της αστικής ταυτότητας της Θεσσαλονίκης και σημαντικούς χώρους κοινωνικής ζωής, ιστορικής μνήμης και καθημερινής δραστηριότητας. Οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις συνιστούν έργα ιδιαίτερης σημασίας για τη λειτουργία, την εικόνα και τη βιωσιμότητα του δημόσιου χώρου. Για τον λόγο αυτό είναι σημαντική η παρουσίαση των σχετικών μελετών τόσο στην τεχνική και επιστημονική κοινότητα, όσο και στο ευρύτερο κοινό της πόλης.

Στο πλαίσιο της εκδήλωσης θα παρουσιαστούν από τις αντίστοιχες μελετητικές ομάδες, οι μελέτες που αφορούν τις ακόλουθες πλατείες:

- Πλατεία και Άξονας Αριστοτέλους
- Πλατεία Ελευθερίας
- Πλατεία Διοικητηρίου
- Πλατεία Δημοκρατίας

Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί την **Παρασκευή 24 Απριλίου 2026, ώρες 17:00 –20:30**, στο Αμφιθέατρο του ΤΕΕ/ΤΚΜ.

<https://tkm.tee.gr/>

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ ΤΕΕ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΕΕ

Γιώργος Στασιάνος

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Αργύρης Δεμερτζής

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Χριστίνα Χατζηορδάνογλου

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΚΔΟΣΗΣ

Ελένη Τριάντη, Χριστίνα Ντζιόγλου

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Θοδωρής Καραουλάνης

press@central.tee.gr

Προσεχώς

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΗΜΕΡΙΔΕΣ - ΣΥΝΕΔΡΙΑ - ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ
6 Απριλίου 2026	Εσπερίδα για τον Νότιο Οδικό Άξονα Κρήτης	Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας / Τμήμα Ανατολικής Κρήτης (ΤΕΕ/ΤΑΚ)
16 – 19 Απριλίου 2026	38ο Πανελλήνιο και 4ο Διεθνές Συνέδριο Στατιστικής	Ελληνικό Στατιστικό Ινστιτούτο, Τμήματα Πληροφορικής & Μαθηματικών του ΑΠΘ

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΙΔΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Αποφασίστηκε η παράταση της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των Προτάσεων στον Αρχιτεκτονικό Διαγωνισμό Ιδεών με τίτλο: «Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός Ιδεών για την ενοποίηση αρχαιολογικών χώρων και μνημείων Θεσσαλονίκης», **έως 17 Απριλίου 2026 και ώρα 14:00.**

Διοργανώτρια Αρχή, Κύριος του Έργου και Αναθέτουσα Αρχή του Διαγωνισμού είναι η Ανάπλαση Δημοσίων Χώρων Ανώνυμη Εταιρεία.

Η αρμόδια Διευθύνουσα Υπηρεσία, η οποία θα διεξάγει το διαγωνισμό είναι η Διεύθυνση Τεχνικών Έργων της εταιρείας Ανάπλαση Δημοσίων Χώρων ΑΕ, και Προϊσταμένη Αρχή είναι το ΔΣ της εταιρείας Ανάπλαση Δημοσίων Χώρων ΑΕ.

Στοιχεία επικοινωνίας:

Υπεύθυνος επικοινωνίας από τη Διοργανώτρια Αρχή: Κ. Μπαρούφης

Οδός: Αγγελου Πυρρή 5 Ταχ. Κωδ.: 11527, Αθήνα

Τηλ.: 2100083900

E-mail: info@anaplassis.gr

Ιστοσελίδα: www.anaplassis.gr

Η αρμόδια Υπηρεσία θα δημοσιοποιήσει οποιαδήποτε μεταβολή των παραπάνω στοιχείων με ανάρτηση στην ιστοσελίδα της. Οι προτάσεις θα κατατεθούν στα γραφεία της Διοργανώτριας Αρχής.

Η κριτική επιτροπή θα συνεδριάσει στα γραφεία της Διοργανώτριας Αρχής επί της οδού Αγγ. Πυρρή 5, Αθήνα.

Υποβολή των μελετών

Καταληκτική προθεσμία υποβολής των προτάσεων του Διαγωνισμού ορίζεται η 17/04/2026, ημέρα Παρασκευή και ώρα 14:00. Μετά την λήξη της ως άνω προθεσμίας υποβολής, συμπεριλαμβανομένων και τυχόν παρατάσεων της, καμία μελέτη δεν γίνεται δεκτή.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ POWTECH - TECHNOPHARM

Η διεθνής εμπορική έκθεση POWTECH για τεχνολογίες υλικών σε μορφή σκόνης, για κόκκους και χύδην στερεά, ρευστά & υγρά υλικά, θα πραγματοποιηθεί **29 Σεπτεμβρίου - 01 Οκτωβρίου 2026** στο εκθεσιακό κέντρο της Νυρεμβέργης της Γερμανίας.

Η εμπορική έκθεση αντικατοπτρίζει την τρέχουσα κατάσταση στις τεχνολογίες της μηχανικής επεξεργασίας και των οργάνων μέτρησης και παρέχει μια μοναδική επισκόπηση των διάφορων βιομηχανικών κλάδων, που περιλαμβάνει υαλί, δομικά υλικά, χαρτί μέχρι και φαρμακευτικά προϊόντα, χημικά προϊόντα και τρόφιμα.

Στην τελευταία διοργάνωση το 2025, η POWTECH φιλοξένησε 538 εκθέτες από 27 χώρες (οι περισσότερες εκ των οποίων στην Ευρώπη), παρουσιάζοντας καινοτόμες λύσεις στους τομείς:

- επεξεργασίας πρώτων υλών
- παραγωγής & μεταποίησης
- μεταφοράς και αποθήκευσης
- πλήρωσης και συσκευασίας
- ανάλυσης και ποιοτικού ελέγχου
- ασφάλειας και περιβαλλοντικής προστασίας

Η έκθεση απευθύνεται σε ένα ευρύ φάσμα βιομηχανιών που δραστηριοποιούνται στην επεξεργασία σκονών, κόκκων, χύδην στερεών και υγρών, καλύπτοντας ολόκληρη την παραγωγική αλυσίδα.

Βασικοί κλάδοι

- Χημική Βιομηχανία
- Φαρμακευτική Βιομηχανία
- Βιομηχανία Τροφίμων & Ζωοτροφών
- Ενεργειακός Κλάδος (συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής μπαταριών)
- Μηχανολογία & Κατασκευή Βιομηχανικού Εξοπλισμού
- Βιομηχανία Πλαστικών & Καουτσούκ
- Βιομηχανία Κεραμικών & Υάλου
- Κατασκευαστικός Κλάδος, Πετρώματα & Ορυκτά
- Περιβάλλον & Ανακύκλωση
- Καλλυντικά & Προϊόντα Προσωπικής Φροντίδας

Στον παρακάτω σύνδεσμο μπορείτε να κάνετε την αίτηση συμμετοχής σας:

<https://www.powtech-technopharm.com/en/exhibit/book-your-stand>

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ – Γ. ΣΤΑΣΙΝΟΣ: ΚΟΚΚΙΝΗ ΓΡΑΜΜΗ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΑΙΩΝ ΑΛΛΑΓΩΝ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΤΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ ΡΕΥΜΑΤΟΣ

«Πρέπει να ξεκάσει το υπουργείο ότι θα δώσει λεφτά στους παρόχους για να κάνουν τη δουλειά των μηχανικών. Αυτό είναι κόκκινη γραμμή για εμάς» τόνισε ο Πρόεδρος του ΤΕΕ

Τη δημιουργία ενός και μόνο βασικού προγράμματος Εξοικονόμησης Ενέργειας στα κτίρια ζήτησε ο **Πρόεδρος του ΤΕΕ Γιώργος Στασινός** και χαρακτήρισε «κόκκινη γραμμή» τη διατήρηση του ρόλου των μηχανικών, κατά τον χαιρετισμό του στην ημερίδα IENE – ΤΕΕ με θέμα: «Ενέργεια Χωρίς Απώλειες: Εξοικονόμηση και Βιωσιμότητα στα κτίρια και τη βιομηχανία».

Ο Γιώργος Στασινός ανέφερε ότι «πρέπει να ξεκάσει το υπουργείο ότι θα δώσει λεφτά στους παρόχους για να κάνουν τη δουλειά των μηχανικών. Αυτό είναι κόκκινη γραμμή για εμάς. Αν θέλει να τους αφήσει να προσφέρουν εξοικονόμηση ενέργειας με δικά τους χρήματα, να το κάνει. Αλλά αν το κάνει για να χαλάσει μια αγορά που ήδη υπάρχει, τότε όχι μόνο θα μας βρει απέναντι, θα μπει ως κύριο θέμα στην ατζέντα μας».

Σύμφωνα με ρεπορτάζ της Έρως Δρίβα στο economy.gr, σχετικά με τη λειτουργία των προγραμμάτων εξοικονόμησης, ο Πρόεδρος του ΤΕΕ υπογράμμισε ότι «πρέπει να έχουμε επιτέλους ένα πρόγραμμα Εξοικονομώ. Να υπάρχει ένας οδηγός που θα είναι γνωστός σε όλους και οι πολίτες θα μπορούν να υποβάλλουν τις προτάσεις τους μόνιμα και όταν υπάρχουν χρήματα να προχωρά η κάλυψη των αιτήσεων». «Δεν έχουμε την πολυτέλεια ο κάθε υπουργός – για να δείξει ότι κάνει κάτι διαφορετικό – να χαράζει πολιτική από το μυαλό του» σχολίασε.

Δ. Παληαρούτα: Πρέπει να γίνει πάρα πολύ σωστός σχεδιασμός

Από την πλευρά της, η **Γενική Γραμματέα Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών, Δέσποινα Παληαρούτα**, συμ-

φώνησε με τον Πρόεδρο του ΤΕΕ για τις προδιαγραφές των Εξοικονομώ και εξέρισε τη συμβολή του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας στον σχεδιασμό τους καθώς και στη συνεργασία για τη διαδικασία αναθεώρησης της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων.

Όπως ανέφερε, οι επιδοτήσεις από το Ταμείο Ανάκαμψης για τα προγράμματα εξοικονόμησης ξεπέρασαν τα 2 δισ. ευρώ, ενώ χαρακτήρισε κομβικό το σημείο για τη συνέχεια, καθώς μελώνεται η δυνατότητα επιδοτήσεων.

«Υπάρχει μία σκέψη να περάσουμε σε έναν μηχανισμό που λέγεται on-bill financing και πρέπει να σκεφτούμε πολύ σοβαρά πώς θα το σχεδιάσουμε» σημείωσε. «Υπάρχει και τώρα ένας μηχανισμός που λέγεται καθεστώς επιβολής, όπου εκεί οφείλουν οι ίδιοι οι πάροχοι να περνούν σε πραγματικές δράσεις εξοικονόμησης. Αν στον δεύτερο μηχανισμό θα μπορεί ο καθένας από εμάς να αποπληρώνει τις επεμβάσεις που κάνει στο σπίτι του μέσα από τους παρόχους είναι μία κουβέντα, και αν αυτά τα δύο θα παντρευτούν είναι μία δεύτερη κουβέντα» ανέφερε.

Συνεχίζοντας, συμφώνησε «ότι πρέπει να γίνει πάρα πολύ σωστός σχεδιασμός, να έχουμε στο τραπέζι και το ΤΕΕ που έχει πολύ καλή γνώση και να καταλήξουμε στον βέλτιστο σχεδιασμό». Τόνισε, ότι τα προγράμματα εξοικονόμησης πρέπει να βελτιστοποιηθούν στην κατεύθυνση που προτείνει ο Πρόεδρος του ΤΕΕ και πρόσθεσε ότι θα πρέπει να αυστηροποιηθεί το υπάρχον σύστημα που αφορά τους παρόχους για τις δράσεις εξοικονόμησης.

Επισημάνε ότι «για να χαράξεις πολιτική πρέπει να βρίσκονται στο τραπέζι οι άνθρωποι που έχουν τη μεγαλύτερη εμπειρία

διαφορετικά το αποτέλεσμα θα είναι εφήμερο».

Έθεσε ως επιπλέον πρόκληση το παλιό κτιριακό απόθεμα που διαθέτει η Ελλάδα και το γεγονός ότι οι δράσεις εξοικονόμησης δεν αφορούν καθολικά τις όψεις των κτιρίων αλλά αποσπασματικά τα διαμερίσματα καθώς συχνά δεν υπάρχει ομοφωνία σε μία πολυκατοικία.

«Οι λέξεις – κλειδιά, στην εποχή μας, είναι τρεις: ανθεκτικότητα, προσαρμοστικότητα και ο παράγοντας χρόνος» τόνισε ο Πρόεδρος του ΤΕΕ

Κατά τον χαιρετισμό του στην ημερίδα, ο Γιώργος Στασινός αναφέρθηκε και γενικότερα στα θέματα της ενέργειας επισημαινώντας ότι αυτό που ενδιαφέρει τον πολίτη είναι το αποτέλεσμα. «Επομένως αυτό που πρέπει να συζητάμε είναι το αποτέλεσμα. Και το αποτέλεσμα δεν είναι πάντα ελεγχόμενο. Αυτό που μπορεί να είναι ελεγχόμενο είναι να βελτιώσουμε τα κτίρια μας προκειμένου να καταναλώνουν λιγότερη ενέργεια, ώστε ο πολίτης να επηρεάζεται λιγότερο από τις κρίσεις» σημείωσε. Παρατήρησε ότι πλέον οι καλές περιόδους είναι πολύ μικρές και επομένως θα πρέπει «να βάλουμε στο μυαλό μας την έννοια της ανθεκτικότητας που επηρεάζει και το θέμα της μείωσης κατανάλωσης ενέργειας από τα κτίρια, και το πώς γινόμαστε προσαρμοστικοί».

«Οι λέξεις κλειδιά είναι τρεις στην εποχή μας: ανθεκτικότητα, προσαρμοστικότητα και ο παράγοντας χρόνος, ο οποίος παλιά έπαιζε μικρότερο ρόλο, αλλά τώρα όποιος δεν κάνει το σωστό πράγμα στον σωστό χρόνο ξεπερνάει η εποχή» τόνισε ο Γιώργος Στασινός.

ΔΥΟ ΜΕΓΑΛΑ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΕΡΓΑ ΕΚΤΕΛΕΙ ΤΟ ΔΑΣΑΡΧΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΣΕ ΘΕΡΜΗ ΚΑΙ ΕΥΚΑΡΠΙΑ

Ισχυρή «Πράσινη ασπίδα» για την πολεοδομικό συγκρότημα χαρακτηρίζει το Δασαρχείο Θεσσαλονίκης, το Περιαστικό Δάσος του Σάιχ Σου, η λειτουργία της οποίας ήταν αποτελεσματική και στο πέρασμα της κακοκαιρίας Erminio. «Χάρη στα δασοτεχνικά έργα που έχουν υλοποιηθεί, η Θεσσαλονίκη και οι οικισμοί περίε του δάσους παραμένουν θωρακισμένοι απέναντι στον κίνδυνο πλημμυρών και στη μεταφορά φερτών υλικών, όπως είναι οι πέτρες, τα χώματα και τα κλαδιά που παρασύρει η βροχή.

Η αποτελεσματικότητα του δάσους φάνηκε ήδη από τις χθεσινές έντονες βροχοπτώσεις. Η πόλη δέχτηκε 22.2 mm ύψους βροχής μέσα σε μία ημέρα – ποσότητα που αγγίζει σχεδόν το μισό της συνολικής βροχής που πέφτει κατά μέσο όρο σε ολόκληρο τον Απρίλιο. Παρά τον μεγάλο όγκο νερού, το δάσος

λειτουργήσει προστατευτικά αποτρέποντας προβλήματα στον αστικό ιστό» ανέφερε την Παρασκευή, σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, το Δασαρχείο και σημείωσε ότι η Δασική Υπηρεσία έχει κατασκευάσει συνολικά 188 Ευλοφράγματα, 90 ταιμενένια και 12 λιθόδομπα φράγματα, καθώς και 17 αναβαθμούς (μικρά τεχνικά έργα που κόβουν την ορμή του νερού) σε όλες τις λεκάνες απορροής του Περιαστικού Δάσους Θεσσαλονίκης -Σάιχ Σου και επί 31 ρεμάτων που διασχίζουν το δάσος (όπως το Ελαιόρεμα, ο Ξεροπόταμος, το ρέμα Διαγόρα, ο Άγιος Βασίλειος, ο Σταγαρίτης κ.α.) ενισχύοντας την προστασία που προσφέρει το δάσος περιμετρικά στους κατάντι οικισμούς.

Το Δασαρχείο Θεσσαλονίκης εκτελεί ταυτόχρονα ένα εμβληματικό αντιπλημμυρικό έργο ανατολικά, στα όρια του Δήμου Θέρμης. Πρόκειται για μια τεχνικά δύσκολη παρέμβαση που

αφορά την διευθέτηση του ρέματος που διέρχεται εντός του οικισμού Τριαδίου και της Θέρμης με σκοπό την άμεση θωράκισή τους έναντι πλημμυρικών φαινομένων. «Αν και το έργο δεν έχει ολοκληρωθεί πλήρως, άντεξε σε όλες τις πρόσφατες καταιγίδες, προστατεύοντας τους οικισμούς από πλημμύρες, συγκρατώντας νερά και φερτά υλικά που μπορεί να έβηταν σε κίνδυνο ζωές και περιουσίες.

Επόμενο βήμα για το Δασαρχείο και την αντιπλημμυρική θωράκιση της πόλης είναι η διευθέτηση του Ρέματος Μύλος που βρίσκεται στα διοικητικά όρια της Δ.Ε. Ευκαρπίας του Δήμου Παύλου Μελά και το οποίο αποτελεί τον βασικό τροφοδότη του Δενδροποτάμου, ώστε να διασφαλιστεί η προστασία και των δυτικών συνοικιών.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΙ ΦΕΡΝΕΙ ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΛΙΜΑΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΟΥ ΔΙΑΔΕΧΕΤΑΙ ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ

Με πόρους 5,3 δις ευρώ θα συνδράμει νοικοκυριά και επιχειρήσεις να ανταπεξέλθουν στο κόστος της ενεργειακής μετάβασης

Εν μέσω νέας διεθνούς ενεργειακής κρίσης, αλλά και ξέι μίνες πριν κλείσει οριστικά ο κύκλος του Ταμείου Ανάκαμψης στη χώρα μας, η κυβέρνηση ετοιμάζεται να ενεργοποιήσει ένα νέο χρηματοδοτικό εργαλείο: το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο (ΚΚΤ), με 5,3 δις. ευρώ για την περίοδο 2026-2032 και με βασικό στόχο να συνδράμει 1,5 εκατ. νοικοκυριά και 70.000 επιχειρήσεις να ανταπεξέλθουν στο κόστος της ενεργειακής μετάβασης.

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, προ ημερών το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κατέθεσε στη Βουλή νομοσχέδιο με το οποίο συστήνεται Συντονιστική Αρχή και Ειδική Επιτροπή Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου – με Διοικητή τριετούς θητείας και λειτουργία έως το 2032- που θα διαχειριστεί τους πόρους του Ταμείου.

Παράλληλα όμως, η κυβέρνηση έχει υποβάλει στην ΕΕ πρόταση με 25 δράσεις, οι οποίες θα αρχίσουν να υλοποιούνται εντός του 2026 μέσω του Ταμείου.

Γιατί τώρα και γιατί επείγει

Η χρονική σύμπτωση δεν είναι τυχαία. Το 2027 επεκτείνεται το Σύστημα Εμπορίας Ρύπων (ETS2/ΣΕΔΕ2), επιβαρύνοντας περαιτέρω το κόστος πετρελαίου και φυσικού αερίου. Παράλληλα, η Ελλάδα εμφανίζει υψηλούς δείκτες ενεργειακής φτώχειας – ιδίως στην ύπαιθρο και στα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα – σε συνδυασμό με παλαιό κτιριακό απόθεμα και υψηλή εξάρτηση από ορυκτά καύσιμα στις μεταφορές και τη θέρμανση. Το ΚΚΤ / Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο σχεδιάστηκε, ακριβώς, για να απορροφήσει αυτή την επιβάρυνση, προτού αυτή πλήξει τα πιο αδύναμα νοικοκυριά.

Τι χρηματοδοτείται

Πάνω από 20 από τα 25 νέα μέτρα προβλέπεται να εκκινήσουν μέσα στο 2026, από το φθινόπωρο και μετά.

Για παράδειγμα:

* η μεγαλύτερη σε κόστος παρέμβαση για τα νοικοκυριά (1,2 δις. ευρώ), η οποία προβλέπεται στο σχέδιο το οποίο υπέβαλε στις Βρυξέλες η Αθήνα, αφορά ένα νέο «Εξοικονομώ» για 62.000 κατοικίες, με επιδότηση που θα καλύπτει και τον ΦΠΑ. Παρεμβάσεις αξίας 24.800 ευρώ θα έχουν έκπτωση έως 80% και θα κοστίζουν στον ιδιοκτήτη μόλις 5.000 ευρώ.

* άλλα 930 εκατ. ευρώ αφορούν αντικατάσταση συστημάτων θέρμανσης, με αγορά και τοποθέτηση αντλίας θερμότητας και πλιακού θερμοσίφωνα με ίδια συμμετοχή 2.000 ευρώ.

* το «Κοινωνικό Leasing» (174 εκατ. ευρώ) επιδοτεί 12.500 νοικοκυριά με 13.000 ευρώ για τετραετή μίσθωση ΙΧ ηλεκτρικού αυτοκινήτου, με μίσθωμα έως 145 ευρώ τον μήνα.

* άτομα με αναπηρία θα μπορούν να λάβουν επιδότηση που φτάνει και το 100% για ηλεκτρικά αμαξίδια, mobility scooters και handbikes (συνολικά 51 εκατ. ευρώ για 13.200 άτομα).

* άλλα 435 εκατ. ευρώ αφορούν στην ανέγερση 2.350 διαμερισμάτων zero-energy (κλάση A+) και μέσου εμβαδού 84 τμ σε τέσσερα πρώην στρατόπεδα (Χαϊδάρη, Αχαρνές, Ζιάκα στη Θεσσαλονίκη και Μανουσσιγιαννάκη στην Πάτρα) που θα στεγάσουν 7.000 πολίτες με χαμηλό μίσθωμα, μέσω της νέας Εθνικής Αρχής Στέγασης.

Επιπλέον, από το 2027 και κάθε Οκτώβριο, 340 εκατ. ευρώ θα ενισχύουν κατ' έτος το επίδομα θέρμανσης 780.000 δικαιούχων κατά έως 100 ευρώ, για να αντισταθμίσουν την επιβάρυνση του ETS2.

Επιπλέον, 40 εκατ. ευρώ καλύπτουν 200.000 δωρεάν Πιστοποιητικά Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ). Το μέτρο έχει μεγάλη πρακτική σημασία για τους ιδιοκτήτες: χωρίς το Πιστοποιητικό αυτό, τα ακίνητα δεν θα μπορούν να ενοικιαστούν ή να πωληθούν με τους νέους ευρωπαϊκούς κανονισμούς.

Τι παίρνουν οι επιχειρήσεις

Συνολικά 10.000 πολύ μικρές επιχειρήσεις μοιράζονται 394 εκατ. ευρώ για προγράμματα «Εξοικονομώ επιχειρήσεων». Άλλα 289 εκατ. ευρώ θα δοθούν σε επιχειρήσεις για ηλεκτρικά επαγγελματικά οχήματα – με 40% επιδότηση για ΙΧ και vans ή 30% για φορτηγά.

Για παράδειγμα: Εταιρεία αγοράζει ΙΧ 30.000 ευρώ και van 50.000 ευρώ εισπράττει πίσω 32.000 ευρώ.

Ενώ ιδιοκτήτες ταξί προβλέπεται επιδότηση έως 20.000 ευρώ για αγορά ηλεκτρικού – ή έως 29.000 ευρώ για προσβάσιμα οχήματα ΑμεΑ.

Πρόσβαση χωρίς αποκλεισμούς

Για να μην παραμείνουν οι ενισχύσεις στα χαρτιά, θεσμοθετείται Μητρώο Ενεργειακής Στήριξης με «Κάρτα Ευάλωτου» και one-stop shop υπηρεσίες σε κάθε Περιφέρεια. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΟΚΕ), στη Γνώμη της επί του νομοσχεδίου, επισημαίνει ότι «η πρόσβαση στις ενισχύσεις πρέπει να είναι ουσιαστική και όχι μόνο τυπική», ζητώντας ιδιαίτερα μέριμνα για ηλικιωμένους και πολίτες απομακρυσμένων περιοχών.

ΣΤΗΝ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΣΗΜΕΡΑ ΤΟ Ν/Σ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΛΙΜΑΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ, ΤΑΜΕΙΟ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ

Ν. Παπαθανάσης: Οι ευρωπαϊκοί πόροι είναι σημαντικοί – Δεν θα χαθεί ευρώ

Τροπολογία για βεβαιώσεις ολοκλήρωσης έργων ΤΑΑ του υπ. Υποδομών, παράταση του ΜΙΔΑΣ και πάγωμα επιτοκίων σε ρυθμίσεις οφειλών

Κατά πλειοψηφία ψηφίσθηκε επί της Αρχής και κατά την Β' ανάγνωσή του το σχέδιο νόμου του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο, Ταμείο Εκσυγχρονισμού και άλλες διατάξεις» από την Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής και εισάγεται για συζήτηση και ψήφιση σήμερα, Μ. Δευτέρα, στην Ολομέλεια. Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, «υπέρ» του νομοσχεδίου και κατά την Β' ανάγνωσή του στην Επιτροπή ψήφισε η ΝΔ. Καταψήφισαν ΚΚΕ και Νέα Αριστερά, ενώ ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ, Ελληνική Λύση, Νίκη και Πλεύση Ελευθερίας επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν στην Ολομέλεια.

Τα δύο αυτά Ταμεία, αλλά και η απορροφητικότητα των κοινοτικών πόρων μέσα από την υλοποίηση προγραμμάτων που αφορούν την καθημερινότητα, την κοινωνία, τις επιχειρήσεις, είναι αποτέλεσμα μιας συστηματικής δουλειάς που γίνεται από την κυβέρνηση, και καθημερινά στο υπουργείο, τόνισε ο αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας και

Οικονομικών Νίκος Παπαθανάσης, ολοκληρώνοντας την συζήτηση του σχεδίου νόμου στην Επιτροπή.

Για τις εξαγγελίες που έγιναν από τον υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Κυριάκο Πιερρακάκη και την Γενική Γραμματεία Ιδιωτικού Χρέους για την περαιτέρω προστασία της πρώτης κατοικίας, ο κ. Παπαθανάσης είπε ότι βελτιώνεται η διαδικασία του εξωδικαστικού μηχανισμού, για να μπορέσουμε να στηρίξουμε ακόμα περισσότερο τους ευάλωτους οφειλότες που επιθυμούν να προσχωρήσουν στην διάσωση της κύριας κατοικίας. Οι δόσεις και τα «κουρέματα» των οφειλών θα είναι ουσιαστικά βελτιωμένα και ανταποκρινόμενα μόνο στην αξία της κατοικίας, είπε.

Ο αναπληρωτής υπουργός επισήμανε ότι με αυτά που έχουν γίνει για τον εξωδικαστικό μηχανισμό, πολλοί συμπολίτες μας μπόρεσαν να λύσουν ένα βασικό τους πρόβλημα, λέγοντας πως επί κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ «υπήρχε ένας εξωδικαστικός μηχανισμός ο οποίος όμως δεν λειτούργησε ποτέ, οι πλειστηρια-

σμοί έφτασαν στις 30.000, ήταν η κυβέρνηση εκείνη που δημιουργήσε τους ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς, που έφερε το νόμο πώλησης δανείων σε funds, κρατούσε στο σκοτάδι την ενημέρωση του πολίτη, ενώ ήταν εκείνη που μετέτρεψε την παρεμπόδιση των πλειστηριασμών σε ιδιώνυμο αδίκημα». Απαντώντας στις αμφισβητήσεις της αντιπολίτευσης σχετικά με την απορροφητικότητα του Ταμείου Ανάκαμψης, ο κ. Παπαθανάσης είπε ότι «τα στοιχεία και όλα τα δεδομένα υπάρχουν, μπορούν απευθείας να αντληθούν, απευθείας και από τα κοινοτικά Όργανα» και σημείωσε ότι «η Ελλάδα παραμένει στις πρώτες τρεις και τέσσερις θέσεις της Ευρώπης ως προς τον αριθμό των αιτημάτων αλλά και πρώτη ως προς την απορρόφηση σε σχέση με το ΑΕΠ της χώρας. Αυτά είναι αντικειμενικά στοιχεία» και «αυτό δεν έγινε τυχαία» είπε.

Συνέχεια στη σελ 5

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΣΤΗΝ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΣΗΜΕΡΑ ΤΟ Ν/Σ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΛΙΜΑΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ, ΤΑΜΕΙΟ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ Ν. Παπαθανάσης: Οι ευρωπαϊκοί πόροι είναι σημαντικοί – Δεν θα χαθεί ευρώ Τροπολογία για βεβαιώσεις ολοκλήρωσης έργων ΤΑΑ του υπ. Υποδομών, παράταση του ΜΙΔΑΣ και πάγωμα επιτοκίων σε ρυθμίσεις οφειλών

Συνέχεια από σελ 4

Ο αναπληρωτής υπουργός επισήμανε ότι το σημαντικό στοιχείο είναι να υλοποιηθούν τα έργα που έχουν ενταχθεί στο σκέλος των επιδοτήσεων -των χρημάτων δηλαδή που έρχονται στην χώρα και δεν χρειάζονται να τα επιστρέψουμε- γιατί αυτά αφορούν πόρους ύψους 18 δισ. ευρώ.

Ο κ. Παπαθανάσης ενημέρωσε ότι «το Ταμείο Ανάκαμψης προχωράει κανονικά. Το 8ο αίτημα πληρωμής, με 32 ορόσημα θα γίνει στις 30 Απριλίου. Στις 4 Μαΐου θα υποβληθεί το αίτημα της αναθεώρησης. Στις 9 Μαΐου θα κλείσουν όλες οι συμβάσεις που έχουν σχέση με το δανειακό σκέλος. Στο ΕΚΟ-ΦΙΝ του Ιουνίου θα εγκριθεί η αναθεώρηση. Στις 30 Αυγούστου θα ολοκληρωθούν όλα τα έργα και στις 30 Σεπτεμβρίου θα υποβάλλουμε το 9ο αίτημα» και τόνισε «δεν θέλουμε και δεν θα συμβεί από αυτή την κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη, να χάσουμε ούτε ένα ευρώ».

Απαντώντας στις αμφιβολίες που εκφράστηκαν από τη αντιπολίτευση ότι δεν θα μπορέσουν να αντληθούν οι προβλέψεις για έργα ύψους 7 δισ. ευρώ που έχουν προβλεφθεί για το 2026, θύμισε ότι «στο κλείσιμο του 2025, απορροφήσαμε 5 δισ. ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης. Και αυτά τα στοιχεία δεν αμφισβητούνται και είναι εκείνα που μας φέρνουν στις πρώτες θέσεις της ΕΕ». Παράλληλα, υπενθύμισε τα κοινωνικά προγράμματα προληπτικής Υγείας που εκτελούνται, τα Κέντρα Υγείας και τα 80 νοσοκομεία που ανακαινίζονται, τα νέα λεωφορεία και τους συρμούς, την δράση του Προσωπικού Βοηθού, τους ψηφιακούς πίνακες στα σχολεία, το ψηφιακό κράτος, όπως και μια σειρά άλλων προγραμμάτων που δείχνουν ότι «το κράτος άλλαξε μέσα από τις μεταρρυθμιστικές αποφάσεις και την συστηματική δουλειά της κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη».

Ο κ. Παπαθανάσης, ανέφερε ότι θα συνεχίσουμε την μεταρρυθμιστική μας πολιτική γιατί πιστεύουμε ότι είναι βασικό στοιχείο αυτής της κυβέρνησης. Δεν φοβόμαστε να τις συζητήσουμε αυτές τις μεταρρυθμίσεις που θέλουν οι επιχειρήσεις. Για τη νέα προγραμματική περίοδο συζητάμε με τους Ευρωπαίους με ίσους όρους. Μια νέα προγραμματική περίοδο που θα είναι αυξημένη κατά 18%».

Ο κ. Παπαθανάσης υπογράμμισε ότι «το δεύτερο εξάμηνο του 2027 θα κλείσει η διαπραγμάτευση για την νέα προγραμματική περίοδο. Η χώρα μας χρειάζεται μια ισχυρή κυβέρνηση και έναν δυνατό πρωθυπουργό. Η Ελλάδα τον έχει και είναι ο Κυριάκος Μητσοτάκης, με τον οποίο θα προχωρήσουμε έως

τις επόμενες εκλογές που θα γίνουν το 2027».

Για την σύσταση της δομής των δύο Ταμείων του Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου και του Ταμείου Εκσυγχρονισμού, που προβλέπεται στο νομοσχέδιο, ο αναπληρωτής υπουργός είπε ότι αυτά συνολικά είναι ύψους 5,3 δισ. ευρώ. Το Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο διαφέρει από την φιλοσοφία του ΕΣΠΑ, καθώς για να λαμβάνει χρήματα πρέπει να επιτυγχάνει στόχους. Ωφελούμενοι είναι τα ευάλωτα νοικοκυριά, μονογονεϊκές οικογένειες, μικρές και πολύ-πολύ μικρές επιχειρήσεις έως 10 εργαζομένων, ευάλωτοι χρήστες Μέσων Μεταφορών, έργα αναβάθμισης για μια οικονομικά προσιτή και αποδοτική ενεργειακή στέγη, δημιουργία 2.350 κοινωνικές κατοικίες μηδενικής ενέργειας σε τέσσερα στρατόπεδα, ένα πρόγραμμα 216 εκατ. ευρώ για φοιτητικές εστίες σε όλη την χώρα, κοινωνικό leasing για την απόκτηση με ευνοϊκούς όρους «πράσινου» αυτοκινήτου, 100% επιδότηση για ηλεκτρικά αμαξίδια και σκούτερ για ΑμεΑ, άμεση εισοδηματική στήριξη σε ευάλωτους.

Το Ταμείο Εκσυγχρονισμού, είπε ο κ. Παπαθανάσης, αφορά και αυτό σημαντικές δράσεις που έχουν σχέση με την καθημερινότητα, αναβάθμιση δημοσίων κτηρίων αλλά και για κρίσιμες μονάδες πρώτων υλών.

Ο αναπληρωτής υπουργός απευθυνόμενος στα κόμματα της αντιπολίτευσης είπε ότι «για όλα αυτά είναι που την Δευτέρα καλέστε να τα ψηφίσετε ή όχι» και αναρωτήθηκε «σ' αυτά όλα εσείς μπορείτε να πείτε όχι».

Τροπολογία για βεβαιώσεις ολοκλήρωσης έργων ΤΑΑ του υπ. Υποδομών, παράταση του ΜΙΔΑΣ και πάγωμα επιτοκίων σε ρυθμίσεις οφειλών

Συγκεκριμένα, κατά την έναρξη της δεύτερης ανάγνωσης του νομοσχεδίου την Παρασκευή, ο αναπληρωτής υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Νίκος Παπαθανάσης είχε καταθέσει τροπολογία στο νομοσχέδιο.

Η τροπολογία, όπως την παρουσίασε ο αναπληρωτής υπουργός «στο πρώτο της άρθρο αφορά νομοθετική ρύθμιση για την έκδοση βεβαιώσεων περάτωσης εργασιών συμβάσεων έργων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης. Αφορά, τα έργα και τα τμήματά τους που έχουν ολοκληρωθεί και αποτελούν επιμέρους ορόσημα προκειμένου τα αρμόδια τμήματα να εκδώσουν τμηματικές βεβαιώσεις ολοκλήρωσης καθώς χρειάζεται να υπάρχει ένα εύλογο χρονικό διάστημα για την ολοκλήρωση του φακέλου που θα πρέπει να σταλεί από το

Ταμείο Ανάκαμψης στα Κοινοτικά όργανα» και εξήγησε ότι «αυτή η διαδικασία είναι μέρος ολοκλήρωσης των οροσφύμων και πρέπει το κάθε ορόσημο να πιστοποιείται, γι' αυτό και επισπεύδουμε την διαδικασία».

Το δεύτερο άρθρο της τροπολογίας, ανέφερε ο κ. Παπαθανάσης αφορά «την ανάγκη μετάθεσης έναρξης ισχύος της υποχρεωτικής καταβολής μισθωμάτων μέσω τραπεζικού λογαριασμού για την 1/7/2026 (από 1/4/2026 που είχε τεθεί) για την αναγκαία προσαρμογή των πολιτών αλλά και την ολοκλήρωση των τεχνικών προσαρμογών που απαιτούνται για την ομαλή λειτουργία του συστήματος (εν. του ΜΙΔΑΣ)».

Ο κ. Παπαθανάσης ανέφερε ότι η ηλεκτρονική πλατφόρμα εκτιμάται ότι θα είναι έτοιμη νωρίτερα της 1/7/2026, αλλά σε κάθε περίπτωση στην διάταξη έχει προβλεφθεί εξουσιοδοτική διάταξη προς τον διοικητή της ΑΑΔΕ που θα μπορεί αυτός να δώσει παράταση.

Με το τρίτο άρθρο της τροπολογίας, είπε ο αναπληρωτής υπουργός «παράτείνεται μέχρι 30/4/2027 το πάγωμα του τόκου των περιπτώσεων του Ν. 4152/2013 στο ύψος που έχει διαμορφωθεί την 31/3/2024. Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται η αποπληρωμή των βεβαιωμένων στην φορολογική διοίκηση οφειλών φυσικών και νομικών οντοτήτων. Αποτρέπονται οι επιβαρύνσεις από την αύξηση των επιτοκίων από 1/4/2026 και διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση μεταξύ των οφειλετών που ρύθμισαν τα προηγούμενα χρόνια και εκείνων που θα ρυθμίσουν τις οφειλές τους από 1/4/2026».

Σύμφωνα με την πρώτη παράγραφο του άρθρου 4 της τροπολογίας, όπως αναφέρθηκε από τον κ. Παπαθανάση, επέρχεται «παράταση της διάρκειας ισχύος των Προϋπολογισμών των ΟΤΑ για δύο μήνες έως 31/5/2016» και «αυτό κρίνεται απαραίτητο προκειμένου να συνεχίσει η απρόσκοπτη λειτουργία των δήμων που δεν έχουν ακόμα καταρτισμένο και επικυρωμένο Προϋπολογισμό Οικονομικού έτους 2026 και μετά την 31η Μαρτίου -ημερομηνία που λήγει η ισχύ του Προϋπολογισμού του προηγούμενου έτους- σύμφωνα βέβαια με τις διατάξεις του κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων». Με την δεύτερη παράγραφο του ίδιου άρθρου, «παρέχεται παράταση θητείας μικρής διάρκειας των μελών Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής της ΣΥΠΟΘΑ, προκειμένου να μην παύσει η λειτουργία της μέχρι τη νέα συγκρότησή του».

Το πέμπτο άρθρο της τροπολογίας αφορά διάταξη του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την αντιμετώπιση της επιζωοτίας του αφθώδους πυρετού.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ: ΠΩΣ ΤΑ «PASSES» ΜΕΣΩ ΤΟΥ VOUCHERS.GOV.GR, ΜΕΤΕΤΡΕΨΑΝ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΣΕ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟ ΑΜΕΣΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

Η ελληνική Πολιτεία βρέθηκε την τελευταία εξαετία αντιμέτωπη με μια αλληλουχία κρίσεων που δοκίμασαν τις αντοχές της. Από την πανδημία έως την ενεργειακή αστάθεια και τις πληθωριστικές πιέσεις, αλλά και από τις φυσικές καταστροφές έως τις διαρκείς αναταράξεις σε διεθνές περιβάλλον. Σε αυτό το σύνθετο πλαίσιο, το ζητούμενο δεν ήταν απλώς η λήψη μέτρων, αλλά η ταχύτητα, η ακρίβεια στόχευσης και η αποτελεσματικότητα με την οποία αυτά θα έφταναν στους πολίτες. Από το 2019 μέχρι σήμερα, η Ελλάδα δεν ακολούθησε μια γραμμική πορεία ψηφιοποίησης. Πραγματοποίησε ένα άλμα, επανασχεδιάζοντας στην πράξη τον τρόπο άσκησης δημόσιας πολιτικής.

Κεντρικός εκφραστής αυτής της μετάβασης υπήρξε το μοντέλο των ψηφιακών «passes» μέσω της πλατφόρμας vouchers.gov.gr. Υπό τον συντονισμό του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Τεχνητής Νοημοσύνης, διαμορφώθηκε ένα ενιαίο, λειτουργικό οικοσύστημα παρεμβάσεων που βασίζεται στην άμεση πίστωση ενισχύσεων μέσω άυλων καρτών, στην εξάλειψη της γραφειοκρατίας και στη διασύνδεση πληροφοριακών συστημάτων του Δημοσίου. Το αποτέλεσμα ήταν η δημιουργία ενός μηχανισμού που επιτρέπει στο κράτος να ανταποκρίνεται σχεδόν σε πραγματικό χρόνο.

«Τα ψηφιακά «passes» μέσω της πλατφόρμας vouchers.gov.gr αποτυπώνουν ένα κράτος που παρεμβαίνει άμεσα, στοχευμένα και με διαφάνεια εκεί όπου υπάρχει πραγματική ανάγκη, αξιοποιώντας την τεχνολογία για να φτάνει η ενίσχυση γρήγορα και χωρίς γραφειοκρατία στους πολίτες. Τα τελευταία χρόνια δείξαμε ότι η Πολιτεία μπορεί να ανταποκρίνεται με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα, στηρίζοντας ουσιαστικά την κοινωνία ακόμη και σε περιόδους αυξημένων πιέσεων. Με σύγχρονα ψηφιακά εργαλεία, διοχετεύσαμε σημαντικούς πόρους με ακρίβεια, περιορίζοντας τις καθυστερήσεις και ενισχύοντας την εμπιστοσύνη των πολιτών. Προχωράμε με την ίδια προσέγγιση, χτίζοντας ένα πιο λειτουργικό και αξιόπιστο κράτος, που δίνει λύσεις στην πράξη και βρίσκεται πιο κοντά στην καθημερινότητα των πολιτών», δήλωσε στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Τεχνητής Νοημοσύνης, Δημήτρης Πασατεργίου.

Τα αριθμητικά δεδομένα των πολλών και διαφορετικών ψηφιακών «passes» αποτυπώνουν με σαφήνεια την κλίμακα αυτής της παρέμβασης. Στοχευμένες και καθοριστικές, αφού εκ του αποτελέσματος φαίνεται πως η Ελλάδα

διαμόρφωσε ένα λειτουργικό παράδειγμα ψηφιακής διακυβέρνησης που επαναπροσδιορίζει τη σχέση Πολιτείας και πολίτη. Και αυτό, πέρα από τα επιμέρους ποσά και τους δικαιούχους, συνιστά το ουσιαστικότερο αποτύπωμα του ψηφιακού της μετασχηματισμού.

Αναλυτικά:

Κατά την ενεργειακή κρίση του 2022, το Fuel Pass 1 και 2 κάλυψε 5.232.156 δικαιούχους, με συνολικό ύψος ενίσχυσης 594.982.194 ευρώ. Την ίδια περίοδο, το Power Pass στήριξε 2.029.912 πολίτες με 293.575.366 ευρώ. Συνολικά, μόνο από αυτά τα δύο εργαλεία διοχετεύθηκαν πάνω από 888 εκατομμύρια ευρώ στην οικονομία, σε διάστημα λίγων μηνών, με διαδικασίες που ολοκληρώνονταν ψηφιακά μέσα σε ελάχιστο χρόνο.

Η παρέμβαση συνεχίστηκε το 2023 με το Market Pass, το οποίο εξελίχθηκε σε ένα από τα πιο μαζικά προγράμματα άμεσης ενίσχυσης. Σε τρεις κύκλους, το συνολικό ποσό έφτασε τα 771.344.963 ευρώ. Μόνο στον πρώτο κύκλο, 2.840.935 πολίτες έλαβαν ενίσχυση ύψους 491.895.233 ευρώ, ενώ ακολούθησαν ο δεύτερος κύκλος με 244.597.566 ευρώ και ο τρίτος με 34.852.164 ευρώ. Πρόκειται για ένα πρόγραμμα που κάλυψε ένα πολύ μεγάλο ποσοστό των ελληνικών νοικοκυριών, λειτουργώντας ως ανάχωμα απέναντι στις αυξήσεις των βασικών αγαθών.

Κατά την περίοδο της πανδημίας, το Freedom Pass αποτέλεσε ένα διαφορετικού τύπου εργαλείο, με έντονο κοινωνικό και συμβολικό χαρακτήρα. Συνολικά 555.824 νέοι αξιοποίησαν το πρόγραμμα, με ενισχύσεις που έφτασαν τα 155.157.556 ευρώ, ενώ το συμπληρωματικό Freedom Pass/Data κάλυψε 102.587 δικαιούχους με επιπλέον 5.088.309 ευρώ. Η σημασία αυτών των αριθμών δεν περιορίζεται στο οικονομικό σκέλος, αλλά επεκτείνεται στη συμμετοχή της νέας γενιάς στην επανεκκίνηση της κοινωνικής και οικονομικής δραστηριότητας.

Η ίδια λογική εφαρμόστηκε και σε στοχευμένες αναπτυξιακές παρεμβάσεις. Το πρόγραμμα «Τουρισμός για Όλους» κατέγραψε 107.204 δικαιούχους το 2024 με 17.376.205 ευρώ και 106.101 δικαιούχους το 2025 με αυξημένο προϋπολογισμό 29.020.500 ευρώ, καταδεικνύοντας τη δυναμική ενίσχυσης της εγχώριας τουριστικής ζήτησης. Αντίστοιχα, το North Evia Pass στήριξε περιοχές που επλήγησαν από πυρκαγιές, με 6.550 δικαιούχους το 2023 (830.000 ευρώ) και 5.566 το 2025 (834.900 ευρώ), ενώ το Thessaly-Evros Pass κάλυψε 35.000 δικαιούχους το

2024 (4.450.000 ευρώ) και 11.328 το 2025 (1.849.200 ευρώ), κατευθύνοντας πόρους σε περιοχές που βρέθηκαν στο επίκεντρο φυσικών καταστροφών.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται και στη νέα γενιά μέσω του Youth Pass, το οποίο παρουσιάζει σταθερή αύξηση τόσο σε δικαιούχους όσο και σε προϋπολογισμό. Το 2023 ενισχύθηκαν 139.728 νέοι με 20.959.200 ευρώ, το 2024 ο αριθμός αυξήθηκε σε 145.688 με 21.853.200 ευρώ, ενώ για το 2025 οι δικαιούχοι ανέρχονται σε 154.064 με συνολική ενίσχυση 23.109.600 ευρώ. Η διαχρονική αυτή αύξηση αποτυπώνει όχι μόνο τη διεύρυνση του προγράμματος, αλλά και τη σταθερή επένδυση σε ηλικιακές ομάδες που συνδέονται με την κατανάλωση, τον πολιτισμό και την κινητικότητα.

Ακόμη και στον τομέα της υγείας, το μοντέλο αποδεικνύει τη λειτουργικότητά του. Το Dentist Pass το 2023 κάλυψε 245.652 δικαιούχους με συνολικό ποσό 5.793.692 ευρώ, επιβεβαιώνοντας ότι η ψηφιακή στόχευση μπορεί να εφαρμοστεί αποτελεσματικά και σε εξειδικευμένες κοινωνικές ανάγκες.

Αν αθροιστούν τα παραπάνω μεγέθη, προκύπτει ότι μέσα σε λίγα χρόνια διοχετεύθηκαν δισεκατομμύρια ευρώ μέσω ψηφιακών εργαλείων, με δεκάδες εκατομμύρια «ψηφιακές συναλλαγές» μεταξύ κράτους και πολιτών. Το κρίσιμο στοιχείο, ωστόσο, δεν είναι μόνο το δημοσιονομικό αποτύπωμα, αλλά η ταχύτητα εκτέλεσης: αιτήσεις που ολοκληρώνονται σε λίγα λεπτά, εγκρίσεις που πραγματοποιούνται αυτοματοποιημένα και ενισχύσεις που πιστώνονται σχεδόν άμεσα.

Το μοντέλο των «passes» αποτυπώνει μια βαθύτερη μετατόπιση. Το κράτος παύει να λειτουργεί εκ των υστέρων και αποκτά τη δυνατότητα προληπτικής και άμεσης παρέμβασης. Η τεχνολογία δεν αποτελεί πλέον υποστηρικτικό εργαλείο, αλλά τον βασικό μηχανισμό άσκησης πολιτικής. Η διαφάνεια ενισχύεται, καθώς κάθε συναλλαγή είναι καταγεγραμμένη, και η στόχευση βελτιώνεται μέσω της αξιοποίησης δεδομένων.

Η συνέχιση και επέκταση αυτών των προγραμμάτων, με νέους κύκλους και σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις όπως το επόμενο Fuel Pass και το υπό σχεδιασμό Chios-Kythira Pass 2026, δείχνει ότι το συγκεκριμένο μοντέλο δεν αποτελεί μια συγκυριακή επιλογή. Έχει πλέον παγιωθεί ως ένα σύγχρονο εργαλείο δημόσιας πολιτικής.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Η ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΗ ΓΡΑΜΜΗ 4 ΤΟΥ ΜΕΤΡΟ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ Προς τον Σταθμό Δικαστήρια ο «μετροπόντικας» - Πέρασε την Κυψέλη

Ο μετροπόντικας (TBM) «Νίκη» ξεκίνησε την διαδρομή του από το Φρέαρ TBM Άλσος Βεύκου και την παρούσα στιγμή έχει ξεπεράσει τον Σταθμό ΚΥΨΕΛΗ έχοντας ήδη κατασκευάσει περίπου 3150 μέτρα έτοιμης σήραγγας, συνεχίζοντας την πορεία του προς τον Σταθμό ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ, τονίζεται σε ρεπορτάζ του ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Στη συνέχεια θα κατευθυνθεί προς το σταθμούς Αλεξάνδρας, Εξάρχεια, Ακαδημίας και Κολωνάκι.

Η πορεία του προβλέπεται να ολοκληρωθεί έως το τέλος του 2026, σύμφωνα με το υφιστάμενο χρονοδιάγραμμα, βγαίνοντας από το ειδικό φρέαρ Ευαγγελισμός που υπάρχει στην περιοχή του σταθμού Ευαγγελισμός.

Ο δεύτερος μετροπόντικας (TBM) «Αθηνά» ξεκίνησε την διαδρομή του από το Φρέαρ TBM Κατεχάκη και στις 12.02.26 έφτασε στο φρέαρ «Ευαγγελισμός». ο Μετροπόντικας «Αθηνά», με αφετηρία την Κατεχάκη, ολοκλήρωσε τη διάνοξη και παράλληλα, την κατασκευή σήραγγας μήκους 5,1 χιλιομέτρων, έχοντας διανύσει τις περιοχές: Γουδή, Ζωγράφου, Ιλίσια, Πανεπιστημιούπολη και Καισαριανή.

Με την πορεία του να έχει ολοκληρωθεί βάσει χρονοδιαγράμματος, προβλέπεται να απαιτηθεί ένα διάστημα κοντά στους 3 μήνες ώστε να αποσυναρμολογηθεί και τμηματικά να βγει από το ειδικό φρέαρ Ευαγγελισμός που υπάρχει στην περιοχή του σταθμού Ευαγγελισμός.

Η έξοδος του Μετροπόντικα «Αθηνά», έδειξε τις καινοτομίες που εφαρμόστηκαν για πρώτη φορά, όπου δεν δημιουργήθηκε το παραμικρό πρόβλημα κατά τη διεξούσή του, το οποίο οφείλεται στη μεθοδολογία κατασκευής και τον σχεδιασμό, τα οποία έχουν εντελώς καινοτόμα χαρακτηριστικά. Επιπλέον η εξέλιξη της κατασκευής των σταθμών Άλσος Βεύκου, Γαλάτι, Ελικωνος, Κυψέλη, Δικαστήρια, Αλεξάνδρας, Ακαδημία, Κολωνάκι, Ζωγράφου, Καισαριανή, Ιλίσια, βρίσκεται σε σημαντική φάση, ενώ έχει ήδη παραδοθεί στην ανάδοχο κοινοπραξία κατασκευής AVAX-GHELLA-ALSTOM ο σταθμός Εξάρχεια.

Στους σταθμούς Πανεπιστημιούπολη υπάρχει σε εξέλιξη αρχαιολογική διασωστική έρευνα (έχει βρεθεί μια αρχαία οδός), στον σταθμό Γουδή ολοκληρωθήκαν οι αρχαιολογικές ανασκαφές, αλλά βρέθηκε ένας κεντρικός αγωγός της ΕΥΔΑΠ και εξετάζεται η βέλτιστη επιλογή και στον σταθμό ο Ευαγγελισμός υφίσταται η γνωστή προσφυγή για το πάρκο Ριζάρη ενώ έχει προστεθεί και η αντίθεση του Δήμου Αθηναίων.

Σύμφωνα με το υφιστάμενο χρονοδιάγραμμα, εκτός και εάν προκύψουν απρόβλεπτες κατασκευαστικές δυσκολίες, η ολοκλήρωση των έργων βάσει της συμβατικής υποχρέωσης ορίζεται στα τέλη του 2029.

Επέκταση της Γραμμής 2 του Μετρό της Αθήνας προς Ίλιον

Η επέκταση που υλοποιείται την παρούσα στιγμή στην Αττική είναι αυτή της Γραμμής 2 προς Ίλιον, μήκους περίπου 4 χλμ με 3 σταθμούς (Παλατινή, Ίλιον και Αγ. Νικόλαος). Παράλληλα στο ίδιο έργο έχει ενταχθεί και η επέκταση και εκσυγχρονισμός του αμαεοστασίου στον Ελαιώνα καθώς και η αναβάθμιση - αντικατάσταση των υφιστάμενων Η/Μ συστημάτων των γραμμών 2 και 3 του Μετρό της Αθήνας.

Σε εξέλιξη βρίσκεται το πρώτο στάδιο του διαγωνισμού. Ο συμβατικός χρόνος ολοκλήρωσης του έργου ανέρχεται στα πέντε (5) έτη από την υπογραφή της σύμβασης.

Το έργο της Επέκτασης προς Ίλιον περιλαμβάνει και την επέκταση του υφιστάμενου αμαεοστασίου Ελαιώνα. Δεδομένου ότι η μελλοντική λειτουργία της Επέκτασης, καθώς και οι λοιπές τρέχουσες ανάγκες της ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. καθιστούν αναγκαία την εξεύρεση και κατασκευή επιπλέον χώρων αμαεοστασίου για την εξυπηρέτηση των συρμών, θα προχωρήσει ταυτόχρονα και η επέκταση του Αμαεοστασίου του Ελαιώνα σε γεγονική όμορη περιοχή εμβαδού περίπου 20 στρεμμάτων.

Με την μελλοντική λειτουργία της επέκτασης καθίσταται αναγκαία και η αναβάθμιση/αντικατάσταση ορισμένων Η/Μ Συστημάτων σε μεγάλο τμήμα ή και στο σύνολο των Γραμμών 2 & 3 του Μετρό, χωρίς την οποία δεν θα είναι δυνατόν η περαιτέρω επέκτασή τους.

Για το λόγο αυτό στην προκήρυξη του έργου περιλαμβάνεται και η αναβάθμιση ή / και αντικατάσταση του συστήματος ψηφιακής μετάδοσης δεδομένων στο σύνολο των σταθμών των Γραμμών 2 & 3 που βρίσκονται σε λειτουργία. Οι τροποποιήσεις στα συγκεκριμένα συστήματα θα απαιτήσουν νέο εξοπλισμό και λογισμικό τόσο στο υφιστάμενο Κέντρο Ελέγχου στο Σύνταγμα όσο και τοπικά σε σταθμούς και φρέατα. Ωστόσο η σύνδεσή τους με τα σημερινά συστήματα έχει προβλεφθεί να γίνει χωρίς καμία διακοπή λειτουργίας των Γραμμών 2 και 3. Η επέκταση θα αφορά τη διαδρομή μετά τον Σταθμό «Ανθούπολη» προς την περιοχή του Ιλίου και Αγίου Νικολάου και περαιτέρω μελλοντικά προς τις Αχαρνές και έχει σχεδιασθεί με σκοπό:

Την εξυπηρέτηση πολλών πυκνοκατοικημένων περιοχών των δυτικών προαστίων.

Τη μελλοντική αύξηση της δικτύωσης των Γραμμών Μετρό με την πρόβλεψη ανταπόκρισης στον Σταθμό «Ίλιον» με τη μελλοντική επέκταση της Γραμμής 4 προς την Πετρούπολη.

Οι νέοι σταθμοί θα είναι οι εξής:

Σταθμός «Παλατινή»: Χωροθετείται στη διασταύρωση των οδών Θηβών και Ανδρέα Παπανδρέου και διαθέτει δύο εισ-

δους εκατέρωθεν της οδού Θηβών.

Σταθμός «Ίλιον»: Χωροθετείται στη διασταύρωση των οδών Θηβών και Ελαιών, διαθέτει δύο εισόδους εκατέρωθεν της οδού Θηβών και πρόβλεψη σύνδεσης/μετεπιβίβασης επιβατών με τον ομώνυμο Σταθμό της μελλοντικής Επέκτασης της Γραμμής 4 προς Πετρούπολη.

Σταθμός «Άγιος Νικόλαος»: Χωροθετείται κάτω από τμήμα της ομώνυμης οδού και τμήμα του διαμορφωμένου χώρου πρασίνου που βρίσκεται μεταξύ των οδών Παραμυθιάς, Ολύμπου, Ζίτσας και Αγ. Νικολάου.

Στην Παλατινή αναμένεται να κατασκευαστεί και ένας σταθμός μετεπιβίβασης σε παρακείμενο χώρο εφασπτόμενο στον Σταθμό «Παλατινή» μεταξύ των οδών Ανδρέα Παπανδρέου και Ικονίου με υπόγειο χώρο στάθμευσης αυτοκινήτων τριών επιπέδων και χωρητικότητας 150 ΙΧ, με άμεση σύνδεση με τον Σταθμό. Στην επιφάνεια, μετά την ολοκλήρωση κατασκευής του προβλέπεται να διαμορφωθεί Χώρος Μετεπιβίβασης Λεωφορείων.

Το τμήμα αυτό της Γραμμής 2 μέχρι την περιοχή του Αγίου Νικολάου εκτιμάται ότι θα εξυπηρετεί τουλάχιστον 67.000 επιβάτες ημερησίως, ενώ ο αριθμός των κατοίκων της περιοχής που θα εξυπηρετούνται από τους 3 νέους σταθμούς σε ακτίνα 500 μέτρων από την κατοικία τους υπολογίζεται σε περίπου 42.000 και οι αντίστοιχες εξυπηρετούμενες θέσεις εργασίας σε περίπου 5.000.

Γραμμή 4 - Μελλοντικές επεκτάσεις - Κλάδοι Β-Ε

Η Νέα Γραμμή 4 του Μετρό της Αθήνας, ωστόσο, δεν θα περιοριστεί στο Τμήμα Α' «Άλσος Βεύκου-Γουδή», μιας και στον σχεδιασμό προβλέπεται η επέκτασή της και σε άλλες περιοχές. Το επόμενο έργο που έχει προτεραιοποιηθεί αφορά στην κατασκευή του τμήματος «Γουδή-Λυκόβρυση» με τους σταθμούς Γουδή, Κατεχάκη, Φάρος, Φιλοθέη, Σιδερα, Ολυμπιακό Στάδιο, Παράδεισος, ΟΤΕ, Μαρούσι, Πεικκη και Λυκόβρυση. Η γραμμή θα περνάει από Λεωφόρο Κηφισιάς, η οποία έχει σοβαρότατο καθημερινό κυκλοφοριακό πρόβλημα. Με το έργο αυτό προβλέπεται να δοθεί τέλος στην απομόνωση από τα μέσα σταθερής τροχιάς των κατοίκων των Βορείων Προαστίων και των εργαζομένων στις εκατοντάδες εταιρείες που εδρεύουν κατά μήκος της κεντρικής αυτής οδικής αρτηρίας. Το τμήμα αυτό θα εξυπηρετεί το ΟΑΚΑ και τον εμπορικό πόλο της περιοχής, ενώ με τον σταθμό «Λυκόβρυση» θα τερματίζει πολύ κοντά στην Εθνική Οδό.

Το τρέχον Σχέδιο Ανάπτυξης Γραμμών Μετρό Αθήνας περιλαμβάνει τη Γραμμή 4 του Μετρό, Άλσος Βεύκου-Ευαγγελισμός-Φάρος-Μαρούσι, με τις επεκτάσεις της (α) προς Βύρωνα/Ανω Ηλιούπολη και (β) προς Πετρούπολη και Εθνική Οδό. Συνέχεια στη σελ 8

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Η ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΗ ΓΡΑΜΜΗ 4 ΤΟΥ ΜΕΤΡΟ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Ο σχεδιασμός των νέων επεκτάσεων

Συνέχεια από σελ 7

Η Γραμμή 4, σχήματος «U», αποτελείται από 2 σκέλη ακτινικής μορφής, προς Γαλάτσι και Μαρούσι, και ένα κεντρικό τμήμα διερχόμενο από το κέντρο της Αθήνας, έχει συνολικό μήκος 38,2 χλμ, περιλαμβάνει 35 συνολικά σταθμούς και αποτελείται από πέντε επιμέρους διακριτά τμήματα, Α, Β, Γ, Δ και Ε:

Τμήμα Α: Άλσος Βεΐκου-Γουδή (μήκους 12,8 χλμ και 15 σταθμούς)

Τμήμα Β: Γουδή-Μαρούσι (μήκους 9,6 χλμ και 8 σταθμούς)

Τμήμα Γ: Ευαγγελισμός-Άνω Ηλιούπολη (μήκους 4,1 χλμ και 3 σταθμούς)

Τμήμα Δ: Άλσος Βεΐκου-Πετρούπολη (μήκους 7,5 χλμ και 6 σταθμούς)

Τμήμα Ε: Μαρούσι-Εθνική Οδός (μήκους 4,4 χλμ και 3 σταθμούς)

Μελλοντικές επεκτάσεις στην Αττική

Ο σχεδιασμός των επεκτάσεων είναι άλλο ένα σημαντικό τμήμα του αντικειμένου της εταιρείας. Στην Αθήνα ο αρμόδιος αυτός του επιπέδου σχεδιασμού είναι ο ΟΑΣΑ. Τον παρόντα χρόνο υλοποιεί τη συγκοινωνιακή μελέτη της Αττικής, από όπου θα προκύψουν και ο σχεδιασμός, η σκοπιμότητα και η βιωσιμότητα των επεκτάσεων του δικτύου Μετρό. Την ίδια στιγμή, οι μελέτες έχουν ήδη ξεκινήσει και για τη σύν-

δεση του Κέντρου Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος με το υπάρχον δίκτυο του μετρό, ενώ στον εθνικό σχεδιασμό παραμένει και η επέκταση του Μετρό προς τη Γλυφάδα, καθώς και η επέκταση της Γραμμής 4 και προς τις δύο κατευθύνσεις.

Μελετάται η Επέκταση της Γραμμής 4 δυτικά, από το σταθμό «Άλσος Βεΐκου» προς τους Αγίους Αναργύρους και την Πετρούπολη, η οποία θα διέρχεται από τη Νέας Ιωνία και τη Νέα Φιλαδέλφεια και το γήπεδο της ΑΕΚ.

Ομοίως, η Επέκταση της Γραμμής 4 βόρεια, από το σταθμό «Κατεράκη» προς Μαρούσι, Πεύκη, Λυκόβρυση και Εθνική Οδό.

Διερευνάται παράλληλα η υπόγεια Επέκταση της Γραμμής 1 βόρεια, από το σταθμό «Κηφισιάς», προς Ν. Ερυθραία και την Εθνική Οδό (κόμβος Βαρυμυόμης).

Οι νέες γραμμές που βρίσκονται σε φάση μελέτης οπου απαιτείται ωρίμανση και βρίσκονται υπό την αίρεση της χρηματοδότησης.

Προτεραιότητα είναι η επέκταση της Γραμμής 4 προς Μαρούσι και την Εθνική Οδό μέσω Κηφισιάς, καθώς και οι νέες κατευθύνσεις της Γραμμής 2 Γλυφάδα.

Στον νότιο τομέα εξετάζεται η τελική χάραξη της επέκτασης προς Γλυφάδα. Η πρόταση προβλέπει δύο κλάδους: τον έναν προς Άνω Γλυφάδα και τον δεύτερο προς το κέντρο της πόλης μέσω της περιοχής του Ελληνικού. Με αυτή την προσθήκη, το Μετρό θα αποκτήσει για πρώτη φορά δύο διακλαδώσεις στην ίδια

γραμμή. Το έργο απαιτεί ωρίμανση μελετών και κατοχύρωση χρηματοδότησης.

Προτεραιοποιούνται επίσης η επέκταση της Γραμμής 4 προς Μαρούσι και την Εθνική Οδό μέσω της Λεωφόρου Κηφισιάς. Με αυτές τις επεκτάσεις, η Αθήνα στοχεύει να ξεπεράσει για πρώτη φορά το όριο των 100 σταθμών στο δίκτυο του Μετρό.

Οι 3 προτεραιοποιημένες επεκτάσεις

Η επέκταση της Γραμμής 2 προς Ίλιον, η οποία προβλέπει 3 νέους σταθμούς, βρίσκεται ήδη σε διαγωνιστική διαδικασία.

Η επέκταση της Γραμμής 2 προς Άνω Γλυφάδα, με 2 σταθμούς, καθώς και νέος κλάδος προς το κέντρο της Γλυφάδας μέσω Ελληνικού, με ακόμη δύο σταθμούς. Το έργο απαιτεί ωρίμανση μελετών και κατοχύρωση χρηματοδότησης.

Η επέκταση της Γραμμής 4 προς Μαρούσι - Εθνική Οδό, η οποία περιλαμβάνει 11 νέους σταθμούς σε όλο το βόρειο τόξο. Το έργο απαιτεί ωρίμανση μελετών και κατοχύρωση χρηματοδότησης. Πρόκειται για παρεμβάσεις με διαφορετικούς βαθμούς πολυπλοκότητας και απαιτήσεων, γεγονός που σημαίνει ότι κάποιες μελέτες για να φτάσουν στο επίπεδο ωρίμανσης ίσως απαιτήσουν μια πενταετία, ενώ άλλες ίσως χρειαστούν και δέκα χρόνια ή και περισσότερο για να φτάσουν στη φάση της ωρίμανσης, ένεσθαι σε χρηματοδοτικό πρόγραμμα, διασφάλιση της χρηματοδότησης, υλοποίηση μέσω διαγωνιστικής διαδικασίας.

ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ ΣΥΡΜΟΥΣ ΣΤΟ ΜΕΤΡΟ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ

Κ. Κυρανάκης: Ποιες παρεμβάσεις προβλέπονται για την αναβάθμιση των συγκοινωνιών σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη

Πάνω από εννιακόσια εκατ. ευρώ θα επενδυθούν από τους πόρους του Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου σε παρεμβάσεις που αφορούν την ενίσχυση, τον εκσυγχρονισμό των μέσων μαζικής μεταφοράς και την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία στα μέσα καθώς και την αντικατάσταση συμβατικών ταξί με ηλεκτρικά, την μικροκινητικότητα και την μεταφορά μαθητών με αναπηρία.

Το σχέδιο νόμου του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο, Ταμείο Εκσυγχρονισμού» ψηφίστηκε επί της αρχής από την Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής και εισάγεται για συζήτηση και ψήφιση τη Μ. Δευτέρα στην Ολομέλεια.

Από το σύνολο των 5,3 δισ. ευρώ (Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο) τα 906,9 εκατ. ευρώ θα διατεθούν για την ενίσχυση του στόλου των αστικών λεωφορείων σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, την αναβάθμιση και προμήθεια νέων συρμών του Μετρό για ενίσχυση δρομολογίων, την αναβάθμιση σταθμών του ΟΣΕ, την ανάπτυξη δημοτικών συγκοινωνιών στην Αθήνα, την αντικατάσταση ταξί με ηλεκτρικά, τις μεταφορές κατά παραγγελία σε ευάλωτους πολίτες σε αγροτικές/ημιαστικές περιοχές και σε Αττική και Θεσσαλονίκη, την μεταφορά μαθητών με αναπηρία και την βιώσιμη μετακίνηση. Βασικοί στόχοι είναι

η στήριξη της κοινωνίας με έμφαση στην προσβασιμότητα, τη μείωση των ανισοτήτων και τη βελτίωση της καθημερινότητας των πολιτών.

«Προχωρούμε στην αναβάθμιση των Συγκοινωνιών με την αξιοποίηση πόρων του Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου. Ενισχύουμε το Μετρό και τον Ηλεκτρικό της Αθήνας με την αναβάθμιση και την προμήθεια συνολικά 22 συρμών, υλοποιούμε παρεμβάσεις ανακαίνισης και προσβασιμότητας ΑΜΕΑ σε 33 σιδηροδρομικούς σταθμούς του προαστιακού και προσθέτουμε 210 νέα ηλεκτρικά λεωφορεία, ενισχύοντας ακόμη περισσότερο το νέο στόλο που αριθμεί 1500 καινούργια οχήματα σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη» δήλωσε στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο αναπληρωτής υπουργός Υποδομών και Μεταφορών Κωνσταντίνος Κυρανάκης.

Αναλυτικά οι παρεμβάσεις από τους πόρους του Κοινωνικού Κλιματικού Ταμείου:

Στις αστικές συγκοινωνίες σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη θα διατεθούν 129 εκατ. ευρώ. Ο στόλος των ΟΑΣΑ και ΟΑΣΘ εκσυγχρονίζεται και αναβαθμίζεται με την προσθήκη 210 νέων ηλεκτρικών λεωφορείων, τα οποία θα ενισχύσουν κατά προτεραιότητα τις αστικές γραμμές, που εξυπηρετούν περιοχές με αυξημένες μεταφορικές ανάγκες, χαμηλότερα εισοδήματα

και περιορισμένη πρόσβαση σε ΙΧ, όπως η Δυτική Αττική και η Δυτική Θεσσαλονίκη. Με την προσθήκη των νέων λεωφορείων, αναμένεται να μειωθεί κατά 15% ο χρόνος αναμονής στις στάσεις και θα αυξηθεί η συχνότητα των δρομολογίων. Παράλληλα θα μειωθεί το λειτουργικό κόστος των δημόσιων αστικών συγκοινωνιών κατά 35 εκατ. ευρώ.

Σημαντικές επενδύσεις αναμένονται και στα μέσα σταθερής τροχιάς, με στόχο τόσο την αναβάθμιση του τροχαίου υλικού όσο και των υποδομών. Εξήντα εκατ. ευρώ θα διατεθούν για την αναβάθμιση 10 συρμών της γραμμής 1 του Μετρό. Οι συγκεκριμένοι συρμοί που εξυπηρετούσαν την γραμμή 1 του Μετρό είναι παλαιάς τεχνολογίας, κατασκευασμένοι οι περισσότεροι το 1995 και πλέον παροπλισμένοι. Η διαγωνιστική διαδικασία για την ανακατασκευή των συρμών αναμένεται να ολοκληρωθεί σε λιγότερο από 12 μήνες από σήμερα. Με την υλοποίηση των εργασιών αναβάθμισης, ο μέσος χρόνος μεταξί των δρομολογίων στη Γραμμή 1 αναμένεται να μειωθεί από τα 7,12 λεπτά σε 5,2 λεπτά.

Συνέχεια στη σελ 9

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ ΣΥΡΜΟΥΣ ΣΤΟ ΜΕΤΡΟ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ

Κ. Κυρανάκης: Ποιες παρεμβάσεις προβλέπονται για την αναβάθμιση των συγκοινωνιών σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη

Συνέχεια από σελ. 8

Το έργο περιλαμβάνει την προσθήκη νέου εξοπλισμού και την αντικατάσταση ή αναβάθμιση παρωχημένων συστημάτων, με ιδιαίτερη έμφαση στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε συνδυασμό με την ενίσχυση της προσβασιμότητας και την εξυπηρέτηση ευάλωτων ομάδων χρηστών. Ειδικά για την εξυπηρέτηση των ατόμων με αναπηρία προβλέπεται η εγκατάσταση νέου εξοπλισμού προσβασιμότητας, όπως φορητές ράμπες, σήμανση υψηλής αντίθεσης, ειδικές θέσεις καθήμενων, συστήματα στερέωσης αμαξιδίων, προσαρμοσμένα συστήματα ηχητικών ανακοινώσεων που ρυθμίζονται ανάλογα με τα επίπεδα περιβαλλοντικού θορύβου.

Για την αναβάθμιση των σταθμών της γραμμής 1 του Μετρό της Αθήνας θα διατεθούν 7 εκατ. ευρώ. Η δράση στοχεύει στη διασφάλιση πλήρους προσβασιμότητας και στους 24 σταθμούς της Γραμμής 1 του Μετρό της Αθήνας. Σημειώνεται ότι οι σταθμοί της Γραμμής 1 είναι εν μέρει προσβάσιμοι για άτομα με αναπηρία, ωστόσο δεν ανταποκρίνονται πλήρως στα απαιτούμενα πρότυπα. Με την αναβάθμιση των σταθμών, στόχος είναι οι διαδρομές από άτομα με αναπηρία να αυξηθούν από περίπου 4.000 την ημέρα σε 10.000. Οι παρεμβάσεις περιλαμβάνουν βελτιώσεις στις αποβάθρες, στον φωτισμό, στις ράμπες και στις διαδρομές ατόμων με αναπηρία, καθώς και στις κυλιόμενες σκάλες, στους ανελκυστήρες, στις υπόγειες διαβάσεις, στους χώρους αναμονής και στα συστήματα πληροφόρησης επιβατών.

Σε ό,τι αφορά το Μετρό, Γραμμή 2 & 3, θα διατεθούν 210 εκατ. ευρώ για την προμήθεια 12 νέων συρμών για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών των Γραμμών 2 και 3. Οι νέοι συρμοί θα επιτρέψουν στη ΣΤΑΥ να βελτιώσει την αποδοτικότητα της συντήρησης του υλικού και να υποστηρίξει την επέκταση της γραμμής προς το Ίλιον. Η διαγωνιστική διαδικασία για την προμήθεια των συρμών αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του επόμενου έτους, ενώ χάρη στους νέους συρμούς ο μέσος χρόνος μεταξύ των δρομολογίων στις Γραμμές 2 και 3 αναμένεται να μειωθεί στα 3 λεπτά και 45 δευτερόλεπτα. Επίσης, στις παρεμβάσεις περιλαμβάνεται και η ψηφιακή χαρτογράφηση και καθοδήγηση σε όλους τους σταθμούς Μετρό Αθήνας και Θεσσαλονίκης, θα διατεθούν 5,5 εκατ. ευρώ. Προβλέπεται η ανάπτυξη μιας εφαρμογής εσωτερικής πλοήγησης, με χρήση τεχνητής νοημοσύνης, η οποία θα παρέχει καθοδήγηση βήμα-προς-βήμα για όλους τους χρήστες, διασφαλίζοντας πλήρη προσβασιμότητα, στους 67 σταθμούς του Μετρό της Αθήνας, καθώς και στους 18 σταθμούς του Μετρό Θεσσαλονίκης. Το σύστημα αυτό βασίζεται στην επιτυχημένη πιλοτική εφαρμογή στον σταθμό Ακρόπολη το 2024, η οποία έλαβε ιδιαίτερα θετικά σχόλια από τους χρήστες και είχε υψηλό βαθμό χρηστικότητας.

Στον σιδηρόδρομο θα διατεθούν 50 εκατ. ευρώ για την αναβάθμιση υποδομών προσβασιμότητας σε 33 σιδηροδρομικούς σταθμούς του ΟΣΕ, με στόχο την ασφαλή, αυτόνομη και ανεμπόδιτη χρήση τους από άτομα με αναπηρία, άτομα με μειωμένη κινητικότητα, ηλικιωμένους και λοιπούς ευάλωτους χρήστες μεταφορών. Η επένδυση εκτιμάται ότι θα εξασφαλίζει έως και 815.000 προσβάσιμες διαδρομές ετησίως για ευάλωτους χρήστες μεταφορών.

Όσον αφορά την πρωτεύουσα, περιλαμβάνεται και η παρέμβαση ATHENS MOVE: Δημοτική Συγκοινωνία, με προϋπολογισμό 11,2 εκατ. Ευρώ. Ο Δήμος Αθηναίων δημιουργεί 4 νέες γραμμές δημοτικής συγκοινωνίας (Νέος Κόσμος-Πετράλωνα-Κεραμεικός / Κάτω Πατήσια-Σεπόλια-Κεραμεικός / Προπνοιά-Άνω Πατήσια-Κυψέλη / Αττική-Κυψέλη), ώστε να καλυφθούν κενά τοπικής μετακίνησης και να εξυπηρετούνται περιοχές με οικονομική και μεταφορική ευαλωτότητα. Οι γραμμές θα λειτουργούν συμπληρωματικά με τον ΟΑΣΑ και το Μετρό και η επένδυση περιλαμβάνει την αγορά 17 ηλεκτρικών λεωφορέων, υποδομές φόρτισης και αναβάθμιση στάσεων με πρόβλεψη πλήρους προσβασιμότητας.

Στις παρεμβάσεις περιλαμβάνεται και η ανάπτυξη υπηρεσιών Μεταφορών Κατά Παραγγελία σε Αττική και Θεσσαλονίκη, όπου θα διατεθούν 10,2 εκατ. Ευρώ. Πρόκειται για μια ευέλικτη υπηρεσία τοπικής συγκοινωνίας σε περιοχές της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, στις οποίες η συμβατική συγκοινωνία δεν επαρκεί. Το μέτρο θα καλύψει περίπου 26.000 ευάλωτους κατοίκους στην Αττική και περίπου 18.500 στη Θεσσαλονίκη, εκ των οποίων περίπου 10.000 είναι άτομα με αναπηρία ή μειωμένη κινητικότητα. Η υπηρεσία απευθύνεται κυρίως σε ηλικιωμένους, άτομα με αναπηρία, μονογονεϊκές και πολύτεκνες οικογένειες και ανέργους. Θα υπάρχει δυνατότητα κράτησης της υπηρεσίας τηλεφωνικά ή μέσω εφαρμογής.

Η ανάπτυξη υπηρεσιών Μεταφορών Κατά Παραγγελία σχεδιάζεται και σε αγροτικές/ημιαστικές περιοχές για εξυπηρέτηση ευάλωτων πολιτών, με προϋπολογισμό 44 εκατ. ευρώ. Το έργο περιλαμβάνει την προμήθεια περίπου 100 ηλεκτρικών λεωφορέων πλήρους προσβάσιμων, για την εξυπηρέτηση 18 αγροτικών/ ημιαστικών περιοχών και τον αντίστοιχο εξοπλισμό φόρτισης. Επίσης περιλαμβάνεται μια εθνική πλατφόρμα που θα διαχειρίζεται σε πραγματικό χρόνο κρατήσεις, δρομολόγηση και συντονισμό του στόλου (mobile app + τηλεφωνικό κέντρο). Οι μετακινήσεις για συγκεκριμένες κατηγορίες πληθυσμού, όπως π.χ. άτομα με αναπηρία, άτομα άνω των 65 ετών, θα είναι δωρεάν και το κόστος θα καλύπτεται μέσω μηχανισμού, που θα αναπτυχθεί από το Υπουργείο Μεταφορών. Σε πλήρη ανάπτυξη η υπηρεσία αναμένεται να εξυπηρετεί 27.000 τακτικούς χρήστες το χρόνο.

Ιδιαίτερη σημασία έχει και η επένδυση των 219 εκατ. ευρώ για τη μεταφορά μαθητών με αναπηρία σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη

και ορεινές και νησιωτικές περιοχές.

Το μέτρο βελτιώνει σημαντικά το υφιστάμενο σύστημα μεταφοράς, καθώς διασφαλίζει ότι χιλιάδες μαθητές με αναπηρία θα μπορούν να πηγαίνουν στο σχολείο τους με ασφάλεια, μειώνοντας ταυτόχρονα την πίεση στις οικογένειές τους. Η επένδυση αναμένεται να καλύψει περίπου το 70% των εθνικών αναγκών μεταφοράς μαθητών με αναπηρία δηλαδή περίπου 11.000 μαθητών. Η δράση θα υλοποιηθεί κυρίως σε περιοχές της Αττικής και της Θεσσαλονίκης και θα επεκταθεί σταδιακά, με προτεραιότητα σε νησιωτικές, ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές, συμπεριλαμβανομένων εκείνων με χαμηλότερο κατά κεφαλήν ΑΕΠ (π.χ. Ήπειρος, Δυτική Μακεδονία, Ανατολική Μακεδονία-Θράκη). Προβλέπεται η προμήθεια ηλεκτρικών ή υβριδικών οχημάτων, ειδικά διαμορφωμένων για τη μεταφορά ατόμων με αναπηρία, η εγκατάσταση σημείων φόρτισης σε σχολεία ή δημοτικούς χώρους, ενώ θα καλύπτεται το κόστος λειτουργίας και η ανάπτυξη ψηφιακής πλατφόρμας για την παρακολούθηση των οχημάτων.

Επιδότηση για αντικατάσταση συμβατικών ταξί με ηλεκτρικά, ύψους 68 εκατ. ευρώ. Προβλέπεται επιδότηση 20.000 Ευρώ για την αλλαγή συμβατικού οχήματος με ηλεκτρικό. Σε πρώτη φάση παρέχεται στήριξη στους ιδιοκτήτες ταξί της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, προκειμένου να διευκολυνθεί η αντικατάσταση συμβατικών οχημάτων των οποίων λήγει ο χρόνος ζωής με ηλεκτρικά οχήματα κατ' εφαρμογή του Κλιματικού Νόμου και στην συνέχεια το μέτρο θα ενεργοποιηθεί σε όλη την Επικράτεια. Προβλέπεται άμεση πρόσβαση στο ποσό της επιδότησης χωρίς να παρεμβάλλονται χρονοβόρες γραφειοκρατικές διαδικασίες. Το ύψος της επιδότησης για προσβάσιμα σε άτομα με αναπηρία ΕΔΧ ΤΑΞΙ, θα είναι αυξημένο (29.000 ευρώ).

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται και στη βιώσιμη μετακίνηση, θα διατεθούν για υποδομές ποδηλατοδρόμων και πεζών 93 εκατ. Ευρώ. Θα υλοποιηθούν 12 έργα σε πόλεις όλης της χώρας για την ανάπτυξη ενός δικτύου ποδηλατοδρόμων και πεζοδρομίων, μήκους τουλάχιστον 76,8 χλμ., καθώς και παρεμβάσεις μικροκινητικότητας γύρω από 10 σταθμούς του Μετρό Θεσσαλονίκης. Οι παρεμβάσεις εστιάζουν σε περιοχές με μεταφορική και οικονομική ευαλωτότητα, χαμηλά εισοδήματα και ανεπαρκή κάλυψη από δημόσιες συγκοινωνίες, ώστε η βιώσιμη μετακίνηση να γίνει πιο προσιτή σε όσους τη χρειάζονται περισσότερο. Το μέτρο δεν αφορά μόνο την κατασκευή νέων ποδηλατοδρόμων, αλλά και πλατύτερα και ασφαλέστερα πεζοδρόμια, αναβάθμιση του φωτισμού, ασφαλείας διαβάσεις, θέσεις στάθμευσης ποδηλάτων. Έργα θα γίνουν μεταξύ άλλων σε: Αγρίνιο (12,4 χλμ.), Ιωάννινα (12 χλμ.), Αλεξανδρούπολη (10,6 χλμ.) και διασύνδεση των πανεπιστημίων στην Αθήνα (9,7 χλμ.).

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

«ΠΑΓΩΜΑ» ΤΩΝ ΣΤΑΘΕΡΩΝ ΤΙΜΟΛΟΓΙΩΝ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΛΑΦΟΝ ΣΤΑ ΥΓΡΑ ΚΑΥΣΙΜΑ «ΑΣΠΙΔΑ» ΣΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΚΡΙΣΗ

Κρατικές επιδοτήσεις, πλαφόν και αυτοσυγκράτηση της αγοράς οδηγούν μέχρι στιγμής σε απορρόφηση σημαντικού τμήματος της επιβάρυνσης των καταναλωτών από την ενεργειακή κρίση, που έχει οδηγήσει σε αύξηση των διεθνών τιμών του αργού, των υγρών καυσίμων και του φυσικού αερίου.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, τα στοιχεία για τα «πράσινα» τιμολόγια του Απριλίου δείχνουν μέση αύξηση της τάξης του 17 % σε σχέση με το Μάρτιο, όμως η πραγματικότητα είναι διαφορετική, για δύο λόγους: Πρώτον, για 1,6-1,7 εκατ. καταναλωτές που έχουν συμβληθεί σε σταθερά (μπλε) τιμολόγια δεν υπάρχει καμμία αύξηση. Και δεύτερον, οι προμηθευτές που εκπροσωπούν τη μεγάλη πλειονότητα των καταναλωτών με προεξάρχουσα τη ΔΕΗ που έχει μερίδιο άνω του 60 % στη χαμηλή τάση, προχώρησαν σε μονοψήφιες αυξήσεις, 6 - 7 % στα «πράσινα» τιμολόγια.

Σε απόλυτες τιμές, τα «πράσινα» τιμολόγια διαμορφώνονται

τον Απρίλιο από 14 έως 25 σεντς ανά κιλοβατώρα, ενώ τα μπλε (σταθερά) τον ίδιο μήνα ξεκινούν από 11 σεντς ανά κιλοβατώρα, καθώς σύμφωνα με τα στοιχεία της Ρυθμιστικής Αρχής η πλειονότητα των προμηθευτών - παρά τις εκτιμήσεις για αυξήσεις - κράτησαν σταθερές τις τιμές. Έτσι, οι καταναλωτές που ανησυχούν για περαιτέρω ανατιμήσεις στα πράσινα τιμολόγια λόγω της διεθνούς ενεργειακής κρίσης, εξακολουθούν να έχουν τη δυνατότητα να «κλειδώσουν» τα τιμολόγια τους για τουλάχιστον ένα χρόνο.

Το σύνολο των τιμολογίων που διατίθενται στην αγορά είναι ανητημένα στην σχετική ιστοσελίδα της Ρυθμιστικής Αρχής, energycost.gr.

Στο πετρέλαιο κίνησης η ελάφρυνση που τέθηκε σε εφαρμογή την περασμένη Τετάρτη, 1η Απριλίου είναι 20 λεπτά ανά λίτρο. Η διαφορά αποτυπώνεται σταδιακά στις τιμές λιανικής καθώς τα πρατήρια εφοδιάζονται με τις νέες τιμές. Σήμερα, Μ. Δευτέρα, σύμφωνα με τον προγραμματισμό ανοίγει η πλατφόρμα υποβολής αιτήσεων για το fuel pass,

ύψους 50 ευρώ (60 στα νησιά) για τα αυτοκίνητα και 30 ευρώ για τις μοτοσυκλές (35 ευρώ στα νησιά). Τα κριτήρια (φυσικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων ελευθέρων επαγγελματιών, με οικογενειακό εισόδημα ως 25.000 ευρώ για τους άγαμους και 35.000 ευρώ για τους έγγαμους, προσαυξανόμενο κατά 5.000 ευρώ για κάθε τέκνο) καλύπτουν το 75 % των οδηγών. Σημειώνεται ότι το fuel pass δίνεται σε όλους τους δικαιούχους με ΙΧ αυτοκίνητα, που σημαίνει ότι όσοι χρησιμοποιούν αυτοκίνητα με κινητήρες ντίζελ θα έχουν διπλή ενίσχυση, δηλαδή την επιδότηση 20 λεπτών στο ντίζελ και το fuel pass. Με βάση τα επίσημα στοιχεία για τη μέση κατανάλωση καυσίμων ανά την Ελλάδα. (το λίτρο το μήνα), τα 50 ευρώ του fuel pass αντιστοιχούν σε επιδότηση περίπου 36 λεπτά το λίτρο.

Κρίσιμη παράμετρος για τη μεταφορά των επιδοτήσεων στην αντλία είναι το πλαφόν στα περιθώρια κέρδους, ύψους 5 λεπτών ανά λίτρο στη χονδρική και 12 λεπτών στη λιανική που ανακοινώθηκε στις αρχές Μαρτίου.

ΤΙ ΕΙΠΩΘΗΚΕ ΚΑΙ ΤΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΗΚΕ ΣΤΗ ΣΥΝΟΔΟ ΤΩΝ ΠΡΥΤΑΝΕΩΝ

Με κεντρικά θέματα την υποστελέχωση, υποχρηματοδότηση, αλλά και τις πρόσθετες ανάγκες που απορρέουν από τις παρούσες διεθνείς οικονομικές συνθήκες, πραγματοποιήθηκε η 111η Σύνοδος Πρυτάνων κατά το διάστημα 1 έως 4 Απριλίου 2026, υπό την προεδρία του Πανεπιστημίου Πειραιώς.

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, κατά την τελευταία ημέρα εργασιών της Συνόδου, ως εισηγιστή, συμμετείχε και η πολιτική ηγεσία του υπουργείου Παιδείας, με τη Σοφία Ζαχαράκη να τοποθετείται επί των προτάσεων των πρυτάνων και παράλληλα, να επαναλαμβάνει την «στρατηγική επιλογή» του υπουργείου να αναδειχθεί η Ελλάδα σε διεθνή και περιφερειακό εκπαιδευτικό κόμβο.

Στην τοποθέτησή της, η υπουργός έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στη διεθνοποίηση των ελληνικών πανεπιστημίων με την εμπάθυσή της εξωστρέφειας, τη σημαντική ανάπτυξη των ξενόγλωσσων προγραμμάτων. Μάλιστα, συνέδεσε την εξωστρέφεια και την προσέλκυση ξένων φοιτητών και με τη διάσταση του δημογραφικού προβλήματος.

Επιπλέον, η κα. Ζαχαράκη ανακοίνωσε ότι εντός του Απριλίου θα καταβληθεί στα πανεπιστήμια τακτική επιχορήγηση ύψους 120 εκατ. ευρώ για την κάλυψη κρίσιμων λειτουργικών αναγκών των Ιδρυμάτων, όπως το ενεργειακό κόστος, η φύλαξη, η καθαριότητα και η συντήρηση υποδομών. Όπως υπογράμμισε, η ενίσχυση αυτή αποτελεί βασικό πυλώνα για τη σταθερή και βιώσιμη λειτουργία των πανεπιστημίων.

Επιπλέον, η υπουργός Παιδείας, αναφέρθηκε στη συνολική αύξηση της χρηματοδότησης προς τα πανεπιστήμια κατά τα

τελευταία χρόνια, σημειώνοντας ότι «η αύξηση της χρηματοδότησης κατά 1,5 δις ευρώ από το 2019 και μετά, μέσα από εθνικούς και ευρωπαϊκούς πόρους, δείχνει ότι υπάρχει ουσιαστική στήριξη».

Μαζί με την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, στις εργασίες της Συνόδου συμμετείχαν και ο Υφυπουργός Παιδείας, αρμόδιος για την Ανώτατη Εκπαίδευση, Νίκος Παπαϊωάννου, ο Γενικός Γραμματέας Ανώτατης Εκπαίδευσης, Δημήτρης Μπουραντώνης, ο Υπηρεσιακός Γραμματέας, Ιωάννης Βλάσσης, καθώς επίσης και ο Πρόεδρος της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης, Περικλής Μήτσας.

Συμμετείχαν επίσης ως προσκεκλημένες ομιλήτριες, η Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, Σωτηρία Ντούνη και η Πρόεδρος της Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, Ανδρονίκη Θεοτοκάτου.

Φοιτητική Μέριμνα

Η Σύνοδος των Πρυτάνων έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στη φοιτητική μέριμνα, μέσα στο παρόν περιβάλλον «αυξημένων οικονομικών επισφάλειας» και πρότεινε την αύξηση του στεγαστικού επιδόματος και την επέκτασή του και σε άλλες κατηγορίες φοιτητριών και φοιτητών. Επιπλέον, πρότεινε οι προϋποθέσεις, τα οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια για τη δωρεάν σίτιση των φοιτητριών και φοιτητών, να ορίζονται αυτοτελώς από κάθε ίδρυμα, βάσει της ετήσιας κρατικής επιχορήγησης του προϋπολογισμού τους που αφορά τη σίτιση φοιτητών.

Από την πλευρά της, η υπουργός Παιδείας, Σοφία Ζαχαράκη

δεσμεύτηκε για τη βελτίωση της φοιτητικής σίτισης μέσω εκσυγχρονισμού του πλαισίου ενώ ανέφερε ότι εξετάζεται η δυνατότητα ενίσχυσης και του ημερήσιου σιτηρεσίου. Σχετικά με φοιτητική στέγαση, η κα. Ζαχαράκη επισήμανε ότι το συνολικό σχετικό κονδύλιο έχει ανέλθει από τα 42 εκατ. ευρώ στα σχεδόν 90 εκατ. ευρώ με ειδικά μέριμνα για την κάλυψη των αναγκών στα Περιφερειακά Πανεπιστήμια.

Επιπλέον, η υπουργός αναφέρθηκε στο πρόγραμμα αναβάθμισης και δημιουργίας νέων φοιτητικών εστιών, δηλώνοντας στους πρυτάνεις ότι τα έργα που υλοποιούνται θα αλλάξουν τον χάρτη της φοιτητικής στέγασης.

Η κα. Ζαχαράκη είπε χαρακτηριστικά: «Αξιοποιούμε πολλά και διαφορετικά χρηματοδοτικά εργαλεία ώστε να παρέχουμε στα πανεπιστήμια, στους φοιτητές και στις φοιτήτριες, στην ελληνική οικογένεια, σύγχρονη, οικονομική και ασφαλή στέγη. Οι νέες φοιτητικές εστίες που θα δημιουργηθούν μέσω ΣΔΙΤ είναι κόσμημα για τα Πανεπιστήμια μας και το ρόλο που θέλουμε να παίξουν στη συνολική ανάπτυξη της χώρας. Μέσα στο 2026 θα προχωρήσει και το νέο μεγάλο πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης των φοιτητικών εστιών που υπάγονται στο ΙΝΕΔΙΒΙΜ με χρήματα από το νέο Κοινωνικό Κλιματικό Ταμείο, που αναμένεται να ξεπεράσουν τα 220 εκατομμύρια ευρώ. Τα έργα ενεργειακής αναβάθμισης θα αποφέρουν σημαντικά εξοικονόμηση ενέργειας και δημόσιων χρημάτων τα οποία θα μπορούμε να κατευθύνουμε σε άλλες ανάγκες των Πανεπιστημίων μας».

Συνέχεια στη σελ 11

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΤΙ ΕΙΠΩΘΗΚΕ ΚΑΙ ΤΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΗΚΕ ΣΤΗ ΣΥΝΟΔΟ ΤΩΝ ΠΡΥΤΑΝΕΩΝ

Συνέχεια από σελ 10

Συγχρόνως, όπως τόνισε η Υπουργός, ανακαινίζονται υπάρχουσες φοιτητικές εστίες, μέσω του προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του ΥΠΙΑΘΑ, αλλά και δημιουργούνται εστίες σε πανεπιστήμια που δεν είχαν, όπως στο Πάντειο Πανεπιστήμιο που θα αποκτήσει τη δική του το 2027.

Υποστέλεχος και υποχρηματοδότηση

Η Σύνοδος των Πρυτάνεων επανήλθε στη διαπίστωση της υποστέλεχωσης των πανεπιστημίων, δίνοντας έμφαση στις αυξημένες ανάγκες για διοικητικό προσωπικό. Μάλιστα, πρότεινε την πίστωση τουλάχιστον μίας θέσης πρόσληψης για κάθε μία αφυπηρέτηση σε ετήσια βάση.

Επιπλέον, οι πρυτάνεις υπογράμμισαν την επιτακτική ανάγκη ενίσχυσης της χρηματοδότησης των ΑΕΙ μέσω του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, «με στόχο τη συντήρηση και την ανακαίνιση των κτιριακών υποδομών εκπαίδευσης και έρευνας, ιδιαίτερα σε πανεπιστήμια με πολύ εκτεταμένες και παλιές εγκαταστάσεις οι οποίες απαιτούν άμεσες παρεμβάσεις».

Ιδιαίτερα, υπό τις παρούσες διεθνείς οικονομικές συνθήκες, η Σύνοδος επεσήμανε ότι τα πανεπιστήμια χρειάζονται πρόσθετους πόρους μέσω κρατικής επικορήγησης, προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις συνέπειες του αυξημένου ενεργειακού κόστους.

Για το ζήτημα της στελέχωσης και της ενίσχυσης των διοικητικών δομών των πανεπιστημίων, η υπουργός Παιδείας τόνισε ότι «χωρίς ισχυρές διοικητικές δομές, δεν μπορεί να υλοποιηθεί καμία μεταρρύθμιση και τα πανεπιστήμια δεν μπορούν να επιτελέσουν το πολύπλοκο έργο τους».

Στο πλαίσιο αυτό, η κα. Ζαχαράκη παρουσίασε τις παρεμβάσεις που προωθούνται από το υπουργείο Παιδείας για την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού, όπως η καθιέρωση τριετών αποσπάσεων και η δυνατότητα μετατάξεων προσωπικού, που αναμένεται να συμβάλουν στη μεγαλύτερη σταθερότητα και αποτελεσματικότητα των διοικητικών υπηρεσιών.

Σε ό,τι αφορά το διδακτικό προσωπικό, η υπουργός, αναφέρθηκε στην πρόσφατη νομοθετική ρύθμιση που εντάχθηκε στο νομοσχέδιο για τη δημιουργία της Ανώτατης Σχολής Παραστατικών Τεχνών, η οποία δίνει τη δυνατότητα σε δημόσιους υπαλλήλους να καλύπτουν διδακτικές ανάγκες στα πανεπιστήμια με καθεώς μερικής απασχόλησης, αξιοποιώντας την επαγγελματική τους εμπειρία. Όπως τόνισε η Σοφία Ζαχαράκη, από το 2019 έχει καταγραφεί αύξηση του αριθμού των μελών ΔΕΠ, υπερβαίνοντας το ισοζύγιο αποχωρήσεων των τελευταίων ετών, και υπενθύμισε την πρόσφατη καταβολή του ποσού των 3.772.400 ευρώ για την ενίσχυση των εντεταλμένων διδασκόντων.

Άλλες διαπιστώσεις των πρυτάνεων

Οι πρυτάνεις στο πόρισμα της Συνόδου κάνουν αναφορά σε «δυσλειτουργίες που έχουν ανακύψει κατά την εφαρμογή των νέων νομοθετικών ρυθμίσεων για τη διαδικασία εκλογής και μονιμοποίησης μελών ΔΕΠ» και προτείνουν να γίνουν οι απαραίτητες τροποποιήσεις σε συνεργασία με τα πανεπιστήμια, ώστε να διασφαλιστεί η ομαλή εφαρμογή του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου.

Επιπλέον, η Σύνοδος αναμένει να ανακοινωθούν νέα χρηματοδοτικά εργαλεία ώστε να υλοποιηθούν τα Διεθνή Μεταπτυχιακά Προγράμματα που έχουν ήδη εγκριθεί, και να υπάρξουν προοπτικές για δημιουργία νέων προγραμμάτων σπουδών.

Ν. Χαρδαλιάς: Η ενίσχυση της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης αποτελεί συνειδητή στρατηγική επιλογή

Μήνυμα επιστροφής των νέων που έφυγαν τα προηγούμενα χρόνια από την Ελλάδα απέστειλε ο περιφερειάρχης Αττικής, Νίκος Χαρδαλιάς, με τον χαιρετισμό του στην 11η Διάσκεψη των Πρυτάνεων όπου παρουσίασε και τις πολιτικές στρίξεις των δημόσιων πανεπιστημίων που υλοποιεί η περιφερειακή Αρχή. Η Διάσκεψη πραγματοποιήθηκε στο Καβούρι, υπό την αιγίδα της Περιφέρειας Αττικής.

«Η ενίσχυση της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης αποτελεί για εμάς συνειδητή στρατηγική επιλογή και προφανώς θα συνεχίσουμε να στηρίζουμε έμπρακτα το δημόσιο πανεπιστήμιο», ανέφερε ο κ. Χαρδαλιάς και πρόσθεσε: «Στόχος μας είναι να αποτελέσει η Αττική σημείο αναφοράς ως προς την υλοποίηση πολιτικών που θα επικεντρώνονται στην αναβάθμιση της μάθησης, της καινοτομίας και της έρευνας, λειτουργώντας ως παράδειγμα και για άλλες μεγάλες ευρωπαϊκές μητροπολιτικές περιοχές».

«Για εμάς, η πρόσβαση στη γνώση πρέπει να είναι ισότιμη για κάθε φοιτήτρια και κάθε φοιτητή. Δεν πρόκειται για προνόμιο ή πολυτέλεια, αλλά για ένα θεμελιώδες δικαίωμα, που βρίσκεται στην κορυφή των προτεραιοτήτων μας», σημείωσε ο περιφερειάρχης, τονίζοντας πως η Αττική αποτελεί τον κατεχόμενη πυρήνα επιστημονικής και ερευνητικής δραστηριότητας της χώρας.

Όπως επεσήμανε, «η Μητροπολιτική Αττική, η πρωτεύουσα Περιφέρεια της χώρας, δεν αποτελεί απλώς το διοικητικό και οικονομικό κέντρο της Ελλάδας. Συνιστά ταυτόχρονα και τον βασικό πυλώνα της επιστημονικής της δραστηριότητας, καθώς στο λεκανοπέδιο βρίσκονται τα μεγαλύτερα πανεπιστήμια και ορισμένα από τα πλέον καταξιωμένα ελληνικά ερευνητικά κέντρα. Δεν βλέπουμε τα πανεπιστήμια μονάχα ως φορείς εκπαίδευσης αλλά και ως κινητήριοι μοχλοί κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης».

Ακολούθως, ο κ. Χαρδαλιάς παρέθεσε τις εξής περιφερειακές πολιτικές στρίξεις των δημοσίων πανεπιστημίων:

- Χρηματοδότηση έργων μέσω του Προγράμματος «Αττική 2021-2027»

«Αξιοποιώντας τους πόρους του ΕΣΠΑ, μέσω του Περιφερειακού Προγράμματος «Αττική 2021-2027» σε στενή συνεργασία με το υπουργείο Παιδείας, προωθούμε τη χρηματοδότηση έργων εκσυγχρονισμού των υποδομών των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων μας, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση της προσβασιμότητας για τα Άτομα με Αναπηρία σε όλα τα πανεπιστήμια της Αττικής», υπογράμμισε.

- Παιδικό Πανεπιστήμιο της Περιφέρειας

Επίσης, ανέδειξε το Παιδικό Πανεπιστήμιο της Περιφέρειας Αττικής, το οποίο φέρνει χιλιάδες μαθητές σε επαφή με τον κόσμο της επιστήμης, προσφέροντάς τους τη δυνατότητα να επισκέπτονται αμφιθέατρα, να συμμετέχουν ενεργά σε δραστηριότητες και να διευρύνουν τους ορίζοντές τους χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση. «Είναι ιδιαίτερα ευχάριστο που η δράση έχει αγκαλιαστεί θερμά από μαθητές, γονείς και εκπαιδευτικούς, γεγονός που αντικατοπτρίζεται και στη μεγάλη συμμετοχή στα φετινά προγράμματα», ανέφερε.

- Πολιτιστικό και εκπαιδευτικό δεσμό με τη Διασπορά.

Ακόμη, ο κ. Χαρδαλιάς παρουσίασε το φιλόδοξο πρόγραμμα ενίσχυσης των πολιτιστικών και εκπαιδευτικών δεσμών της Περιφέρειας Αττικής με τη νεολαία της Διασποράς, φιλοξενώντας για μία εβδομάδα μαθητές ελληνικών σχολείων και φοιτητές ελληνόφωνων πανεπιστημιακών τμημάτων του εξωτερικού. Ιδιαίτερη αναφορά έγινε στους φοιτητές του Τμήματος Ελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου της Σαγκάης, τους οποίους, όπως είπε, συνάντησε κατά την τελευταία επίσκεψή του στην κινεζική μητρόπολη, όπου συζήτησε με τις πρυτανικές Αρχές του ιδρύματος για τη συμμετοχή φοιτητών και από άλλα τμήματα στο πρόγραμμα της Περιφέρειας, με στόχο τη βαθύτερη κατανόηση των δύο πολιτισμών και την ενίσχυση των σχέσεων των χωρών.

- Σύνδεση πανεπιστημίων με κοινωνία και αγορά εργασίας
Σημειώνεται ότι η Περιφέρεια Αττικής προωθεί ενεργά πολιτικές ενίσχυσης των δεσμών μεταξύ των πανεπιστημίων και της κοινωνίας, της αγοράς εργασίας και της επιχειρηματικής δραστηριότητας. «Επιθυμούμε η γνώση που παράγεται στα ακαδημαϊκά μας ιδρύματα να επιστρέφει στην κοινωνία και να μετασχηματίζεται σε καινοτομία, σε νέες θέσεις εργασίας και σε ευρύτερη πρόοδο», τόνισε.

Τέλος, ο περιφερειάρχης Αττικής έστειλε σαφές μήνυμα προς τις νέες και τους νέους της πατρίδας μας, ιδιαίτερα προς εκείνους που αναγκάστηκαν να αναζητήσουν προοπτικές στο εξωτερικό κατά τα δύσκολα χρόνια της οικονομικής κρίσης, να επιστρέψουν για να χτίσουν εδώ το μέλλον τους, ένα μέλλον με ευημερία, αξιοπρέπεια και προοπτική. «Συνεχίζουμε να εργαζόμαστε συστηματικά για να δημιουργούμε όλες τις αναγκαίες προϋποθέσεις για τον σκοπό αυτό. Η Ελλάδα προχωρά μπροστά, η Αττική εξελίσσεται και σας καλεί να επιστρέψετε, να δημιουργήσετε και να συμβάλετε στη νέα εποχή που διαμορφώνεται», κατέληξε ο κ. Χαρδαλιάς.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΓΙΑ ΤΡΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΞΙΟΠΟΙΟΥΝ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ Ανάμεσά τους τα ερευνητικά έργα "FLOGA" και "Triton" του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου

Σημαντική διεθνή διάκριση απέσπασαν τρία ελληνικά ερευνητικά έργα που αξιοποιούν την τεχνητή νοημοσύνη για την αντιμετώπιση κρίσιμων προκλήσεων και για την υποστήριξη των 17 Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (SDGs). Πρόκειται για τα προγράμματα "FLOGA" και "Triton" του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου καθώς και το "Pioneers for AI" του Μη Κερδοσκοπικού Οργανισμού Science For You (SciFY) τα οποία συμπεριλήφθηκαν στα 100 κορυφαία έργα παγκοσμίως, του IRCAI Global Top 100, της διεθνούς πρωτοβουλίας του International Research Centre on Artificial Intelligence (IRCAI), υπό την αιγίδα της UNESCO.

Από το 2022 δύο ομάδες εξειδικευμένων ερευνητών στο Εργαστήριο Τηλεπισκόπησης της Σχολής Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών και Μηχανικών Γεωπληροφορικής του ΕΜΠ ξεκίνησαν να εργάζονται και να αναλύουν δεδομένα για την όσο το δυνατόν λεπτομερή και ακριβή картоγράφηση εκτάσεων που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές. Όπως εξηγεί στο Αθηναϊκό-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων ο επίκουρος καθηγητής του ΕΜΠ και συνεργάτης ερευνητής στο Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών, Γιάννης Παπουτσής, τα έργα "FLOGA" και "Triton" μέσω της τεχνητής νοημοσύνης αλλά και δεδομένων που προκύπτουν από δορυφορικές απεικονίσεις επιχειρούν να προχωρήσουν σε ακριβή картоγράφηση που θα μπορεί στη συνέχεια να αξιοποιηθεί από την Πολιτική Προστασία, το Πυροσβεστικό Σώμα αλλά και άλλους εμπλεκόμενους φορείς.

Όπως τονίζει ο κ. Παπουτσής η ομάδα της "FLOGA", με επικεφαλής την υποψήφια διδάκτορα Μάρα Σδράκα και σε συνεργασία με την Πυροσβεστική Υπηρεσία, έχει αναπτύξει ένα σύστημα τεχνητής νοημοσύνης σχεδιασμένο για την αυτοματοποίηση της ανίχνευσης και картоγράφησης των περιοχών που έχουν πληγεί από πυρκαγιές. «Αξιοποιώντας πολυφασματικά δορυφορικά δεδομένα υψηλής ανάλυσης, το μοντέλο μας παράγει εξαιρετικά ακριβείς οριοθετήσεις των καμένων εκτάσεων, παρέχοντας κρίσιμα δεδομένα για την άμεση ανταπόκριση και τις προσπάθειες παροχής βοήθειας, τον σχεδιασμό της αποκατάστασης, καθώς και την κλιματική έρευνα σχετικά με τις επιπτώσεις των πυρκαγιών στο οικοσύστημα», σημειώνει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο κ. Παπουτσής.

Ειδικότερα, οι ερευνητές του ΕΜΠ προχώρησαν στη δημιουργία ενός συνόλου δεδομένων με δορυφορικές

απεικονίσεις από το δορυφόρο "SENTIMENT-2" έχοντας ταυτόχρονα картоγράφσει τις καμένες εκτάσεις σε πολύ μεγάλη λεπτομέρεια. «Το ενδιαφέρον είναι ότι οι картоγραφήσεις αυτές έχουν γίνει από το Πυροσβεστικό Σώμα, από το τμήμα Γεωπληροφορικής. Λαμβάνοντας δεδομένα από δορυφόρους και μέσω από φωτοερμηνεία -δηλαδή αναλύουν την εικόνα και συμπληρώνουν με το χέρι το περίγραμμα της πυρκαγιάς- φτιάχνουν ένα περίγραμμα προσαρμοσμένο στις ανάγκες του Πυροσβεστικού Σώματος για τη λήψη αποφάσεων. Παράλληλα μας έχουν παραχωρήσει τα επιστημονικά δεδομένα ώστε να προχωρήσουμε στην αντίστοιχη δημιουργία δεδομένων μέσω δορυφορικών εικόνων καθώς και τις картоγραφήσεις που έχει κάνει το Πυροσβεστικό Σώμα. Με βάση αυτά αναπτύσσουμε μοντέλα Τεχνητής Νοημοσύνης, ώστε τελειώσουμε αυτόματα και με πολύ μεγάλη ακρίβεια να πηγαινουμε από τα δορυφορικά δεδομένα σε αυτόματη картоγράφηση καμένων εκτάσεων. Το συγκεκριμένο έργο έχει προχωρήσει και πλέον βρίσκεται στο στάδιο παράδοσης στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος μικρο-δορυφόρων. Έτσι δίνεται η δυνατότητα το υπουργείο να συνεργαστεί με οποιονδήποτε φορέα χρειάζεται να έχει αυτή την πληροφορία», σημειώνει ο κ. Παπουτσής και προσθέτει ότι το δεύτερο σκέλος του έργου σχετίζεται με την αυτοματοποιημένη λήψη των παραπάνω δεδομένων ώστε μία υπηρεσία να μπορέσει μέσω αυτών να εντοπίζει μία πυρκαγιά και ταυτόχρονα να έχει τη δυνατότητα να ενεργοποιεί και τη διαδικασία картоγράφησης μιας καμένης έκτασης και κατά τη διάρκεια της πυρκαγιάς και αφού αυτή ολοκληρωθεί. «Όλο αυτό θέλει έναν αυτοματισμό κι ένα μικρό πληροφοριακό σύστημα να το υποστηρίξει με μεγάλη διαθεσιμότητα, δηλαδή να μην πέφτει το σύστημα. Αυτό είναι ένα ολοκληρωμένο σύστημα και τον Ιούνιο παραδίδεται στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Ενδεχομένως μάλιστα να μπορεί να αξιοποιηθεί και γι' αυτή την αντιπυρική περίοδο», υπογραμμίζει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο κ. Παπουτσής.

Όσον αφορά το πρόγραμμα "Triton", όπως εξηγεί ο κ. Παπουτσής αυτό σχετίζεται με τη картоγράφηση των πλημμυρών. Το "Triton", με επικεφαλής τον Νικόλαο Ιωάννη Μπουντό και τη Μάρα Σδράκα, αξιοποιεί δεδομένα δορυφορικού ραντάρ SAR και τεχνολογία τεχνητής νοημοσύνης για να παρέχει γρήγορη και ακριβή картоγράφηση πλημμυρών κατόπιν ζήτησης, οπουδήποτε

στον κόσμο. Βασική καινοτομία του "Triton", σύμφωνα με τον κ. Παπουτσή είναι ότι μπορεί να «δισιδύει μέσα από τα σύννεφα». «Χρειάζεται αρκετή εξειδίκευση για να διαχειρίζεται κανείς αυτά τα δεδομένα - και αυτό είναι κάτι που κάνουμε και το ξεκινήσαμε γύρω στο 2022, όπου μία ομάδα 3-4 ερευνητών βρήκε πλημμυρικά γεγονότα σε όλο τον κόσμο, και με βάση αυτά τα γεγονότα κατεβάσαμε τα δεδομένα. Στη συνέχεια έγινε η φωτοερμηνεία για να βρούμε ακριβώς το περίγραμμα της πλημμύρας και με βάση αυτά φτιάξαμε τα αντίστοιχα μοντέλα. Αποτελεί ένα πρόγραμμα για την αυτόματη картоγράφηση των πλημμυρών με πολύ υψηλή ακρίβεια, κάτι που προηγουμένως δεν γινόταν. Χρειάζόταν να μπει ένας έμπειρος φωτοερμηνευτής δορυφορικών δεδομένων και να διορθώσει μια картоγράφηση, τώρα δεν χρειάζεται να γίνει αυτό. Μπορεί να γίνει πολύ γρήγορα κι άμεσα», σημειώνει και προσθέτει ότι και τα δύο προγράμματα χρηματοδοτούνται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Για την πρωτοβουλία "Pioneers for AI" του Μη Κερδοσκοπικού Οργανισμού Science For You - SciFY η διάκριση ήρθε για δεύτερη συνεχόμενη φορά ενώ αναγνωρίστηκε ότι συμβάλλει ενεργά σε τρεις Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης: στην Ποιοτική Εκπαίδευση (SDG 4), στην Αξιοπρεπή Εργασία και Οικονομική Ανάπτυξη (SDG 8) και στη Μείωση των Ανισοτήτων (SDG 10).

«Καθοριστικό ρόλο στην επιλογή διαδραμάτισε η επέκταση του προγράμματος, μέσω του έργου "ΑμεΑ Πρωτοπόροι στην Τεχνητή Νοημοσύνη", μιας πρωτοποριακής δράσης που εκπαιδεύει άτομα με αναπηρία, ώστε να εργαστούν στον χώρο του AI. Στο πλαίσιο του έργου, 35 άτομα με αυτισμό, ψυχιατρικές διαταραχές και κινητικές αναπηρίες παρακολούθησαν ένα ειδικά προσαρμοσμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα, 26 εκπαιδευμένα άτομα με αναπηρία εργάστηκαν προετοιμάζοντας δεδομένα για την εκπαίδευση μοντέλων Τεχνητής Νοημοσύνης, 6 ερευνητικές ομάδες του ΕΚΕΦΕ "Δημόκριτος" και του Ερευνητικού Κέντρου "ΑΘΗΝΑ" υποστηρίχθηκαν από την εργασία των ΑμεΑ, 19 επαγγελματίες από φορείς υποστήριξης ΑμεΑ εκπαιδεύτηκαν στο AI, ώστε να εντάξουν και να καθοδηγήσουν τους ωφελούμενους καθ' όλη τη διάρκεια του έργου», επισημαίνει η Science For You - SciFY.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

STAR FORUM: ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΑΙΤΙΩΝ, ΣΥΓΚΛΙΣΕΙΣ, ΔΙΑΦΩΝΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΔΙΕΞΟΔΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

Δ. Μιχαηλίδου: Το στεγαστικό πρόβλημα αναδεικνύεται σε κορυφαία κοινωνική πρόκληση

Η στεγαστική κρίση, η κατάσταση όπου βρισκόμαστε σήμερα, οι πολιτικές, οι προοπτικές, τα βραχυπρόθεσμα αλλά και τα μακροπρόθεσμα μέτρα ήταν το αντικείμενο της συζήτησης που εξελίχθηκε την Παρασκευή στο Star Forum στη Λαμία που είχε ως θέμα «Βαθαίνει η στεγαστική κρίση στην Ελλάδα: Πραγματικές αιτίες και πρακτικές λύσεις».

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, η συζήτηση ανέδειξε τόσο τα κοινά σημεία όσο και τις διαφορετικές προσεγγίσεις γύρω από ένα από τα πιο πιεστικά κοινωνικά ζητήματα της εποχής. Στο πάνελ συμμετείχαν ο υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας Δόμνα Μιχαηλίδου, ο Βουλευτής Επικρατείας και κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ Δημήτρης Μάντζος, ο περιφερειάρχης Στερεάς Ελλάδας και γενικός γραμματέας της ΕΝΠΕ Φάνης Σπανός, καθώς και ο γενικός διευθυντής του ΙΟΒΕ και καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών Νίκος Βέττας.

Η κ. Μιχαηλίδου περιέγραψε μια κρίση που συνδέεται με την «ασυμμετρία προσφοράς και ζήτησης», παρουσιάζοντας τη δέσμη των 43 μέτρων ύψους 7 δισ. ευρώ, με αιχμές τις επιδοτήσεις ενοικίου, την κοινωνική αντιπαροχή, την αξιοποίηση ανενεργών στρατοπέδων και το «Ανακαινίζω - Νοικιάζω».

Από την πλευρά του, ο κ. Μάντζος έδωσε έμφαση στην ενίσχυση της προσφοράς μέσω κοινωνικής κατοικίας, αξιοποίησης δημόσιων και ιδιωτικών κλειστών ακινήτων, περιορισμού της Golden Visa και αυστηρότερης ρύθμισης των βραχυχρόνιων μισθώσεων.

Ο κ. Σπανός μετέφερε τη συζήτηση στην περιφερειακή διάσταση, υποστηρίζοντας ότι η απάντηση δεν μπορεί να εξαντλείται στην Αθήνα, αλλά πρέπει να συνδεθεί με δουλειές, υποδομές, τηλεργασία και κίνητρα για επιστροφή στην επαρχία.

Ο κ. Βέττας, τέλος, έδωσε τη μεγάλη οικονομική εικόνα, εξηγώντας ότι το πρόβλημα είναι αποτέλεσμα δεκαετιών, συνδέεται με τη μεταβολή της κοινωνικής δομής και απαιτεί αναβάθμιση του υπάρχοντος αποθέματος, θεσμικές τομές και πολιτική συναίνεση.

Κοινός τόπος όλων ήταν ότι η στεγαστική κρίση δεν λύνεται με μία μόνο παρέμβαση, αλλά απαιτεί σχέδιο, διάρκεια και συνδυασμό πολιτικών.

Ειδικότερα η κ. Μιχαηλίδου υπογράμμισε πως το στεγαστικό πρόβλημα αναδεικνύεται σε κορυφαία κοινωνική πρόκληση. Παρουσίασε στο STAR FORUM στη Λαμία ένα πολυεπίπεδο σχέδιο κυβερνητικών παρεμβάσεων, αναγνωρίζοντας εξ αρχής τη σοβαρότητα της κατάστασης. Όπως τόνισε, «η στεγαστική κρίση είναι ένα πολύ μεγάλο ζήτημα», το οποίο δεν αφορά μόνο την Ελλάδα αλλά «εντάσσεται και μέσα στο διεθνές και ευρωπαϊκό αντίστοιχο πρόβλημα», συνδέοντας μάλιστα το ζήτημα άμεσα με το δημογραφικό.

Η υπουργός περιέγραψε ένα πλαίσιο όπου η κρίση απορ-

ρέει από μια «μεγάλη δυναμική ασυμμετρία προσφοράς και ζήτησης» και συμπλήρωσε πως η ζήτηση κατοικίας έχει αυξηθεί σημαντικά. «Η ζήτηση έχει αυξηθεί ενδογενώς και ακόμα περισσότερο εξωγενώς», σημείωσε, αποδίδοντας την άνοδο τόσο σε κοινωνικές μεταβολές, όπως η αύξηση των μονοπρόσωπων νοικοκυριών, όσο και στην ενίσχυση της ελκυστικότητας της χώρας για ξένους επενδυτές, ψηφιακούς νομάδες και τουρίστες. Παράγοντες όπως η Golden Visa και η βραχυχρόνια μίσθωση «άνθησαν», ενισχύοντας περαιτέρω τη ζήτηση.

Όπως είπε η κ. Μιχαηλίδου, το κρίσιμο πρόβλημα εντοπίζεται στην προσφορά. «Υπάρχει μια πάρα πολύ μεγάλη δυσκολία αύξησης προσφοράς», υπογράμμισε, αποδίδοντας την υστέρηση αυτή τόσο στην κατάρρευση της οικοδομικής δραστηριότητας κατά τη διάρκεια των μνημονίων όσο και σε δομικές ιδιαιτερότητες της ελληνικής αγοράς, όπως ο κατακερματισμός της γης και οι πολεοδομικοί περιορισμοί. «Ο μισός πληθυσμός θέλει να μένει στην Αττική», ανέφερε χαρακτηριστικά, επισημαίνοντας την ανισοκατανομή της ζήτησης.

Ανέναντι σε αυτή τη σύνθετη εικόνα, η κυβέρνηση προτάσσει ένα ευρύ πλέγμα παρεμβάσεων. «Έχουμε απαντήσει με μία δέσμη 43 διαφορετικών μέτρων, 7 δισεκατομμυρίων ευρώ», δήλωσε η υπουργός, διευκρινίζοντας ότι δεν υπάρχει «ένα και μεγάλο» μέτρο που μπορεί να λύσει το πρόβλημα. Αντίθετα, απαιτούνται «πολλές σταδιακές παρεμβάσεις» που θα αγγίζουν τόσο τη ζήτηση όσο και την προσφορά.

Στο επίπεδο της άμεσης ανακούφισης, η κυβέρνηση δίνει έμφαση στις επιδοτήσεις. Η «επιστροφή του ενός στα δώδεκα ενοίκια» αφορά, σύμφωνα με την υπουργό, «εννιά στους δέκα Έλληνες που νοικιάζουν», ενώ το επίδομα στέγασσης καλύπτει ήδη 280.000 πολίτες. Ιδιαίτερη στόχευση υπάρχει για δημόσιους λειτουργούς που εργάζονται μακριά από τον τόπο κατοικίας τους, με ενισχυμένες επιδοτήσεις.

Παράλληλα υπογράμμισε με έμφαση πως προωθούνται πολιτικές περιφερειακής αποκέντρωσης, όπως το πρόγραμμα μετεγκατάστασης με ενίσχυση 10.000 ευρώ, σε συνδυασμό με προγράμματα απασχόλησης της ΔΥΠΛ. Στόχος είναι η αποσυμφόρηση των αστικών κέντρων και η ενίσχυση της ζωής στην περιφέρεια.

Στον πυρήνα της στρατηγικής, ωστόσο, βρίσκονται τα μέτρα αύξησης της προσφοράς κατοικιών. Η υπουργός ξεχώρισε τρεις βασικές παρεμβάσεις. Πρώτον, την «κοινωνική αντιπαροχή», δηλαδή την αξιοποίηση δημόσιων ακινήτων περιουσίας για την κατασκευή νέων κατοικιών, συμπεριλαμβανομένων κοινωνικών κατοικιών με προσιτό ενοίκιο. Δεύτερον, την αξιοποίηση ανενεργών στρατοπέδων, με στόχο τη δημιουργία «1.800 κατοικιών» σε μεγάλες πόλεις. «Τέτοια ένταση στεγαστικού αποθέματος έχει να δει η Ελλάδα πάρα πολλές

δεκαετίες», υπογράμμισε. Τρίτον, το πρόγραμμα «Ανακαινίζω - Νοικιάζω», ύψους 500 εκατ. ευρώ, για την επαναφορά κλειστών διαμερισμάτων στην αγορά. Η ίδια αναγνώρισε πως, παρά τις παρεμβάσεις, τα αποτελέσματα δεν θα είναι άμεσα. «Χρειάζεται κατανόηση των χρονικών οριζόντων», σημείωσε, εξηγώντας ότι τα μεγάλα έργα απαιτούν χρόνια για να αποδώσουν. Το στοίχημα, επομένως, είναι διπλό: αφενός η άμεση ανακούφιση των νοικοκυριών και αφετέρου η σταδιακή αποκατάσταση της ισορροπίας στην αγορά.

Κλείνοντας σημείωσε ότι το στεγαστικό δεν έχει εύκολες λύσεις, αλλά απαιτεί συντονισμένη δράση. «Χρειάζεται να είμαστε όλοι μαζί», τόνισε η υπουργός, καλώντας σε ευρύτερη πολιτική και κοινωνική συναίνεση. Σε ένα πρόβλημα που «είναι βαθύ κυρίως στους τρεις στους δέκα Έλληνες νεαρότερης ηλικίας», η επιτυχία των μέτρων θα κριθεί από το κατά πόσο μπορούν να μετατρέψουν τη σταδιακή παρέμβαση σε ουσιαστική ανακούφιση.

Στο ίδιο πάνελ του STAR FORUM ο Δημήτρης Μάντζος, κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΑΛ, επικείμενος να διαφοροποιήσει σαφώς τη στρατηγική της αντιπολίτευσης από την κυβερνητική προσέγγιση, δίνοντας έμφαση στην ενίσχυση της προσφοράς και στη ρύθμιση της αγοράς με όρους κοινωνικής δικαιοσύνης.

Από την αρχή της τοποθέτησής του, ξεκαθάρισε ότι «το ΠΑΣΟΚ δεν κάνει ποτέ μόνο κριτική», υπογραμμίζοντας πως έχει ήδη καταθέσει «ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο στήριξης» από το 2024. Περιγράφοντας την κοινωνική διάσταση του προβλήματος, σημείωσε ότι «πάρα πολλοί συμπολίτες μας φτάνουν σε πολύ μεγάλη ηλικία για να εγκαταλείψουν το παιδικό τους δωμάτιο», ενώ άλλοι επιβαρύνονται «δυσανάλογα περισσότερο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο» με το κόστος στέγασσης.

Στο πεδίο της ανάλυσης, ο ίδιος εντόπισε την αιτία της κρίσης κυρίως στην πλευρά της προσφοράς. «Υπάρχει ζήτημα προσφοράς», τόνισε, απορρίπτοντας την ιδέα ότι πρόκειται για εισαγόμενο φαινόμενο. «Εισαγόμενη στεγαστική κρίση δεν μπορούμε να έχουμε», ανέφερε χαρακτηριστικά, προσθέτοντας ότι το πρόβλημα σχετίζεται με δομικά χαρακτηριστικά της ελληνικής αγοράς.

Ιδιαίτερη κριτική άσκησε σε πολιτικές που, όπως είπε, επιβαρύναν την κατάσταση. Για τη βραχυχρόνια μίσθωση υπογράμμισε ότι «πρέπει να ρυθμίζεται ειδικά σε ζώνες πίεσης», ενώ για το πρόγραμμα της Golden Visa σημείωσε ότι «υπήρξε φάρμακο» σε δύσκολες εποχές, «έχει εξελιχθεί όμως σε δηλητήριο».

Συνέχεια στη σελ 14

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

STAR FORUM: ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΑΙΤΙΩΝ, ΣΥΓΚΛΙΣΕΙΣ, ΔΙΑΦΩΝΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΔΙΕΞΟΔΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

Συνέντευξη από σελ 13

Κατά την εκτίμησή του, οι κυβερνητικές παρεμβάσεις, όπως τα προγράμματα «Ζήπι μου», «επιδότηση τη ζήτηση» χωρίς να ενισχύσουν επαρκώς την προσφορά.

Απέναντι σε αυτό, ο κ. Μάντζος παρουσίασε ένα διαφορετικό μοντέλο πολιτικής, με επίκεντρο τη δημιουργία νέου στεγαστικού αποθέματος. «Για μας το ζήτημα είναι να μπορούμε να στηρίξουμε την προσφορά», είπε, προτείνοντας την αξιοποίηση ανεκμετάλλευτων ακινήτων που ανήκουν στο Δημόσιο, στους δήμους και στις περιφέρειες. Όπως υπογράμμισε, πρόκειται για «κεφαλαιακό απόθεμα» που παραμένει ανενεργό και θα μπορούσε να συμβάλει άμεσα στην αποκλιμάκωση των τιμών.

Σύμφωνα με τον κ. Μάντζο, κεντρικό στοιχείο της πρότασης αποτελεί η ανάπτυξη ενός συστήματος κοινωνικής κατοικίας, όπου η Ελλάδα παρουσιάζει σημαντική υστέρηση. «Η χώρα μας έχει 0% κοινωνική κατοικία», ανέφερε, συγκρίνοντας την κατάσταση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Στο πλαίσιο αυτό, το ΠΑΣΟΚ προτείνει ένα πρόγραμμα ανακαινίσεων με φορολογικά κίνητρα, ώστε ιδιώτες ιδιοκτήτες να εντάξουν τα ακίνητά τους σε μια «δεξαμενή κοινωνικής κατοικίας». Στόχος είναι η προσθήκη «40.000 κατοικιών» στην αγορά.

Η πρόταση συνοδεύεται από συγκεκριμένα μέτρα ρύθμισης. Μεταξύ αυτών, η «κατάργηση της Golden Visa στα αστικά κέντρα και στα νησιά» με έντονη στεγαστική πίεση, καθώς και ο περιορισμός των βραχυχρόνιων μισθώσεων. «Ίσιωνουμε την τιμή του ενοικίου», ανέφερε, περιγράφοντας μια πολιτική που στοχεύει στη συγκράτηση των μισθωμάτων αντί της ενίσχυσης της αγοραστικής δύναμης.

Ο κ. Μάντζος έδωσε ιδιαίτερη έμφαση και στις κοινωνικές ομάδες που πλήττονται περισσότερο. Οι πολιτικές αυτές, όπως είπε, απευθύνονται «στους εργαζόμενους, στα νέα ζευγάρια», αλλά και σε δημόσιους λειτουργούς που αδυνατούν να βρουν στέγη, ιδιαίτερα σε νησιωτικές περιοχές.

Παράλληλα, αναφέρθηκε και στον ρόλο των τραπεζών, επισημαίνοντας ότι διαθέτουν μεγάλο αριθμό ακινήτων που «πρέπει να δοθούν στην αγορά ξανά», αντί να παραμένουν ανενεργά. Αντίστοιχα, ζήτησε την πλήρη καταγραφή και αξιοποίηση των κλειστών ακινήτων της αυτοδιοίκησης.

Κλείνοντας, συνέδεσε το στεγαστικό με το ευρύτερο αναπτυξιακό μοντέλο της χώρας. «Η στέγαση πρέπει να είναι δικαίωμα για όλους και όχι ακριβό προνόμιο για λίγους», τόνισε, επισημαίνοντας ότι το ζήτημα δεν είναι μόνο οικονομικό αλλά βαθιά πολιτικό. Η ανημετώπιση της κρίσης, κατά τον ίδιο, περνά μέσα από δημόσιες πολιτικές που ενισχύουν την περιφερειακή ανάπτυξη και μειώνουν τις κοινωνικές ανισότητες.

Όπως υπογράμμισε ο κ. Μάντζος, η πρόταση του ΠΑΣΟΚ επικεντρώνεται να μεταπολίσει τη συζήτηση από την ενίσχυση της ζήτησης σε μια πιο δομική παρέμβαση στην αγορά, θέτοντας στο επίκεντρο την προσφορά και τη ρύθμιση.

Ο Φάνης Σπανός, περιφερειάρχης Στερεάς Ελλάδας και γενικός γραμματέας της ΕΝΠΕ, έβαλε στο πάνελ μια καθαρά περιφερειακή διάσταση στο στεγαστικό, συνδέοντάς το ευθέως με το

δημογραφικό και με το μοντέλο ανάπτυξης της χώρας. Ξεκίνησε συμφωνώντας με την ανάλυση που προηγήθηκε, αλλά έδωσε μια πιο απλή, σχεδόν εικονική περιγραφή του προβλήματος λέγοντας πως «μια Αθήνα που γεμίζει με έναν θηριώδη τρόπο και μια επαρχία που αδειάζει με επίσης έναν θηριώδη τρόπο». Για τον κ. Σπανό, εκεί βρίσκεται η καρδιά της κρίσης.

Ο κ. Σπανός αναγνώρισε ότι τα άμεσα μέτρα για τη στήριξη της στέγασης στην Αθήνα είναι αναγκαία, όμως προειδοποίησε ότι σε βάθος χρόνου δεν αρκούν. «Όσο επιδοτείς ενοίκια, τόσο απλά θα ανεβαίνουν τα ενοίκια», ανέφερε, περιγράφοντας έναν μηχανισμό που, όπως εκτιμά, δεν λύνει το πρόβλημα αλλά το ανακυκλώνει. Κατά την προσέγγισή του, η ουσιαστική απάντηση πρέπει να είναι στρατηγική και να στοχεύει στη μετακίνηση πληθυσμού και δραστηριοτήτων προς την περιφέρεια.

Στην τοποθέτησή του, το στεγαστικό δεν εμφανίζεται μόνο ως κρίση κόστους, αλλά και ως κρίση υποδομών. Μια υπερσυγκεντρωμένη πρωτεύουσα, είπε, δεν πιέζεται μόνο από τα πανάκριβα ενοίκια, αλλά και από την αδυναμία των βασικών δικτύων να εξυπηρετήσουν ολοένα μεγαλύτερους πληθυσμούς. Δρόμοι, ύδρευση, αποχέτευση, φωτισμός, σχολεία: όλα μπαίνουν στην ίδια εξίσωση.

Η βασική του πρόταση είναι ότι η πολιτεία οφείλει να κατευθύνει ένα «γενναίο κλάσμα» των στεγαστικών πόρων στην ελληνική περιφέρεια. Όχι μόνο με επιδοτήσεις ενοικίου, αλλά με μια συνολική δέσμη κινήτρων: ανάπτυξη σιδηροδρομικών και άλλων δικτύων, θεσμική και τεχνολογική διευκόλυνση της τηλεργασίας, αλλά και «ισχυρά επενδυτικά κίνητρα για δημιουργία θέσεων εργασίας στην επαρχία». Η λογική που κατέθεσε είναι σαφής. Για να μείνουν ή να επιστρέψουν οι νέοι στον τόπο τους, «θα πρέπει να θέλουν και να μπορούν». Το «θέλουν» συνδέεται με την ποιότητα ζωής, το «μπορούν» με τις δουλειές.

Ο κ. Σπανός μίλησε για την ανάγκη να αναδειχθούν «50 πόλεις» ως νέοι πόλοι οικιστικής και αναπτυξιακής ισορροπίας, αντί να συνεχιστεί η ασφυκτική συγκέντρωση στην Αθήνα. Επικαλέστηκε μάλιστα το ευρωπαϊκό σύνθημα «The right to stay», επιμένοντας ότι «το να μείνεις στον τόπο σου δεν είναι μια άσκηση απλά, είναι ένα δικαίωμα».

Ο κ. Σπανός με την παρέμβασή του ανέδειξε μια διαφορετική αντίληψη του στεγαστικού. Όχι μόνο ως αγορά κατοικίας, αλλά ως πεδίο εθνικής χωροταξικής και κοινωνικής πολιτικής. Για τον Φάνη Σπανό, η λύση δεν θα έρθει μόνο με περισσότερα σπίτια, αλλά με μια νέα ισορροπία ανάμεσα στην πρωτεύουσα και την περιφέρεια, με στόχο καλύτερη ποιότητα ζωής και λιγότερες ανισότητες.

Ο Νίκος Βέττας, συνδυάζοντας την ιδιότητά του ως επικεφαλής του IOBE και ως ακαδημαϊκού στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, προσέγγισε το στεγαστικό ζήτημα με όρους μακροοικονομικής ανάλυσης και ιστορικής συνέχειας, επιχειρώντας να εξηγήσει γιατί η κρίση δεν μπορεί να λυθεί άμεσα.

Όπως επισήμανε, η σημερινή εικόνα δεν είναι συγκυριακή αλλά αποτέλεσμα δεκαετιών. «Από το 1950 και μετά [...] οι Έλληνες στο σπίτι βάζανε τα λεφτά τους», ανέφερε, περιγράφοντας μια οικονομία όπου η κατοικία αποτελούσε βασικό επενδυτικό πυ-

λώνα. Το 2007, στην κορύφωση της ανάπτυξης, «τα δύο τρίτα των επενδύσεων ήταν σε σπίτια και κατασκευές». Ωστόσο, η δεκαετία της κρίσης ανέτρεψε πλήρως αυτή την ισορροπία. «Για περίπου 10 χρόνια η χώρα πάγωσε», σημείωσε, εξηγώντας ότι πάγωσαν τόσο τα εισοδήματα όσο και η οικοδομική δραστηριότητα.

Αυτό το «πάγωμα», σύμφωνα με τον ίδιο, εξακολουθεί να επηρεάζει την αγορά και «θα επηρεάζει τουλάχιστον για τα επόμενα 5-10 χρόνια». Γι' αυτό και, όπως τόνισε, «προβλήματα που έρχονται από δεκαετίες δεν λύνονται». Η ανάκαμψη της οικονομίας τα τελευταία χρόνια δεν αρκεί για να καλύψει το χαμένο έδαφος, ιδιαίτερα όταν η ζήτηση συνεχίζει να μεταβάλλεται.

Κεντρικό στοιχείο της ανάλυσής του είναι η αλλαγή της κοινωνικής δομής. «Έχει μειωθεί η ιδιοκατοίκηση», όχι επειδή πουλήθηκαν μαζικά κατοικίες, αλλά επειδή «εκεί όπου μέναμε τέσσερις-τέσσερις, τώρα μένουν περισσότεροι άνθρωποι μόνοι τους». Η αύξηση των μονοπρόσωπων νοικοκυριών και η γήρανση του πληθυσμού δημιουργούν νέες πιέσεις στη ζήτηση, που θα ενταθούν τις επόμενες δεκαετίες.

Απέναντι σε αυτή την πραγματικότητα, ο κ. Βέττας εμφανίζει επιφυλακτικές απαντήσεις σε εύκολες λύσεις. «Δεν είμαι καν σίγουρος ότι χρειάζεται... να χτίσουμε καινούρια σπίτια», είπε, δίνοντας έμφαση στην ανάγκη αναβάθμισης του υπάρχοντος αποθέματος. Η ενεργειακή ανακαίνιση, η καλύτερη γεωγραφική κατανομή και η αξιοποίηση υφιστάμενων κατοικιών αποτελούν, κατά την άποψή του, πιο ρεαλιστικές κατευθύνσεις.

Παράλληλα, υπογράμμισε ότι το στεγαστικό συνδέεται άμεσα με την οικονομική δραστηριότητα. «Εκεί όπου υπάρχει μεταποιητική βιομηχανία... εκεί θα υπάρχουν δουλειές», σημείωσε, αναδεικνύοντας τον ρόλο των επενδύσεων στην περιφέρεια. Ωστόσο, προειδοποίησε ότι η τάση συγκέντρωσης στα μεγάλα αστικά κέντρα δύσκολα αναστρέφεται: «Κολυμπάς κόντρα στο κύμα», είπε.

Στο πεδίο των πολιτικών, αναγνώρισε ότι τα υφιστάμενα μέτρα «αμβλύνουν το πρόβλημα», αλλά δεν το λύνουν. Επισήμανε υστερήσεις, όπως στις φοιτητικές εστίες και στην κοινωνική κατοικία, αλλά και διαρθρωτικά εμπόδια, όπως η γραφειοκρατία στις μεταβιβάσεις και η έλλειψη διαφάνειας στα ενοίκια. «Ακόμη και τώρα... μπορεί να σου πάρει ενάμιση χρόνο να πουλήσεις ένα σπίτι», ανέφερε χαρακτηριστικά.

Ιδιαίτερο βάρος έδωσε στην ανάγκη «δύσκολων αποφάσεων». Από την πιθανή αναδιάταξη οικιστικών περιοχών μέχρι παρεμβάσεις μεγάλου κλίμακας στα αστικά κέντρα, υποστήριξε ότι «όσο πιο πολύ τολμήσεις, τόσο πιο γρήγορα μπορείς να τρέξεις». Ωστόσο, τόνισε ότι τέτοιες επιλογές ξεπερνούν τον ορίζοντα μιας κυβέρνησης και απαιτούν ευρύτερη συναίνεση. Καταληκτικά, ο Νίκος Βέττας ανέδειξε τη μεγάλη εικόνα: το στεγαστικό δεν είναι απλώς ένα πρόβλημα αγοράς, αλλά μια σύνθετη πρόκληση που συνδέεται με το δημογραφικό, την ανάπτυξη και τον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό της χώρας. «Αυτά είναι ζητήματα που θέλουν συναίνεση», υπογράμμισε, θέτοντας το πλαίσιο για μια συζήτηση που υπερβαίνει τον εκλογικό κύκλο και απαιτεί στρατηγική βάση.

ΘΕΜΑΤΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΕΥ. ΤΟΥΡΝΑΣ: ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ ΘΑ ΔΩΣΟΥΜΕ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΚΑΙ ΤΟ ΦΕΤΙΝΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

Τι υπογράμμισε ο νέος υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας κατά την τελετή παράδοσης - παραλαβής

Στην ανάγκη για συνεργασία και ενότητα αλλά και στην ενίσχυση του Πυροσβεστικού Σώματος αναφέρθηκε, μεταξύ άλλων, ο νέος υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, Ευάγγελος Τουρνάς, το Σάββατο κατά τη διάρκεια της τελετής παράδοσης - παραλαβής του υπουργείου από τον απερχόμενο υπουργό, Γιάννη Κεφαλογιάννη.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, ξεκινώντας την ομιλία του ο κ. Τουρνάς σημείωσε ότι του ανατίθεται μία κρίσιμη αποστολή, κάτι που όπως είπε, τον «γεμίζει με επιπλέον ευθύνη» για την «τεράστια προσπάθεια» που θα πρέπει να καταβάλει. «Όλοι μαζί σε συνεργασία με τις πόρτες ανοικτές, να συνεννοούμαστε, να επικοινωνούμε καθημερινά, να ανικνεύουμε που μπορεί να είναι η απειλή από την κλιματική κρίση, έτσι ώστε να προσπαθήσουμε να είμαστε όσο το δυνατόν πιο κοντά στα γεγονότα προληπτικά, ώστε να μπορούμε να τα αντιμετωπίζουμε αποτελεσματικά», ανέφερε χαρακτηριστικά.

Όπως είπε, ο μηχανισμός Πολιτικής Προστασίας βρίσκεται πλέον σε ένα ώριμο στάδιο, καθώς, όπως τόνισε «έχει ενισχυθεί το Πυροσβεστικό Σώμα με ανθρώπινο δυναμικό» αλλά και σε μέσα, ενώ προσέθεσε ότι θα επιταχύνουν τις διαδικασίες για να προσληφθούν και οι επόμενοι 600 ΠΕΘ (Πυροσβέστες Επί Θητεία) «έτσι ώστε να τους έχουμε στη φετινή αντιπυρική περίοδο».

«Πράγματι, έχουμε έναν ισχυρό μηχανισμό που πλαισιώνεται από όλους τους φορείς της Πολιτικής Προστασίας, από την πολιτική προστασία των Περιφερειών και των Δήμων, ιδιαίτερα των Δήμων και βέβαια από τις Ένοπλες Δυνάμεις, τα Σώματα Ασφαλείας, τις Δασικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας που δουλεύουμε πια μαζί. Έχει γίνει κουλτούρα πλέον. Μετά από πολλά χρόνια καταφέραμε και επαναφέραμε τις δυνάμεις της πρόληψης και της αντιμετώπισης των φαινομένων. Όλοι μαζί να συνεργαζόμαστε και να δουλεύουμε. Με τον ίδιο τρόπο θα συνεχίσουμε. Και πλαισιωμένοι από τους εθελοντές μας, που και σε αυτόν τον τομέα έγινε μια σημαντική προσπάθεια και είμαστε κοντά τους. Τους ενισχύουμε και θα συνεχίσουμε να τους ενισχύουμε γιατί αποτελεί μια πρόσθετη, έναν πολλαπλασιαστικό ισχύος», σημείωσε ο κ. Τουρνάς και κατέληξε: «Πιστεύω στην ενότητα διοικήσεων και στην ενότητα της προσπάθειας. Είναι θεμελιώδεις αρχές στις οποίες θα πρέπει να στηριχθούμε. Όλοι μαζί θα δώσουμε τον αγώνα και το φετινό καλοκαίρι, όπως και πέρυσι, μέρα και νύκτα, όποτε χρειάστηκε, ακόμα καλύτερα για να έχουμε καλά αποτελέσματα, να έχουμε μια καλή αντιπυρική».

Κλείνοντας ευχαρίστησε τον απερχόμενο υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας καθώς και τον πρωθυπουργό, Κ. Μητσοτάκη για «την εκτίμηση που του

έδειξε», αναθετώντάς του, όπως είπε, αυτό το «πολύ κρίσιμο και νευραλγικό πόστο του υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας».

Από την πλευρά του ο απερχόμενος υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, Γιάννης Κεφαλογιάννης ανέφερε ότι «φεύγει με ιδιαίτερη ικανοποίηση» καθώς, όπως είπε, αφήνει «ένα Πυροσβεστικό Σώμα πιο ισχυρό από ποτέ» και ως προς το θεσμικό πλαίσιο και ως προς την ανθρώπινη ενίσχυση αλλά και σε μέσα εναέρια και επίγεια. «Είναι μεγάλη μου ευχαρίστηση που παραδίδω σε έναν αγαπητό φίλο και συνεργάτη, ιδιαίτερα κατά την περίοδο την περσινή, τον Ευάγγελο Τουρνά. Έναν άνθρωπο που ούτως ή άλλως γνωρίζει πάρα πολύ καλά το αντικείμενο. Έχει μια τεράστια εμπειρία και αυτό με χαροποιεί ιδιαίτερα, καθώς σε λιγότερο από ένα μήνα ξεκινά η αντιπυρική περίοδος. Είναι πάρα πολύ σημαντικό το γεγονός ότι στην ηγεσία του υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας θα είναι ένας άνθρωπος ο οποίος γνωρίζει πάρα πολύ καλά το αντικείμενο και δη τα επιχειρησιακά», σημείωσε.

Ο κ. Κεφαλογιάννης περιέγραψε την θητεία του ως υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, μιλώντας μεταξύ άλλων «για ενίσχυση του Πυροσβεστικού Σώματος». Παράλληλα αναφέρθηκε στο πρόγραμμα «ΑΙΓΙΣ» και στις παραλαβές που έχουν γίνει ενώ συμπλήρωσε ότι επίκεινται αυτό το μήνα οι παραλαβές των ελικοπτερών «LEONARDO» και μέσα στον χρόνο και οι παραλαβές των «SUPER PUMA».

«Πέρσι, την περίοδο αυτή, η απορρόφηση όσον αφορά τη συμβασιοποίηση ήταν στο 32% και σήμερα που μιλάμε είναι στο διπλάσιο είναι στο 64%», ανέφερε. Τέλος, μίλησε για την θεσμική θωράκιση και την πρωτογενή νομοθεσία ενώ αναφέρθηκε και στο νομοσχέδιο «Ενεργή Μάχη» με το οποίο όπως σημείωσε τέθηκαν οι βάσεις «για το Πυροσβεστικό Σώμα του 21ου αιώνα». «Φεύγω γεμάτος από εμπειρίες απ' αυτό το υπουργείο. Η σκέψη μου θα είναι πάντα εδώ πέρα», κατέληξε.

«Δεν υπόσχομαι θαύματα – δεσμεύομαι για πολλή δουλειά» είπε ο νέος υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης Μ. Σχοινάς

Αναφορά στις μεγάλες προκλήσεις που αντιμετώπισε το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων το προηγούμενο διάστημα και με σαφή δέσμευση για εντατική δουλειά έκανε ο νέος υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μαργαρίτης Σχοινάς κατά τη διάρκεια της τελετής παράδοσης - παραλαβής της θέσης από τον απερχόμενο υπουργό κ. Κ. Τσιάρα.

Ξεκινώντας, ευχαρίστησε την απερχόμενη πολιτική ηγεσία,

σημειώνοντας ότι διαχειρίστηκε «μια ιστορική αποστολή» μέσα σε συνθήκες που χαρακτήρισε ως «τέλεια καταιγίδα», λόγω της ταυτόχρονης εκδήλωσης πολλαπλών κρίσεων: των πληρωμών και της ανάγκης για νέο σύστημα, των ζωνοδύσεων και της κλιματικής κρίσης. Όπως ανέφερε, η προηγούμενη ηγεσία ανταποκρίθηκε με επάρκεια, επιτρέποντας τη συνέχεια του έργου «με το κεφάλι ψηλά».

Ο κ. Σχοινάς υπογράμμισε ότι η νέα ηγεσία του ΥΠΑΑΤ καλείται να «πατήσει πάνω στο γερό θεμέλιο» που έχει ήδη δημιουργηθεί, θέτοντας ως πρώτη και άμεση προτεραιότητα την ολοκλήρωση και πλήρη λειτουργία του νέου συστήματος πληρωμών, σε συνεργασία με τους αρμόδιους θεσμούς και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Παράλληλα, έθεσε ως δεύτερο κρίσιμο άξονα την αποτελεσματική αντιμετώπιση των ζωνοδύσεων, με σεβασμό στη δημόσια υγεία και με στόχο τη στήριξη της ελληνικής κτηνοτροφίας. Τόνισε ότι απαιτούνται συντονισμένες παρεμβάσεις και ενίσχυση των ελέγχων για την αντιμετώπιση των επιζωοτιών.

Κεντρικό σημείο των δηλώσεών του αποτέλεσε η ανάγκη συνολικής αναδιάταξης του πρωτογενούς τομέα, αξιοποιώντας κάθε διαθέσιμο εθνικό και ευρωπαϊκό εργαλείο. Όπως ανέφερε, η συγκυρία είναι ευνοϊκή, καθώς βρίσκεται σε εξέλιξη η διαπραγμάτευση για το νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο της ΕΕ για την περίοδο 2028-2034, γεγονός που δημιουργεί ευκαιρίες για τη χώρα.

Στο ίδιο πλαίσιο, τόνισε ότι ο στόχος είναι ο αγροτικός τομέας να πάψει να λειτουργεί μόνο ως «μηχανισμός πληρωμών» και να εξελιχθεί σε μοχλό ανάπτυξης και ανασυγκρότησης. Υπογράμμισε μάλιστα ότι θα επιδιώξει ενεργό ρόλο στις ευρωπαϊκές διαπραγματεύσεις, ώστε «η φωνή της Ελλάδας να ακουστεί δυνατά» στα κέντρα λήψης αποφάσεων.

Τέλος, ιδιαίτερη αναφορά έκανε και στην ανάγκη αναζωογόνησης της ελληνικής υπαίθρου, σημειώνοντας ότι η ενίσχυση του πρωτογενούς τομέα μπορεί να αποτελέσει τη βάση για την αντιστροφή της εγκατάλειψης της περιφέρειας, στα πρότυπα άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

Από την πλευρά του, ο υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκαριος Λαζαρίδης, επεσήμανε τη δέσμευσή του να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για τη στήριξη του αγροτικού τομέα, αναγνωρίζοντας παράλληλα το έργο της προηγούμενης πολιτικής ηγεσίας του υπουργείου. Παράλληλα, ο κ. Λαζαρίδης ανέδειξε τη σημασία της συνεργασίας και της αλληλεγγύης ως βασικών προϋποθέσεων για την αντιμετώπιση των προκλήσεων. «Ο δρόμος είναι δύσβατος και οι προκλήσεις μεγάλες», επεσήμανε και συμπλήρωσε ότι η προσπάθεια θα βασιστεί στη σκληρή δουλειά, την επιμονή και τη μετριοπάθεια.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΜΗΝΑΣ «ΚΛΕΙΔΙ» Ο ΑΠΡΙΛΙΟΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ ΕΚΤ - Η ΚΛΙΜΑΚΩΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΑΛΛΑΖΕΙ ΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Ανατροπή στις αρχικές εκτιμήσεις για τις επιπτώσεις από τον πόλεμο στο Ιράν φέρνει το κλείσιμο των στενών του Ορμούζ που έχει εκτοξεύσει την τιμή του πετρελαίου σταθερά πάνω από τα 100 δολ/βαρέλι.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, Κομισιόν και ΕΚΤ εκφράζουν πλέον έντονα την ανησυχία τους για τη διάρκεια του πολέμου ο οποίος διανύει ήδη τον δεύτερο μήνα, διαψεύδοντας τις αρχικές εκτιμήσεις για σύντομη λήξη του. Στις Βρυξέλλες και στη Φρανκφούρτη θεωρούν ότι αν ο πόλεμος δεν τελειώσει εντός του Απριλίου, το ενεργειακό σοκ που έχει προκαλέσει θα μετατραπεί σε σοβαρή ενεργειακή κρίση με ανυπολόγιστες, προς το παρόν, συνέπειες για την παγκόσμια οικονομία. Αυτές θα είναι ακόμη πιο ισχυρές για την ευρωπαϊκή οικονομία λόγω του μεγάλου βαθμού εξάρτησής της από τα ορυκτά καύσιμα (πετρέλαιο και φυσικό αέριο).

Γι' αυτό το τέλος Απριλίου θεωρείται ορόσημο, τουλάχιστον από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σε ό,τι αφορά την λήψη των αποφάσεων της για τα επιτόκια. Ευρωπαϊκές πηγές προεξοφλούν ότι στην επόμενη συνεδρίασή της στις 30

Απριλίου η ΕΚΤ θα προχωρήσει σε αύξηση των επιτοκίων κατά 0,25 της μονάδας αν δεν έχει τελειώσει ο πόλεμος έως τότε. Στο επιτελείο της ΕΚΤ επικρατεί έντονη ανησυχία για την τροπή του πολέμου, όπως άλλωστε αυτό αποτυπώνεται σε όλες τις δηλώσεις της επικεφαλής της, Κριστίν Λαγκάρντ, η οποία χτυπάει καμπανάκι κινδύνου για τον πληθωρισμό και την ανάπτυξη στην Ευρωζώνη

Το βασικό σενάριο με βάση το οποίο κινείται πλέον η ΕΚΤ προβλέπει ότι το δεύτερο τρίμηνο εφέτος οι μέσες τιμές του πετρελαίου και του φυσικού αερίου θα είναι τα 90 δολάρια/βαρέλι και τα 50 ευρώ/MWh αντίστοιχα. Αυτό οδηγεί σε μείωση των ρυθμών ανάπτυξης για την ευρωζώνη το 2026 στο 0,9% από 1,2% προηγούμενης πρόβλεψης. Δηλαδή, με βάση το σενάριο αυτό, η ανάπτυξη θα είναι χαμηλότερη εφέτος κατά 0,3 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με τις εκτιμήσεις πριν τον πόλεμο στο Ιράν. Ο πληθωρισμός αναμένεται να αυξηθεί στο 2,6% παρουσιάζοντας σαφή επιδείνωση συγκριτικά με την προηγούμενη πρόβλεψη που τον τοποθετούσε στο 1,9% εφέτος. Πρόκειται για επιδείνωση 0,7 ποσοστιαίων μονάδων που

αφορούν κυρίως την αύξηση του ενεργειακού κόστους από την άνοδο των τιμών του πετρελαίου και του φυσικού αερίου. Στο δυσμενές σενάριο, οι τιμές του πετρελαίου και του φυσικού αερίου το δεύτερο τρίμηνο τοποθετούνται υψηλότερα, στα 119 δολάρια/βαρέλι και στα 87 ευρώ/MWh αντίστοιχα. Το σενάριο αυτό βασίζεται στην πρόβλεψη ότι το δεύτερο τρίμηνο εφέτος διαταράσσεται το 40% των ροών πετρελαίου και LNG που διέρχονται από τα στενά του Ορμούζ λόγω του αποκλεισμού που έχει ήδη επιβάλει το Ιράν, χωρίς να υπάρχουν καταστροφές στις ενεργειακές υποδομές των χωρών του Κόλπου. Με αυτά τα επίπεδα τιμών στο πετρέλαιο και στο φυσικό αέριο ο πληθωρισμός αναμένεται να σκαρφλώσει στο 3,5% εφέτος, ενώ η ανάπτυξη θα προσγειωθεί στο 0,6%. Τέλος στο ακραίο σενάριο της ΕΚΤ που λαμβάνει ως υπόθεση ότι το δεύτερο τρίμηνο εφέτος οι τιμές του πετρελαίου θα φθάσουν ως τα 145 δολάρια/βαρέλι και οι τιμές του φυσικού αερίου στα 106 ευρώ/MWh ο πληθωρισμός προβλέπεται να εκπιναχθεί στο 4,4% το 2026 και στο 4,8% το 2027, ενώ η ανάπτυξη θα περιοριστεί στο 0,4% εφέτος και 0,9% το 2027

ΠΑΡΑΠΛΕΥΡΗ ΑΠΩΛΕΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ Η ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΔΟΣΕΩΝ ΣΤΑ ΟΜΟΛΟΓΑ

Συστάσεις της ΕΕ για δημοσιονομική συγκράτηση

Ο πόλεμος στη Μέση Ανατολή έχει προκαλέσει μεγάλες παράπλευρες απώλειες στην παγκόσμια οικονομία, κυρίως στις χώρες που εισάγουν ενέργεια, επιβαρύνοντας τους καταναλωτές με τις μεγάλες αυξήσεις στις τιμές της ενέργειας και τον υψηλότερο πληθωρισμό που αυτές προκαλούν.

Ο υψηλότερος πληθωρισμός πιέζει τις κεντρικές τράπεζες να κινηθούν σε μία τροχιά αύξησης των επιτοκίων, η οποία θα επιβαρύνει άμεσα τους δανειολήπτες και έμμεσα όλη την οικονομία καθώς θα περιορίσει την ανάπτυξη.

Η προοπτική αύξησης των επιτοκίων συμπαράσει, με τη σειρά της, ανοδικά τις αποδόσεις των κρατικών ομολόγων στη δευτερογενή αγορά, επιβαρύνοντας το κόστος δανεισμού των κυβερνήσεων.

Οι αποδόσεις όλων των κρατικών ομολόγων, από την Αμερική και την Ευρώπη έως την Ασία, άρχισαν να αυξάνονται αμέσως μετά την έναρξη του πολέμου στο τέλος του Φεβρουαρίου, με σημαντικές διακυμάνσεις στην ανοδική πορεία τους, ανάλογα με τις ελπίδες ή τις προσδοκίες των επενδυτών για τον χρόνο τερματισμού της σύγκρουσης.

Στις δευτερογενείς αγορές κρατικών ομολόγων της Ευρωζώνης, οι αποδόσεις στις 2 Απριλίου ήταν αυξημένες από περίπου 30 μονάδες βάσης (0,3 της ποσοστιαίας μονάδας) για τους γερμανικούς 10ετείς τίτλους έως περίπου 50 μ.β. για τους αντίστοιχους ιταλικούς τίτλους. Τις τελευταίες ημέρες

του Μαρτίου, ωστόσο, η άνοδος ήταν ακόμη μεγαλύτερη και έφθασε έως και τις 75 μ.β. για την Ιταλία, μετά την παρέλευση άπρακτης της πρώτης πενήμηνης προθεσμίας που είχε δώσει ο Πρόεδρος Τραμπ στο Ιράν για την επίτευξη συμφωνίας τερματισμού του πολέμου, υπό την απειλή μαζικών επιθέσεων στα εργοστάσια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της χώρας.

Η απόδοση για τα 10ετή ομόλογα του ελληνικού δημοσίου διαμορφωνόταν την περασμένη Πέμπτη στο 3,79% από 3,35% στις 2 Μαρτίου, καταγράφοντας μία αύξηση 44 μ.β. σε διάστημα ενός μήνα. Η αύξηση αυτή ήταν μικρότερη από αυτή που σημειώθηκε στα ιταλικά ομόλογα και οριακά μικρότερη σε σχέση με των βρετανικών ομολόγων (45 μ.β.), μία εξέλιξη που δείχνει και τη διατήρηση της εμπιστοσύνης των επενδυτών ότι θα συνεχισθεί η καλή δημοσιονομική πορεία της Ελλάδας και η μείωση του υψηλού δημοσίου χρέους της. Αν η Ελλάδα έβγαине στις αγορές με την εικόνα που υπήρχε την Πέμπτη στις αγορές ομολόγων, θα δανειζόταν φθηνότερα από τη Βρετανία, όπου η απόδοση του 10ετούς τίτλου της ανερχόταν στο 4,83%, τις ΗΠΑ (4,30%) και την Ιταλία (3,85%).

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, στις εξελίξεις στην αγορά ομολόγων αναφέρθηκε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην εισήγηση που έκανε προς το Eurogroup στις 27 Μαρτίου, με την οποία

συνέστησε στους Υπουργούς Οικονομικών της Ευρωζώνης προσοχή στον σχεδιασμό των μέτρων στήριξης για νοικοκυριά και επιχειρήσεις που πλήττονται από τον αντίκτυπο του πολέμου.

Η Κομισιόν τόνισε ότι τα μέτρα πρέπει να είναι στοχευμένα και προσωρινά και στο πλαίσιο των πολιτικών που έχουν συμφωνήσει οι χώρες για τη μεσοπρόθεσμη πορεία των καθαρών δαπανών τους. Πρόσθεσε ότι τα δημοσιονομικά ελλείμματα και το χρέος είναι πολύ υψηλά σε αρκετές χώρες της ΕΕ και ότι, με τα σημερινά δεδομένα, δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί η γενική ρήτρα διαφυγής από τους δημοσιονομικούς κανόνες ούτε και οι εθνικές ρήτρες διαφυγής.

«Η πρόσφατη αβεβαιότητα έχει συμβάλει σε αυξημένες διακυμάνσεις και ανοδική πίεση στις αποδόσεις κρατικών ομολόγων σε όλη την Ευρώπη. Εάν οι πληθωριστικές πιέσεις που εκπορεύονται από τις τιμές ενέργειας επιμείνουν, το κόστος δανεισμού για τις κυβερνήσεις θα μπορούσε να παραμείνει υψηλό. Στο πλαίσιο αυτό, η εφαρμογή του δημοσιονομικού πλαισίου της ΕΕ αποτελεί βασική άγκυρα για τη διατήρηση της αξιοπιστίας των δημοσίων οικονομικών των χωρών και τον περιορισμό της επίπτωσης στο κόστος δανεισμού», σημείωσε η Κομισιόν.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

EURONEXT ATHENS: ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΤΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΕΠΤΥΓΜΕΝΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΦΥΛΑΞΕΙΣ

Η ανακοίνωση της MSCI για αναβάθμιση της Ελλάδας σε Κατάσταση Ανεπτυγμένης Αγοράς σηματοδοτεί ένα ιστορικό ορόσημο, αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ.

Η επαναταξινόμηση της σε καθεστώς ανεπτυγμένης αγοράς συνιστά μια ιστορική επιστροφή, μετά από περισσότερο από μία δεκαετία παρουσίας στην κατηγορία των αναδύομενων αγορών, έπειτα από την υποβάθμιση του 2013.

Η Ελλάδα επανέρχεται στον πυρήνα των ανεπτυγμένων οικονομιών, όχι μόνο σε επίπεδο κρατικών ομολόγων, αλλά και σε επίπεδο κεφαλαιαγοράς. Η εξέλιξη αυτή ενισχύει την αξιοπιστία της χώρας, προσελκύει επενδυτικά κεφάλαια, διευρύνει τη βάση των διεθνών επενδυτών και δημιουργεί νέες προοπτικές χρηματοδότησης για τις ελληνικές επιχειρήσεις.

Το επόμενο διάστημα το στοίχημα για το ελληνικό χρηματιστήριο είναι να αποδείξει ότι μπορεί να σταθεί στο νέο περιβάλλον των «ώριμων» αγορών.

Η επιτυχία, σύμφωνα με χρηματοπιστωτικούς αναλυτές, μακροπρόθεσμα δεν θα εξαρτηθεί μόνο από τις ροές των passive funds, αλλά από την ικανότητα των εισηγμένων εταιρειών να προσελκύσουν ενεργητικό, σταθερό και μακροπρόθεσμο επενδυτικό ενδιαφέρον.

Η αναβάθμιση από τον οίκο MSCI είναι πιο σημαντική, καθώς οι δείκτες του αποτελούν το ισχυρότερο σημείο αναφοράς για τα θεσμικά κεφάλαια παγκοσμίως.

Οι δείκτες της MSCI παρακολουθούνται από κεφάλαια ύψους περίπου 18,3 τρις. δολαρίων, ενώ η ένταξη σε δείκτες ανεπτυγμένων αγορών θεωρείται συνήθως θετική εξέλιξη μακροπρόθεσμα, ιδίως για τις ισχυρότερες και πιο εμπορεύσιμες μετοχές. Παράγοντες της αγοράς εξηγώντας την απόφαση του MSCI, τόνιζαν ότι τη στιγμή που το Χ.Α περνά στον όμιλο της Euronext, δεν μπορεί η Ελλάδα, που είναι στον κεντρικό πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που εκτός των άλλων αποτελεί ενιαίο οικονομικό χώρο, να έχει διαφορετικό καθεστώς από τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες.

Με την ενσωμάτωση του χρηματιστηρίου Αθηνών στο οικοσύστημα Euronext, μία από τις κορυφαίες υποδομές της αγοράς στην Ευρώπη, μέσω του Ενιαίου Βιβλίου Εντολών Euronext, η Αθήνα θα συνδεθεί με ένα βαθύ, πανευρωπαϊκό χαρτοφυλάκιο ρευστότητας, προσφέροντας βελτιωμένη διαμόρφωση τιμών, spreads και ποιότητα εκτελεστών, ενώ η μετάβαση σε ένα ενιαίο πλαίσιο εκκαθάρισης/διακανονισμού θα βελτιστοποιήσει τις μετασυναλλακτικές λειτουργίες και θα ενισχύσει την αποτελεσματικότητα της αγοράς.

Το ελληνικό χρηματιστήριο ήταν το μόνο χρηματιστήριο της Ευρωζώνης που ήταν υποβαθμισμένο από το 2013.

Την Τετάρτη 12 Ιουνίου 2013, υποβαθμίστηκε από τον σημαντικότερο δείκτη αξιολόγησης παγκοσμίως, τον MSCI, με ενεργητικό 12 τρις. δολάρια, τον οποίο παρακολουθούν οι μεγαλύτεροι διεθνείς οίκοι. Ανάλογη υποβάθμιση δεν έχει υπάρξει για κανένα άλλο χρηματιστήριο ανεπτυγμένων αγορών.

Τον Οκτώβριο του 2025, ο FTSE Russell ανακοίνωσε την αναταξινόμηση της Ελλάδας στις Ανεπτυγμένες Αγορές, με ισχύ από 21 Σεπτεμβρίου 2026 (βάρους στον Δείκτη FTSE Developed All Cap στο 0,074%).

Τον Ιούλιο του 2025, ο S&P Dow Jones πρότεινε επίσης την αναβάθμιση, η οποία θα εφαρμοστεί στην αναδιάρθρωση του Σεπτεμβρίου 2026 (εκτιμώμενο βάρος στον Δείκτη S&P DJ Developed στο 0,09%). Τέλος, ο STOXX είναι επίσης πιθανό να ακολουθήσει το παράδειγμα του (δηλαδή, με αναβάθμιση τον Απρίλιο του 2026, με ισχύ από τον Σεπτέμβριο του 2026).

Η ελληνική αγορά μετοχών έχει επίσης υπεραποδώσει έναντι πολλών ανεπτυγμένων αγορών: ο βασικός δείκτης έχει ενισχυθεί περίπου κατά 320% από τα χαμηλά της πανδημίας τον Μάρτιο του 2020, υπερδιπλασία άνοδος σε σχέση με τον δείκτη ανεπτυγμένων αγορών της MSCI.

Παρά το γεγονός ότι η στάθμιση της Ελλάδας στους δείκτες ανεπτυγμένων αγορών θα είναι μικρότερη συγκριτικά με εκείνη στις αναδύομενες, η διεύρυνση της επενδυτικής βάσης αναμένεται να στηρίξει σταδιακά εισροές κεφαλαίων μεσοπρόθεσμα.

Τα οφέλη

Η αναβάθμιση αναμένεται να διευρύνει σημαντικά τη δεξαμενή των διεθνών επενδυτών που θα μπορούν πλέον να επενδύσουν στην ελληνική αγορά, προσελκύνοντας σημαντικές εισροές κεφαλαίων που παρακολουθούν τους παγκόσμιους δείκτες Ανεπτυγμένων Αγορών. Είναι μια εξέλιξη που δημιουργεί νέες ευκαιρίες ανάπτυξης και χρηματοδότησης για τις εισηγμένες εταιρείες.

Το 70% των funds ακολουθούν τους δείκτες MSCI, είναι ο σημαντικότερος οίκος, τον οποίο ακολουθούν τα περισσότερα κεφάλαια και αυτό το γεγονός αναδεικνύει και τη μεγάλη σημασία της αναβάθμισης από τον οίκο MSCI.

Σύμφωνα με το Χρηματιστήριο Αθηνών η μετάβαση από τις αναδύομενες αγορές σε καθεστώς Ανεπτυγμένης Αγοράς θα έχει τα εξής οφέλη:

- Πρόσβαση σε Παγκόσμιο Κεφάλαιο: Απελευθερώνει τρισεκατομμύρια σε US\$ διαχειρίσιμα κεφάλαια από παγκόσμια ταμεία που έχουν εντολή να επενδύουν αποκλειστικά σε Ανεπτυγμένες Αγορές.

- Επέκταση της Βάσης Επενδυτών: Διευρύνει το μείγμα μετοχών προσελκύνοντας υψηλής ποιότητας, μακροπρόθεσμους θεσμικούς «ισχυρούς παίκτες».

- Επιβεβαίωση Δομικών Μεταρρυθμίσεων: Λειτουργεί ως οριστική «έγκριση» για τον δεκαετή εκσυγχρονισμό της ελληνικής οικονομίας και αγοράς.

- Αύξηση Παθητικών Ροών: Ενεργοποιεί υποχρεωτικές αγορές από τράπεζα ETFs που ακολουθούν δείκτες FTSE, MSCI και S&P των Ανεπτυγμένων Αγορών.

- Αυξημένη Εταιρική Ορατότητα: Ενισχύει την παγκόσμια κάλυψη από αναλυτές και φέρνει τις εισηγμένες ελληνικές εταιρείες στο ραντάρ διεθνών διαχειριστών χαρτοφυλακίων. Παρόλο που η τεχνική αναπροσαρμογή θα πραγματοποιηθεί το 2026, η αγορά έχει ήδη εισέλθει σε μια φάση «προ-ενσωμάτωσης», η οποία χαρακτηρίζεται από θεσμική αναθεώρηση της αξίας των ελληνικών περιουσιακών στοιχείων.

- Βελτιωμένη Ποιότητα Ροής: Μετατοπίζει τη δραστηριότητα της αγοράς από κερδοσκοπικό, υψηλής μεταβλητότητας trading προς σταθερή, θεσμική τοποθέτηση.

- Συντονισμός με το Investment Grade: Εδραίωση της διπλής θέσης της Ελλάδας ως ανεπτυγμένης δικαιοδοσίας τόσο για την κρατική ομολογιακή αγορά όσο και για τις αγορές μετοχών.

- Υψηλότερα Πρότυπα Διαφάνειας: Επιβάλλει βελτιωμένα πρωτόκολλα ESG και διαφάνειας, ευθυγραμμίζοντας τις εταιρείες του ΧΑ με τις καλύτερες διεθνείς πρακτικές.

Οι επιφυλακτικοί

Κατά την μετάταξη στον MSCI World Index η στάθμιση της Ελλάδας αναμένεται να υποχωρήσει από 0,57% στις αναδύομενες σε μόλις 0,06% στις ανεπτυγμένες, γεγονός που θα προκαλέσει εκροές από εξειδικευμένα funds αναδύομενων αγορών. Η JP Morgan εκφράζει δυσάρεσκει για την προαγωγή της Ελλάδας στις ανεπτυγμένες αγορές από την MSCI, η οποία αναβλήθηκε για τον Μάιο του 2027.

Η JP Morgan εκτιμά ότι η αναβάθμιση θα μειώσει το επενδυτικό ενδιαφέρον για την ελληνική αγορά, όπως συνέβη και το 2001. Η Ελλάδα θα αντιπροσωπεύει το 0,28% του δείκτη MSCI Europe, μικρότερο ποσοστό από την Πορτογαλία (0,34%), την Αυστρία (0,50%) και την Ιρλανδία (0,366%).

Ο οίκος υποστηρίζει πως οι τέσσερις συστημικές τράπεζες -Eurobank, Εθνική Τράπεζα, Τράπεζα Πειραιώς και Alpha Bank- είναι οι μόνες που πληρούν τα κριτήρια ένταξης στον MSCI Europe, με εισροές 108 εκατ. δολαρίων.

Οι άλλες μετοχές ο ΟΤΕ, η ΔΕΝ, ο ΟΠΑΠ και η Jumbo δεν πληρούν τα κριτήρια μεταφοράς στον MSCI Europe, με εκροές 712 εκατ. δολαρίων, αφήνοντας καθαρές εκροές 604 εκατ. δολαρίων.

Η Morgan Stanley, το προηγούμενο διάστημα ήταν αρνητική στην προοπτική αναβάθμισης, τονίζοντας χαρακτηριστικά: «Καλύτερα πρώτος στο χωριό, παρά τελευταίος στην πόλη».

Σύμφωνα με την τελευταία της ανάλυση η Morgan Stanley επισημαίνει ότι το καθορό αποτέλεσμα των παθητικών ροών είναι περιορισμένο, περίπου 300 εκατ. δολάρια. Αυτό το ποσό δεν μπορεί να προκαλέσει σοβαρές ανισορροπίες από μόνο του. Όμως η αναβάθμιση συνεπάγεται μαζική ανακατανομή κεφαλαίων, καθώς εκτιμά ότι οι εκροές από τα EM passive funds θα ξεπεράσουν τα 2 δισ. δολάρια, ενώ οι εισροές από τα DM passive funds θα είναι ελαφρώς υψηλότερες, οδηγώντας στο τελικό καθαρό θετικό αποτέλεσμα.

Η Morgan Stanley εξηγεί ότι τα Emerging Market Funds είναι ήδη δυνατά τοποθετημένα στην Ελλάδα, γεγονός που αυξάνει τον κίνδυνο εκροών. Αντίθετα, τα Developed Markets long-only funds έχουν πολύ χαμηλή έκθεση — μόλις 12% αυτών επενδύει ήδη σε ελληνικές μετοχές. Αυτό σημαίνει πως υπάρχει σημαντικό περιθώριο εισροών, αν και δεν θα εκδηλωθούν αμέσως.

Η Axia-Alpha Finance, βραχυπρόθεσμα, δεν αποκλείεται να υπάρξει αυξημένη μεταβλητότητα, λόγω πιθανών εκροών από κεφάλαια που επενδύουν σε αναδύομενες αγορές.

Ωστόσο, αυτές αναμένεται να αντισταθμιστούν σταδιακά από εισροές από στρατηγικές που εστιάζουν σε ανεπτυγμένες αγορές, παρά τη σχετικά μικρή στάθμιση της Ελλάδας στους σχετικούς δείκτες, σημειώνει η Axia-Alpha Finance.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΟΟΣΑ: ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ Από την καταγραφή δαπανών στην αξιολόγηση πολιτικών

Τη σημαντική πρόοδο που σημείωσε η χώρα την τελευταία δεκαετία στη μεταρρύθμιση του Κρατικού Προϋπολογισμού—αλλά και την ανάγκη για τη μετάβαση από τα εργαλεία στις αποφάσεις—καταγράφει ειδική μελέτη του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), η οποία παρουσιάστηκε σε ημερίδα που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα με τίτλο «Υλοποίηση Μεταρρυθμίσεων του Πλαισίου Προϋπολογισμού στην Ελλάδα: Προϋπολογισμός Επιδόσεων, Επισκοπήσεις Δαπανών και Εσόδων, Ενσωμάτωση της Περιβαλλοντικής Διάστασης στον Προϋπολογισμό».

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, σύμφωνα με την έκθεση, η Ελλάδα έχει μετακινηθεί από έναν προϋπολογισμό που καταγράφει δαπάνες, σε ένα σύστημα που μπορεί να αξιολογήσει την αποδοτικότητα αλλά και τις επιπτώσεις των πολιτικών που ασκούνται σε σχέση με το κόστος τους, μέσω του προϋπολογισμού επιδόσεων, της περιβαλλοντικής τους διάστασης (green budgeting) και των επισκοπήσεων δαπανών (spending reviews).

Όπως τόνισε κατά την παρουσίαση της μελέτης ο επικεφαλής Δημόσιας Διοίκησης και Προϋπολογισμού Jón R. Blöndal, η Ελλάδα έχει σημειώσει «αξιοθαύμαστη πρόοδο», αποτελώντας «πηγή έμπνευσης» για άλλες χώρες.

Όπως προκύπτει, με βάση την έκθεση του ΟΟΣΑ, η Ελλάδα έχει ολοκληρώσει τη φάση της θεσμικής συγκρότησης του νέου μοντέλου προϋπολογισμού. Το επόμενο στάδιο είναι πιο απαιτητικό: η χρήση των εργαλείων για να καθορίζονται πολιτικές, να ανακατανέμονται πόροι και να εντοπίζονται πραγματικές εξοικονομήσεις. Με άλλα λόγια, η επιτυχία της μεταρρύθμισης θα κριθεί πλέον όχι στο πώς σχεδιάζεται ο προϋπολογισμός, αλλά στο πώς χρησιμοποιείται.

Θ. Πετραλιάς: «Τέσσερις μεταρρυθμίσεις σε μία» ενισχύουν την ανθεκτικότητα

Τη μετάβαση αυτή περιέγραψε ο υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Θάνος Πετραλιάς, επισημαίνοντας ότι πρόκειται ουσιαστικά για «τέσσερις μεταρρυθμίσεις σε μία»: τον προϋπολογισμό επιδόσεων, τις επισκοπήσεις δαπανών και εσόδων, την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης (green budgeting) και τη λειτουργική ταξινόμηση των δαπανών, μέσω του διεθνούς προτύπου COFOG. Τα εργαλεία αυτά λειτουργούν συμπληρωματικά: τα δεδομένα του προϋπολογισμού επιδόσεων τροφοδοτούν τις επισκοπήσεις δαπανών, ενώ η λειτουργική ταξινόμηση επιτρέπει διεθνείς συγκρίσεις.

Όπως ανέφερε, από το 2022 και εφεξής, ο προϋπολογισμός παρουσιάζεται και σε επίπεδο προγραμμάτων, επιτρέποντας να αποτυπώνεται με σαφήνεια τι χρηματοδοτείται σε κάθε τομέα πολιτικής. Η δημιουργία βάσης δεδομένων για τον προϋπολογισμό επιδόσεων επιτρέπει τη διαχρονική παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας, τον εντοπισμό αδυναμιών και τη λήψη αποφάσεων ανακατανομής πόρων, διασφαλίζοντας την ανθεκτικότητα της οικονομίας και της κοινωνίας χωρίς σπατάλες πολύτιμων πόρων.

Τέτοιοι δείκτες αξιοποιούνται ήδη, όπως ανέφερε, στη δικαιοσύνη για τον ρυθμό εκκαθάρισης υποθέσεων, στην ασφάλιση για

τον βαθμό εξυπηρέτησης στα Κέντρα Πιστοποίησης Αναπηρίας, στο πεδίο της ακρίβειας για την αποδοτικότητα των ελέγχων της αγοράς, στην ενέργεια για τη πρόοδο στη διάδοση των ΑΠΕ, ή στην παιδεία για το ποσοστό ολοκλήρωσης των σπουδών των φοιτητών εντός της κανονικής διάρκειας.

Ο υφυπουργός τόνισε ότι τα εργαλεία αυτά «ενισχύουν την ανθεκτικότητα» του κράτους τόσο σε περιόδους κρίσης όσο και σε κανονικές περιόδους.

Χαρακτηριστικά ανέφερε ότι, χωρίς τη λειτουργική ταξινόμηση, δεν θα ήταν εύκολο να γνωρίζεις κανείς με ακρίβεια πόσα πραγματικά δίνει η χώρα για την άμυνα—ώστε να εφαρμοστεί άμεσα η ρήτρα διαφυγής που επέτρεψε μόνιμες παροχές τις οποίες οι νέοι δημοσιονομικοί κανόνες θα απέκλειαν—ούτε να λάβει μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας με βάση το νέο σύστημα παρακολούθησης κατανάλωσης στα δημόσια κτίρια.

Στάθηκε επίσης στις επισκοπήσεις δαπανών ως εργαλείο εντοπισμού σπατάλης, αναφέροντας παραδείγματα όπως το Μητρώο Επιδομάτων και η κεντροποίηση προμηθειών στην υγεία μέσω της ΕΚΑΠΥ, υπογραμμίζοντας ότι το ζητούμενο είναι η δημιουργία δημοσιονομικού χώρου «χωρίς άκριτες οριζόντιες περικοπές αλλά με στοχευμένες παρεμβάσεις και τρόπο κοινωνικά δίκαιο».

Παράλληλα, όπως ανέφερε και η γγ Δημοσιονομικής Πολιτικής Παυλίνα Καρασιώτου, προωθείται η ψηφιακή αναβάθμιση με στόχο να την ενίσχυση της χρήσης των δεδομένων από όλους. Το επόμενο βήμα, σημείωσε, είναι η πληροφορία να διαχυθεί με πιο φιλικό τρόπο—ακόμη και μέσα από κανάλια κοινωνικής δικτύωσης—ώστε πολίτες αλλά και μέλη του Κοινοβουλίου να βλέπουν καθαρότερα πόσα δαπανώνται, πού και με ποιο αποτέλεσμα.

Κομβικό ρόλο στην επόμενη φάση καλείται να παίξει το νέο πληροφοριακό σύστημα govERP, το οποίο θα τεθεί σε πλήρη λειτουργία με τον προϋπολογισμό του 2027. Η κ. Καρασιώτου το χαρακτήρισε «ραχοκοκαλιά» του νέου μοντέλου χάραξης και παρακολούθησης των προϋπολογισμών, αυτοματοποιώντας διαδικασίες και βελτιώνοντας την παρακολούθηση δαπανών.

ΟΟΣΑ: Η σημασία βρίσκεται στα μεγάλα ποσά

Από την πλευρά του ΟΟΣΑ, ο επικεφαλής Δημόσιας Διοίκησης και Προϋπολογισμού Jón R. Blöndal ανέδειξε τη φιλοσοφία των μεταρρυθμίσεων, επισημαίνοντας ότι η ουσία τους βρίσκεται στη μετατόπιση του ελέγχου στον «σκληρό πυρήνα» των δαπανών. Όπως τόνισε, στους περισσότερους προϋπολογισμούς διεθνώς ο συζητηθείς περιορίζεται κάθε χρόνο σε μικρές προσαρμογές, ενώ το μεγαλύτερο μέρος δαπανών δεν επανεξετάζεται ουσιαστικά: «Εκεί βρίσκονται τα μεγάλα ποσά», υπογράμμισε, επισημαίνοντας ότι οι επισκοπήσεις δαπανών έχουν σχεδιαστεί ακριβώς για να καλύψουν αυτό το κενό.

Χαρακτήρισε τις μεταρρυθμίσεις «απλές στη σύλληψη αλλά απαιτητικές στην εφαρμογή» και προειδοποίησε ότι οι πιέσεις στα δημόσια οικονομικά θα ενταθούν τα επόμενα χρόνια λόγω γήρανσης του πληθυσμού, αύξησης δαπανών υγείας, αναγκών άμυνας και περιβαλλοντικών προκλήσεων, καθιστώντας τις

παρεμβάσεις αυτές αναγκαίες και όχι «επιλογή».

Τη διεθνή διάσταση έδωσε ο πρόεδρος Andrew Wood, μόνιμος αντιπρόσωπος του Ηνωμένου Βασιλείου στον ΟΟΣΑ, τονίζοντας ότι η Ελλάδα αποτελεί παράδειγμα προόδου στη διαφάνεια. Επισήμανε ωστόσο ότι το κρίσιμο είναι η μετατροπή των δαπανών σε αξία για τους πολίτες και όχι απλώς η μείωση του κόστους.

Τι δείχνει η μελέτη

Η μελέτη του ΟΟΣΑ εντοπίζει πολλά δυνατά σημεία για την Ελλάδα: ισχυρή πολιτική βούληση, σταθερή διοικητική ικανότητα και σαφή δομή προγραμμάτων που συνδέονται με συγκεκριμένες πολιτικές. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στο ότι τα στοιχεία απόδοσης δεν είναι απλώς διαθέσιμα, αλλά ελέγχονται και βελτιώνονται συστηματικά.

Ωστόσο, το κρίσιμο κενό παραμένει η περιορισμένη αξιοποίηση αυτών των εργαλείων για την κατανομή πόρων. Ο ΟΟΣΑ επιμένει στη σύνδεση απόδοσης και χρηματοδότησης, στην ενίσχυση της πολιτικής και κοινοβουλευτικής χρήσης των δεδομένων, στην ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στον πυρήνα του προϋπολογισμού και στην αξιοποίηση της επισκόπησης δαπανών για τον εντοπισμό ουσιαστικών εξοικονομήσεων.

«Πράσινο» Προϋπολογισμός: πρωτοπόρος η Ελλάδα

Στο green budgeting, η Ελλάδα αξιολογείται θετικά, κυρίως λόγω της ισχυρής συνεργασίας μεταξύ υπουργείου Οικονομικών και υπουργείου Περιβάλλοντος και της ευρείας—οριζόντιας—εφαρμογής του συστήματος σε όλο το κράτος, σε αντίθεση με άλλες χώρες όπου περιορίζεται σε λίγους φορείς.

Ο ΟΟΣΑ προτείνει δημιουργία ειδικής δήλωσης «green budget statement» και υποχρεωτική ένταξη τουλάχιστον ενός περιβαλλοντικού στόχου και ενός δείκτη σε κάθε πρόγραμμα υπουργείου, ώστε η πράσινη διάσταση να μην είναι «παράρτημα» αλλά μέρος του πυρήνα της πολιτικής.

Ο υφυπουργός Οικονομικών Θάνος Πετραλιάς τόνισε ότι η Ελλάδα εργάζεται ήδη με τη Διεύθυνση Φορολογικής Πολιτικής για αποτύπωση της περιβαλλοντικής διάστασης και στην πλευρά των εσόδων του προϋπολογισμού.

Επισκοπήσεις δαπανών: αυξάνονται οι απαιτήσεις

Στο πεδίο της επισκόπησης δαπανών (spending reviews) η εικόνα είναι ότι η Ελλάδα διαθέτει ήδη ένα «ώριμο εργαλείο»: οι αξιολογήσεις δαπανών του προϋπολογισμού χρησιμοποιούνται τακτικά, με σαφείς ρόλους μεταξύ φορέων και κίνητρα συμμετοχής των υπουργείων.

Παρόλα αυτά, η έκθεση ανεβάζει τον πήχη: ζητά μεγαλύτερη έμφαση στην εξοικονόμηση πόρων και πιο συστηματική εξέταση της «βάσης» των δαπανών, ενώ ιδιαίτερα σημαντική είναι η πρόταση για cross-cutting spending reviews, δηλαδή αξιολογήσεις που καλύπτουν πολιτικές που εκτείνονται σε πολλά υπουργεία, όπου συχνά υπάρχουν επικαλύψεις και χαμηλή αποδοτικότητα. Τέλος, προτείνεται η δημοσιοποίηση των εκθέσεων ως εργαλείο διαφάνειας.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

PEAKSAT: ΤΟ «ΟΝΕΙΡΟ» ΣΕ ΤΡΟΧΙΑ

«Απερίγραπτο το συναίσθημα» λένε οι φοιτητές της ομάδας SpaceDot, που κατασκεύασε τον νανοδορυφόρο

«PeakSat Separation Confirmed». Αυτή η φράση, που ακούστηκε από τη ζωντανή μετάδοση της SpaceX, πυροδότησε ένα κλίμα ανείπωτης χαράς και συγκίνησης στο Αστεροσκοπείο του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Η στιγμή της δικαίωσης, για την οποία εργάστηκαν για τρία ολόκληρα χρόνια και περίμεναν με αγωνία, οι σαράντα προπτυχιακοί φοιτητές του ΑΠΘ της ομάδας SpaceDot, δημιουργοί του νανοδορυφόρου PeakSat, είχε φτάσει. Το δημιούργημά τους εκείνη τη στιγμή, δύο ώρες μετά την επιτυχημένη εκτόξευση, εγκατέλειπε τον πύραυλο της SpaceX για να μπει σε τροχιά, σε ύψος περίπου πεντακοσίων χιλιομέτρων από την επιφάνεια της γης.

Ο κόπος, η αγωνία και το όνειρο των φοιτητών της ομάδας SpaceDot περνά πλέον δύο φορές τη μέρα πάνω από τα... κεφάλια τους και «συνομιλεί» μαζί τους με ραδιοκύματα, μέχρι τελικώς να επικοινωνήσει -σε λίγους μήνες και με τεχνολογία λέιζερ- με τον σταθμό βάσης του ΑΠΘ στον Χολομώντα, που είναι και ο σκοπός του προγράμματος.

«Είναι απερίγραπτο το συναίσθημα και η δικαίωσή μας μετά από τρία χρόνια σκληρής δουλειάς. Το άγχος, η αγωνία, η αναμονή πήραν τέλος... Όταν ακούσαμε το "PeakSat Separation Confirmed", ήταν πολύ συγκινητικό. Όλη η δουλειά που κάναμε αυτά τα χρόνια αποκρυσταλλώθηκε σε αυτή τη στιγμή», λέει ο Παναγιώτης Βαμβακάς, μεταπτυχιακός φοιτητής και μέλος της ομάδας.

Όπως αναφέρει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, η εκτόξευση του πυραύλου που μετέφερε τον νανοδορυφόρο πραγματοποιήθηκε στις 14:02 της περασμένης Δευτέρας και μεταδόθηκε ζωντανά από την πλατφόρμα κοινωνικής δικτύωσης Χ. Η ομάδα την παρακολούθησε από το Αστεροσκοπείο και τα συναισθήματα ήταν έντονα και αντιφατικά: «Δεν ξέρω πώς μπορώ να το περιγράψω. Πολύ μεγάλη στιγμή, πολλή αγωνία, πολύ άγχος. Περιμένεις τόσο καιρό να δεις όχι μόνο την εκτόξευση, αλλά και το μετά. Να δεις ότι μπήκε σε τροχιά».

Η πρώτη «φωνή» από το διάστημα

Η εκτόξευση ήταν μόνο η αρχή. Η ένταση κορυφώθηκε και τις επόμενες ώρες: 13,5 ώρες μετά, τις πρώτες πρωινές ώρες σήμερα, ήρθε το πρώτο σήμα από τον PeakSat. «Πήραμε το πρώτο σήμα μετά τα μεσάνυχτα. Εκείνη τη στιγμή ήταν ίσως η μεγαλύτερη. Δεν ήταν μόνο ότι τον είδαμε να εκτοξεύεται, τον είδαμε να λειτουργεί στο διά-

στημα», σημειώνει ο Παναγιώτης Βαμβακάς.

Η επικοινωνία με τον PeakSat γίνεται μέσω ραδιοκυμάτων, με τον δορυφόρο να περνά πάνω από την Ελλάδα περίπου δύο φορές το 24ωρο. Κάθε πέρασμα διαρκεί μόλις 5 έως 6 λεπτά. Μέσα σε αυτό το ελάχιστο χρονικό παράθυρο, η ομάδα καλείται να λάβει δεδομένα, να τα αναλύσει και να στείλει εντολές.

«Εκείνα τα λεπτά είναι τα πιο έντονα. Έχεις χαρά που παίρνεις σήμα, αλλά και άγχος να καταλάβεις γρήγορα τα δεδομένα. Είναι μια πρωτόγνωρη διαδικασία για εμάς», εξηγεί.

Η επιτυχία του PeakSat δεν είναι αποτέλεσμα στιγμής, αλλά μιας πολυετούς πορείας που ξεκίνησε το 2018. Τότε, τέσσερις έως πέντε προπτυχιακοί φοιτητές αποφάσισαν να καταθέσουν πρόταση στο πρόγραμμα «Fly Your Satellite 3» του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος (ESA).

Ο καθηγητής του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του ΑΠΘ και επιστημονικός υπεύθυνος της ομάδας, Αλκιβιάδης Χατζόπουλος, θυμάται: «Το 2019 πήραμε ένα από τα τρία "εισιτήρια" του προγράμματος. Από εκεί ξεκίνησε η πραγματική δουλειά. Το 2020 μπήκαμε στη φάση σχεδίασης και κατασκευής. Το 2022, η ομάδα συμμετείχε στο πρόγραμμα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης για την ανάπτυξη ελληνικών μικροδορυφόρων. Καταθέσαμε πρόταση για έναν νανοδορυφόρο με λέιζερ επικοινωνίες, εγκρίθηκε και λάβαμε χρηματοδότηση και τεχνική υποστήριξη».

Συνολικά, σε τροχιά βρίσκονται αυτή τη στιγμή εννιά νανοδορυφόροι πανεπιστημίων και ερευνητικών ομάδων και αναμένεται η εκτόξευση άλλων δύο. Η τεχνολογία των νανοδορυφόρων -τεχνολογία αιχμής, είναι πολλά υποσχόμενη για το μέλλον, καθώς μικρές συνθέσεις τους και αποστολές τους στο διάστημα θα είναι σε θέση να δώσουν εξαιρετικές δυνατότητες μετρήσεων, επικοινωνίας, συλλογής δεδομένων, σε διάφορα πεδία της επιστήμης.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η πλακέτα και ο μικροϋπολογιστής του PeakSat δημιουργήθηκαν από τη SpaceDot στο εργαστήριο του ΑΠΘ -πέραν των άλλων μερών που αποκτήθηκαν από την αγορά- ύστερα από ατέλειωτες ώρες δουλειάς, επίπονες δοκιμές υλικών, λειτουργίας, ακριβείας, ώστε να αντέχουν στις ακραίες συνθήκες του διαστήματος.

Ένα «κουτί» 10x10 εκατοστών με τεχνολογία αιχμής

Ο PeakSat ανήκει στην κατηγορία των CubeSats - μικρών δορυφόρων με αυστηρά καθορισμένες διαστάσεις. «Στις δύο διαστάσεις είμαστε αυστηρά στα 10x10 εκατοστά. Στο ύψος έχουμε λίγα εκατοστά περιθώριο», εξηγεί ο κ. Χατζόπουλος.

Μέσα σε αυτόν τον περιορισμένο όγκο, η ομάδα κατάφερε να ενσωματώσει ένα πλήρες σύστημα: υπολογιστή, πλακέτα τηλεπικοινωνιών, συστήματα ελέγχου και το καινοτόμο σύστημα λέιζερ για επικοινωνία με σταθμούς βάσης, όπως αυτός στον Χολομώντα. «Το εντυπωσιακό είναι ότι όλα αυτά σχεδιάστηκαν και κατασκευάστηκαν από τα ίδια τα παιδιά. Δεν είναι απλώς θεωρία. Είναι hardware που πετάει στο διάστημα», τονίζει ο κ. Χατζόπουλος.

Η επιτυχία του PeakSat βασίστηκε σε μια ευρεία συνεργασία μεταξύ διαφορετικών ακαδημαϊκών τμημάτων του ΑΠΘ. Στην ομάδα συμμετέχουν φοιτητές από το Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών, το Τμήμα Φυσικής, το Τμήμα Πληροφορικής, αλλά και επιστήμονες από πεδία, όπως η βιολογία και η μηχανολογία.

Παράλληλα, σημαντικό ρόλο έπαιξαν τα εργαστήρια του ΑΠΘ, όπου πραγματοποιήθηκε η σχεδίαση, η κατασκευή και οι δοκιμές των υποσυστημάτων. Το Αστεροσκοπείο του Αριστοτελείου αποτέλεσε τον βασικό κόμβο επιχειρήσεων (operations), από όπου γίνεται η επικοινωνία με τον δορυφόρο. Όπως επίσης και ο σταθμός του ΑΠΘ στον Χολομώντα -υπό την εποπτεία του καθηγητή Φυσικής, Κλεομένη Τσιγάνη-, με τον οποίο στο τελικό στάδιο θα επικοινωνήσει με λέιζερ ο νανοδορυφόρος. Η επικοινωνία, μέσω δέσμης φωτός, σόραπης διά γυμνού οφθαλμού, θα επιτρέψει τη μετάδοση φορτίων δεδομένων -με ταχύτητες αντίστοιχες εκείνων που μεταφέρονται σε επίγεια δίκτυα οπτικής ίνας.

Αν και ο PeakSat βρίσκεται ήδη στο διάστημα, η δουλειά της ομάδας μόλις ξεκίνησε. Για να αποκτηθεί πλήρης έλεγχος των λειτουργιών του, απαιτούνται εβδομάδες συνεχούς επικοινωνίας, αρχικά με ραδιοκύματα. «Χρειάζομαστε αρκετά πέρασματα για να σταθεροποιήσουμε την επικοινωνία. Μετά από περίπου έναν μήνα θα αρχίσουμε τις δοκιμές για το λέιζερ», εξηγεί ο κ. Χατζόπουλος.

Συνέχεια στη σελ 20

ΕΠΙΣΤΗΜΗ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

PEAKSAT: ΤΟ «ΟΝΕΙΡΟ» ΣΕ ΤΡΟΧΙΑ

«Απερίγραπτο το συναίσθημα» λένε οι φοιτητές της ομάδας SpaceDot, που κατασκεύασε τον νανοδορυφόρο

Ο στόχος του προγράμματος, η οπτική επικοινωνία με τον σταθμό βάσης στον Χολομώντα, αποτελεί σημαντική τεχνολογική πρόκληση. Μέχρι τότε, η επικοινωνία θα γίνεται μέσω ραδιοκυμάτων.

Το εγχείρημα υποστηρίχθηκε και από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Διαστήματος. Η συμβολή της ESA ήταν καθοριστική, τόσο στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα όσο και στο πλαίσιο της τεχνικής υποστήριξης. «Μας βοήθησαν πάρα πολύ. Είχαμε και συνεχίζουμε να έχουμε εβδομαδιαίες συναντήσεις. Μας καθοδηγούν στα κρίσιμα σημεία», αναφέρει ο κ. Χατζόπουλος.

Το επόμενο βήμα: AcubeSAT

Παράλληλα με τον PeakSat, η ομάδα εργάζεται ήδη στο επόμενο εγχείρημα, τον AcubeSat, έναν νανοδορυφόρο που θα μεταφέρει βιολογικό πείραμα στο διάστημα.

Ο Μάριος Γιαννούλης, προπτυχιακός φοιτητής Φυσικής και μέλος της ομάδας SpaceDot, εργάζεται στο πρόγραμμα ως μηχανικός υποσυστημάτων. «Διασφαλίζουμε ότι όλα τα εξαρτήματα λειτουργούν σωστά και σύμφωνα με τα πρότυπα», λέει, σκυμμένος πάνω από τον υπολογιστή του. Πρότυπο του νανοδορυφόρου βρίσκεται ήδη στο εργαστήριο και πάνω

στο συγκεκριμένο μοντέλο ενσωματώνονται όλες οι εφευρέσεις της ομάδας.

Ο AcubeSat θα μελετήσει την ανάπτυξη ευκαρυωτικών κυττάρων, ζαχαρομυκήτων, σε συνθήκες μικροβαρύτητας και ακτινοβολίας. «Το ίδιο πείραμα θα γίνεται και στη γη για σύγκριση. Θα έχουμε μετρήσει σε τρεις φάσεις, μέχρι και δέκα μήνες μετά την εκτόξευση», σημειώνει.

Η εκτόξευση αναμένεται σε περίπου ενάμιση χρόνο, πιθανότατα το 2027. Ο AcubeSAT, σε αντίθεση με τον PeakSat, ο οποίος χρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, είναι μέρος εκπαιδευτικού προγράμματος και βασίζεται σε μεγάλο βαθμό σε χορηγίες.

«Μας λείπουν περίπου 70.000 ευρώ για να ολοκληρώσουμε το πρότζεκτ», λέει ο κ. Χατζόπουλος και προσθέτει: «Σε ένα έργο που συνολικά κοστίζει περίπου 1,5 εκατομμύριο, αυτό το ποσό είναι μικρό, αλλά κρίσιμο».

Ταυτόχρονα, ο κ. Χατζόπουλος υπογραμμίζει την ανάγκη άμεσης συνέχισης των κρατικών προγραμμάτων για την ανάπτυξη νανοδορυφόρων. «Αν δεν υπάρξουν νέες προκηρύξεις σύντομα, τα παιδιά θα φύγουν. Η γνώση και η εμπειρία θα χαθούν. Εάν π.χ. οι προκηρύξεις γίνουν μέσα στο 2028, τότε

πιθανότατα δεν θα υπάρχει αυτή η ομάδα. Αυτή τη στιγμή μας βοηθά ο ειδικός λογαριασμός του ΑΠΘ, μέσω χορηγιών, η ESA που εξασφαλίζει τη δυνατότητα απογείωσης και μας παρέχει τεχνική υποστήριξη, αλλά χρειάζεται περαιτέρω χρηματοδότηση, ώστε η ομάδα των φοιτητών να συνεχίσει απρόσκοπτα το έργο της».

Η ομάδα SpaceDot, που αριθμεί περίπου 40 μέλη από διαφορετικά επιστημονικά πεδία, αποτελεί ένα ζωντανό παράδειγμα διεπιστημονικής συνεργασίας. «Έχουμε ηλεκτρολόγους, φυσικούς, πληροφορικούς, βιολόγους, μηχανολόγους. Αυτή η σύνθεση είναι το μέλλον της διαστημικής τεχνολογίας», επισημαίνει ο κ. Χατζόπουλος.

Ο PeakSat συνεχίζει να περνά πάνω από την Ελλάδα δύο φορές την ημέρα, στέλνοντας για λίγα λεπτά το σήμα του, για τους φοιτητές που τον δημιούργησαν. Κάθε επικοινωνία είναι και μια μικρή επιβεβαίωση ότι το εγχείρημα πέτυχε. Δεν είναι μόνο ένας νανοδορυφόρος. Είναι η απόδειξη ότι μια ιδέα που ξεκίνησε από λίγους φοιτητές μπορεί να φτάσει στο διάστημα. Και κυρίως, είναι μόνο η αρχή.

ΟΙ ΑΣΤΡΟΝΑΥΤΕΣ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ «ΑΡΤΕΜΙΣ 2» ΞΕΚΙΝΗΣΑΝ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΓΙΑ ΤΗ ΣΕΛΗΝΗ

Οι τέσσερις αστροναύτες -τρεις υπήκοοι των ΗΠΑ και Καναδός- της αποστολής «Αρτεμίσ 2» της αμερικανικής υπηρεσίας διαστήματος, της NASA, ενεργοποίησαν την Παρασκευή σύστημα πρόωσης με αέριο για να βγουν από την τροχιά της Γης και να κατευθυνθούν στη Σελήνη: άρχισαν το ταξίδι που θα

τους οδηγήσει σε τροχιά γύρω από τον δορυφόρο του πλανήτη, για πρώτη φορά τον τελευταίο μισό και πλέον αιώνα.

Σύμφωνα με το ΑΠΕ-ΜΠΕ, το σκάφος «Ορίων» που τους μεταφέρει άρχισε στις 02:49 τη μεγάλη ώθηση που απαιτείται για την έξοδο από τη γήινη τροχιά, ελιγμό-κλειδί ο οποίος

θα του επιτρέψει να διαγράψει πορεία όμοια με το σχήμα του αριθμού οκτώ, με άλλα λόγια να κάνει τον γύρο της Σελήνης περνώντας πίσω από τη σκοτεινή πλευρά της προτού επιστρέψει στη Γη.

ΞΕΚΙΝΗΣΕ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ Η 5^Η ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ ΡΟΜΠΟΤΙΚΗΣ

Η 5η Ολυμπιάδα Ρομποτικής «MINOAN ROBOTSPORTS COMPETITION GLOBAL OLYMPIAD 2025» και ο 2ος Πανελλήνιος Μαθητικός Διαγωνισμός Ρομποτικής, Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας «Biznovation Challenge», άνοιξαν τις πύλες τους το απόγευμα της Παρασκευής (3-4-2026) στο Κλειστό Γυμναστήριο Νέας Αλικαρνασσού, με τη διοργάνωση να ολοκληρώνεται στις 6 Απριλίου.

Όπως τονίζει το ΑΠΕ-ΜΠΕ, πρόκειται για μία από τις μεγαλύτερες διοργανώσεις εκπαιδευτικής ρομποτικής διεθνώς, καθώς στους αγώνες συμμετέχουν περισσότεροι από 4.500 διαγωνιζόμενοι από 46 χώρες, παρουσιάζοντας συνολικά 2.535 ρομπότ. Τιμώμενη χώρα είναι η Νότια Κορέα, ενώ τιμώμενο ακριτικό νησί είναι η Γαύδος.

Την επίσημη έναρξη των αγώνων κήρυξαν ο υφυπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης Χρήστος Δερμεντζόπουλος και ο Περιφερειάρχης Κρήτης Σταύρος Αρναουτάκης, παρουσία βουλευτών, εκπροσώπων της αυτοδιοίκησης, φορέων της εκ-

παίδευσης και του αθλητισμού, καθώς και πλήθους πολιτών. Στον χαιρετισμό του, ο κ. Αρναουτάκης καλωσόρισε τους χιλιάδες συμμετέχοντες -μαθητές όλων των βαθμίδων, φοιτητές και ενήλικες από 45 χώρες και τέσσερις ηπείρους - τονίζοντας ότι η Περιφέρεια επενδύει συστηματικά στην καινοτομία και στη δημιουργικότητα της νέας γενιάς. Όπως ανέφερε, «η Κρήτη βρίσκεται, για άλλη μια φορά, στο επίκεντρο της υψηλής τεχνολογικής εκπαίδευσης».

Στο πλαίσιο της διοργάνωσης, ο Σταύρος Αρναουτάκης τιμήθηκε από την οργανωτική επιτροπή για τη στήριξη της Περιφέρειας Κρήτης, ενώ ιδιαίτερη αναφορά έγινε από τον ιδρυτή του Ελληνικού Οργανισμού Εκπαιδευτικής Ρομποτικής και πρόεδρο της οργανωτικής επιτροπής, Κώστα Τσιόλλα, στη συμβολή της Περιφέρειας και των στελεχών της.

Η φετινή διοργάνωση καταγράφεται ως η πρώτη στην Ευρώπη σε επίπεδο συμμετοχών και η τρίτη παγκοσμίως, επιβεβαιώνοντας τη δυναμική της στον χώρο της εκπαιδευτικής

ρομποτικής.

Ιδιαίτερα ισχυρή είναι η παρουσία της Κρήτης, με 128 ομάδες να συμμετέχουν συνολικά. Από αυτές, 89 ομάδες λαμβάνουν μέρος στις βασικές κατηγορίες της Ολυμπιάδας, 31 ομάδες συμμετέχουν στην ειδική κατηγορία ποδοσφαίρου με ρομποτικά κιτ που διατέθηκαν δωρεάν στα σχολεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του νησιού από την Περιφέρεια Κρήτης, ενώ 8 ομάδες συμμετέχουν στο πρόγραμμα «Biznovation Challenge», στο οποίο καταγράφονται συνολικά 27 συμμετοχές.

Οι διοργανώσεις υλοποιούνται από τον Ελληνικό Οργανισμό Εκπαιδευτικής Ρομποτικής σε συνεργασία με την Περιφέρεια Κρήτης και το Παρατηρητήριο Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας της Περιφέρειας Κρήτης, υπό την αιγίδα της Βουλής των Ελλήνων, του Υπουργείου Παιδείας και του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

ΚΑΛΥΨΗ ΣΤΟ 65% ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΜΕ ΔΙΚΤΥΑ ΟΠΤΙΚΩΝ ΙΝΩΝ

Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

ΣΕΛΙΔΕΣ 1,22

06/04/2026

Προβάδισμα ΟΤΕ με 2,1 εκατ. γραμμές - Ποια τα μερίδια των υπόλοιπων εταιρειών

Σε ποσοστό 65% έχει καλυφθεί η χώρα με δίκτυα οπτικών ινών μέχρι τα σπίτια και τις επιχειρήσεις (FTTH), ενώ η διείσδυση της υπηρεσίας κινείται στο 23%.

Σύμφωνα με στοιχεία της τηλεπικοινωνιακής αγοράς που συγκέντρωσε η «N», οι εμπορικά διαθέσιμες συνδέσεις FTTH στο τέλος του 2025 ανέρχονταν σε 3,1 εκατ., σε σύνολο 4,8 εκατ. γραμμών σταθερής στην επικράτεια. Πρόκειται για τα δίκτυα των ΟΤΕ, Vodafone και Nova, με τον ΟΤΕ να διατηρεί τη μεγαλύτερη παρουσία, καθώς έχει εγκαταστήσει περίπου 2,1 εκατ. γραμμές.

Παράλληλα, σε ορισμένες περιοχές καταγράφεται επικάλυψη δικτύων (overbuild), λόγω της εισόδου της ΔΕΗ στις υποδομές FTTH, αλλά και της δραστηριότητας της Inalan και της HCN (η τελευταία σε πόλεις της Βόρειας Ελλάδας). Οι γραμμές αυτής της κατηγορίας υπολογίζονται σε περίπου 950 χιλ.

Σε επίπεδο χρήσης, στο τέλος του 2025 περίπου 1,1 εκατ. νοικοκυριά και επιχειρήσεις διαθέτουν ενεργή σύνδεση FTTH. Το μέγεθος αυτό αντιστοιχεί σε 35% της κάλυψης και σε 23% επί του συνόλου της αγοράς σταθερής τηλεφωνίας, αποτυπώνοντας τη διαφορά που εξακολουθεί να υπάρχει μεταξύ διαθεσιμότητας και υιοθέτησης της υπηρεσίας.

Επιδότηση

Τα στοιχεία τελευταίων μηνών δείχνουν βελτίωση. Στο τέλος του πρώτου εξαμήνου του 2025, η κάλυψη βρισκόταν στο 56% και η διείσδυση της υπηρεσίας στο 17%. Σε έξι μήνες η κάλυψη αυξήθηκε 9 ποσοστιαίες μονάδες και η διείσδυση 6 μονάδες.

Ωστόσο, η αύξηση αυτή συνδέεται σε μεγάλο βαθμό με το πρόγραμμα επιδότησης της ζήτησης του υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Χρηματοδοτήθηκε από το Ταμείο Ανάκαμψης και λειτουργήσε ως βασικός μοχλός για τη μετάβαση χρηστών σε συνδέσεις οπτικών ινών. Σύμφωνα με πληροφορίες, το υπουργείο αναζητεί νέα πηγή χρηματοδότησης για τη συνέχισή της, καθώς η ενίσχυση της ζήτησης εξακολουθεί να θεωρείται κρίσιμη για την περαιτέρω αύξηση της διείσδυσης. Την ίδια στιγμή, παρά τη βελτίωση των δεικτών, η πλήρης κάλυψη της χώρας δεν έχει επιτευχθεί, ιδίως γιατί η ανάπτυξη των δικτύων επεκτείνεται σε λιγότερο εμπορικές περιοχές, όπου το κόστος υλοποίησης είναι υψηλότερο και οι αποδόσεις χαμηλότερες. Ταυτόχρονα, καθυστερήσεις και δυσκολίες εξακολουθούν να καταγράφονται ακόμη και σε αστικά κέντρα, κυρίως λόγω διοικητικών διαδικασιών και συντονισμού έργων.

Σε αυτό το περιβάλλον, προωθείται το νέο θεσμικό πλαίσιο, με στόχο την επιτάχυνση της ανάπτυξης δικτύων υψηλής χωρη-

τικότητας. Το νομοσχέδιο του υπουργείου ραγίου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, που παρουσιάστηκε πρόσφατα στο υπουργικό συμβούλιο από τον υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Διακυβέρνησης, Δημήτρη Παπαστεργίου, ενσωματώνει τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1309 και επιχειρεί να αντιμετωπίσει τα βασικά εμπόδια που συνδέονται με το υψηλό κόστος εγκατάστασης, τον κατακερματισμό των υποδομών και τις σύνθετες αδειοδοτικές διαδικασίες.

Κεντρική παρέμβαση αποτελεί η προώθηση της κοινής χρήσης υφιστάμενων υλικών υποδομών, όπως αγωγοί, δίκτυα ενέργειας, ύδρευσης και μεταφορών. Στόχος είναι, όπου αυτό είναι τεχνικά εφικτό, να αποφεύγονται νέες εκσκαφές και να αξιοποιούνται διαθέσιμες εγκαταστάσεις, περιορίζοντας το κόστος και τον χρόνο υλοποίησης των έργων.

Παράλληλα, το νέο πλαίσιο ενισχύει τον συντονισμό τεχνικών έργων, επιτρέποντας σε διαφορετικούς φορείς να εκτελούν εργασίες ταυτόχρονα. Με τον τρόπο αυτό επιδιώκεται να περιοριστεί το φαινόμενο των διαδοχικών παρεμβάσεων στο ίδιο σημείο, που αυξάνει το κόστος και επιβαρύνει τη λειτουργία των πόλεων.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται και στην πρόσβαση σε ενδοκτιριακές υποδομές, ώστε να διευκολύνεται η εγκατάσταση δικτύων εντός κτιρίων χωρίς πρόσθετες τεχνικές παρεμβάσεις, καθώς και στη διασφάλιση της πρόσβασης σε πληροφορίες για διαθέσιμες υποδομές και προγραμματισμένα έργα.

Ρυθμίσεις για ενίσχυση της εποπτείας

Το νέο πλαίσιο περιλαμβάνει επίσης ρυθμίσεις για την ενίσχυση της εποπτείας και της συμμόρφωσης, με πρόβλεψη αρμόδιων οργάνων, μηχανισμών επίλυσης διαφορών, επιβολής κυρώσεων, και εξουσιοδοτικές διατάξεις για την έκδοση κανονιστικών πράξεων που θα εξειδικεύουν ζητήματα εφαρμογής. Σε ορισμένες περιπτώσεις προβλέπεται και δυνατότητα εξαιρέσεων, για λόγους όπως η εθνική ασφάλεια. Η εφαρμογή του νέου συστήματος, πάντως, θα αντιμετωπίσει μεταβατικές προκλήσεις, κυρίως σε ό,τι αφορά τη συγκέντρωση και ψηφιοποίηση των δεδομένων για τις υφιστάμενες υποδομές, τη διασύνδεσή τους σε ενιαίο περιβάλλον και την προσαρμογή των εμπλεκόμενων φορέων στις νέες διαδικασίες συνεργασίας και συντονισμού.

Κρίσιμο θεωρείται και το χρονοδιάγραμμα έκδοσης των απαραίτητων κανονιστικών πράξεων, ώστε το πλαίσιο να εφαρμοστεί εγκαίρως και να στηρίξει την υλοποίηση ποίηση των δικτύων που απαιτούν σημαντικά κεφάλαια από τους παρόχους.

Το εν λόγω νομοσχέδιο βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο επεξεργασίας και έχει αποτελέσει αντικείμενο διαβούλευσης, μεταξύ άλλων, με τα υπουργεία, Πολιτισμού, Υγείας, Ναυτιλίας, Δικαιοσύνης, Υποδομών και Μεταφορών, Εσωτερικών, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Οικονομικών και Παιδείας, καθώς και με την ΕΕΤΤ (Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων), με τις βασικές παρατηρήσεις και επιχειρήσεις εστιάζουν σε ζητήματα αρμοδιοτήτων, εξαιρέσεων και διαθεσιμότητας δεδομένων.

Νέο μοντέλο με συμβολή του ΕΣΠ

Καθοριστικό ρόλο στο νέο μοντέλο θα παίξει το Ενιαίο Σημείο Πληροφόρησης (ΕΣΠ), μια ψηφιακή πλατφόρμα μέσω της οποίας θα συγκεντρώνονται και θα διατίθενται πληροφορίες για υφιστάμενες και προγραμματισμένες υποδομές, διαδικασίες αδειοδότησης και δικαιώματα διέλευσης. Η πλατφόρμα αυτή αποτελεί εξέλιξη του e-Διέλευσης, το οποίο σήμερα καλύπτει την ψηφιακή διαχείριση αδειοδοτήσεων για τηλεπικοινωνιακά έργα. Στο νέο πλαίσιο, το e-Διέλευσης ενσωματώνεται και διευρύνεται λειτουργικά μέσα στο ΕΣΠ, ώστε να καλύπτει το σύνολο των τεχνικών έργων που μπορούν να φιλοξενηθούν δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ανεξαρτήτως τομέα. Το σύστημα θα εμπλουτιστεί με πρόσθετα δεδομένα, όπως την καταγραφή των διαθέσιμων υποδομών, πληροφορίες για προγραμματισμένα έργα, καταλόγους εξαιρέσεων, αποφάσεις ρυθμιστικών αρχών και μηχανισμούς επίλυσης διαφορών. Σημαντική παράμετρος του νομοσχεδίου αποτελεί και η απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών. Προβλέπονται ενιαίες διαδικασίες αδειοδότησης και χορήγησης δικαιωμάτων διέλευσης, με σαφείς προθεσμίες και πλήρη ψηφιοποίηση της διαχείρισης αιτήσεων, με στόχο τη μείωση του διοικητικού βάρους και των καθυστερήσεων.

ΕΞΩΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ: 1 ΣΤΙΣ 4 ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΧΑΡΗ ΣΤΑ ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΑ ΟΡΙΑ

ΤΑ ΝΕΑ

ΣΕΛΙΔΕΣ 17,39

06/04/2026

Ένταξη των μεσαίων εισοδημάτων μεταξύ των επιλέξιμων οφειλετών για τους οποίους η ρύθμιση γίνεται αυτομάτως αποδεκτή από τον πιστωτή

Νέο ρεκόρ ρυθμίσεων κατέγραψε η πλατφόρμα του Εξωδικαστικού Μηχανισμού τον Μάρτιο, με τη συνολική ονομαστική αξία των ρυθμιζόμενων οφειλών να υπολογίζεται στα 982,33 εκατ. ευρώ, ενώ ο αριθμός των ρυθμιζόμενων ανήλθε σε 2.879. Το μέσο ύψος ρυθμιζόμενων οφειλών τον Μάρτιο ανήλθε σε περισσότερο από 340.000 ευρώ, κατά 10% μεγαλύτερο από το αντίστοιχο μέγεθος από την αρχή λειτουργίας του μηχανισμού. Η αύξηση όλων των μεγεθών γύρω από τις ρυθμίσεις ληξιπρόθεσμων οφειλών αντανακλά σε μεγάλο βαθμό την ένταξη των μεσαίων εισοδημάτων μεταξύ των επιλέξιμων οφειλετών για τους οποίους η ρύθμιση γίνεται αυτομάτως αποδεκτή από τον πιστωτή (Δημόσιο, τράπεζα ή servicer). Όπως προκύπτει από τα στοιχεία για τις ρυθμίσεις από τον Ιούλιο του 2025 και έπειτα, όταν και η αλλαγή των ορίων άρχισε να φέρνει αποτελέσματα, περίπου μία στις τέσσερις ρυθμίσεις (25,4%) γίνεται χάρη στη διευρύνση των εισοδηματικών και περιουσιακών κριτηρίων. Από τον Ιούλιο έχουν γίνει 4.975 ρυθμίσεις στο πλαίσιο των νέων ορίων, σε σύνολο 19.608. Άλλωστε, στο ίδιο διάστημα έχουν ολοκληρωθεί ακόμα 2.616 ρυθμίσεις βάσει της διάταξης για τους ευάλωτους οφειλέτες και τα άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ). Δηλαδή, περίπου το 65% των υποχρεωτικά αποδεκτών από τους πιστωτές ρυθμίσεων αφορά οφειλέτες με μεσαία εισοδήματα.

Συνέχεια στη σελίδα 22

ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

Από την αρχή λειτουργίας του εξωδικαστικού, τα πιστοποιητικά εύλωτου οφειλέτη που έχουν εκδοθεί ανέρχονται σε 28.197. Σημειώνεται όμως ότι δεν πρόκειται για μοναδικούς οφειλέτες, καθώς τα εν λόγω πιστοποιητικά έχουν διάρκεια τριών μηνών και επανεκδίδονται.

Υπενθυμίζεται ότι ο ν. 5193/2025 ορίζει ότι οι ρυθμίσεις του εξωδικαστικού για συνολικές οφειλές έως 300.000 ευρώ γίνονται αυτομάτως αποδεκτές για:

Μονοπρόσωπα νοικοκυριά: Ετήσιο εισόδημα έως 14.000 ευρώ, περιουσιακά στοιχεία έως 240.000 ευρώ και καταθέσεις έως 14.000 ευρώ.

Ζευγάρια: Ετήσιο εισόδημα έως 21.000 ευρώ, περιουσιακά στοιχεία έως 270.000 ευρώ και καταθέσεις έως 21.000 ευρώ.

Ζευγάρια/μονογονεϊκές οικογένειες με ένα ανήλικο τέκνο: Ετήσιο εισόδημα έως 28.000 ευρώ, περιουσιακά στοιχεία έως 300.000 ευρώ και καταθέσεις έως 28.000 ευρώ.

Ζευγάρια/ μονογονεϊκές οικογένειες με δύο ανήλικα τέκνα: Ετήσιο εισόδημα έως 35.000 ευρώ, περιουσιακά στοιχεία έως 330.000 ευρώ και καταθέσεις έως 35.000 ευρώ.

Ζευγάρια/μονογονεϊκές οικογένειες με τρία ή παραπάνω ανήλικα τέκνα: Ετήσιο εισόδημα έως 42.000 ευρώ, περιουσιακά στοιχεία έως 360.000 ευρώ και καταθέσεις έως 42.000 ευρώ.

Έως 20 Μαΐου οι προσφορές

Παράλληλα, παράταση μέχρι τις 20 Μαΐου (αντί για αρχική προθεσμία έως τις 2 Απριλίου) έχει δοθεί για την υποβολή δεσμευτικών προσφορών για τη δημιουργία του Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων (ΦΑΕΑ). Για τον διαγωνισμό έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον οι: Bain Capital Credit, Christofferson, Robb & co. LLC, Fortress Credit Corp και Resolute Cepal Greece Ανώνυμη Εταιρεία.

Υπενθυμίζεται ότι με 100 εκατ. ευρώ συνολικά θα συμμετέχουν στον ανάδοχο και οι τέσσερις συστημικές τράπεζες (Eurobank, Πειραιώς, ΕΤΕ και Alpha Bank). Βάση για τη λειτουργία του Φορέα θα αποτελέσουν σε πρώτη φάση οι 386 εύλωτοι οφειλέτες που έχουν ενταχθεί στο Ενδιάμεσο Πρόγραμμα Προστασίας της α' α' κατοικίας.

Ο Φορέας θα επιτρέπει στους οφειλέτες να συνεχίσουν να μένουν στην κατοικία τους για 12 χρόνια πληρώνοντας μηνιαίο ενοίκιο, και στο πέρας αυτής της περιόδου θα μπορούν να επαναγοράσουν το ακίνητο, αφαιρώντας από την τιμή τα καταβληθέντα ενοίκια.

Τέλος, σε ό,τι αφορά τον προαναγγελθέντα από τον Κυριάκο Πιερρακόκη μηχανισμό για τον διαχωρισμό της περιουσίας που μπορεί να εκποιηθεί στο πλαίσιο ρύθμισης, που στόχο έχει την προστασία της α' κατοικίας και την εξαιρέσή της από τα περιουσιακά στοιχεία που πηγαίνουν προς εκποίηση, πηγές αναφέρουν ότι η ρύθμιση δρομολογείται, όμως δεν έχει ακόμα αποσαφηνιστεί πότε θα ψηφιστεί από τη Βουλή.

Η ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑ ΦΡΕΝΑΡΕΙ ΤΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ

ΣΕΛΙΔΑ 15

06/04/2026

Εξαπίας της κρίσης το ενδιαφέρον στρέφεται σε «ασφαλείς» προορισμούς - Απόφαση της τελευταίας στήλης οι διακοπές

Σε καθεστώς «ελεγχόμενης αβεβαιότητας» εισέρχεται ο ελληνικός τουρισμός για το 2026, με τον πόλεμο στη Μέση Ανατολή να επηρεάζει περισσότερο τον ρυθμό των κρατήσεων παρά τη συνολική ζήτηση. Από την εικόνα του Πάσχα έως τα πρώτα μηνύματα για το καλοκαίρι, η αγορά δείχνει ανθεκτικότητα, αλλά με σαφή μετατόπιση προς πιο επιφυλακτική, last minute συμπεριφορά. Η πασχαλινή περίοδος λειτουργεί ως πρόβα τζενεράλε για τη φετινή σεζόν και αποτυπώνει με τον πιο καθαρό τρόπο τις επιπτώσεις της γεωπολιτικής αστάθειας:

1. Από τη μία πλευρά, δημοφιλείς προορισμοί καταγράφουν υψηλές πληρότητες. Στην Κέρκυρα, η ζήτηση ξεπρνά το 80%, χωρίς ακυρώσεις, ενώ αντίστοιχα ισχυρή είναι η εικόνα σε επιλεγμένους προορισμούς της ηπειρωτικής χώρας και της Κρήτης. Στα Χανιά η σεζόν έχει ήδη ξεκινήσει, με αφίξεις από σκανδιναβικές χώρες, Ηνωμένο Βασίλειο και Γερμανία, χωρίς αξιοσημείωτες απώλειες.

2. Παράλληλα, τα δεδομένα από τις πλατφόρμες βραχυχρόνιας μίσθωσης δείχνουν υψηλές προκρατήσεις σε προορισμούς όπως το Ναύπλιο (93%), η Μονεμβασιά (94%) και τα Ιωάννινα (87%), με αρκετές περιοχές της ορεινής Ελλάδας να αγγίζουν ακόμη και το 100% πληρότητας. 3. Ωστόσο, η εικόνα δεν είναι ομοιόμορφη. Σε προορισμούς όπως η Λακωνία, το Καρπενήσι ή ακόμη και η Πιερία, η ζήτηση κινείται σε χαμηλότερα επίπεδα, με πληρότητες κοντά στο 50%, «παγωμένες» κρατήσεις και -σε ορισμένες περιπτώσεις- ακυρώσεις. Μάλιστα, αρκετές ξενοδοχειακές μονάδες επιλέγουν να μην ανοίξουν καν για την περίοδο του Πάσχα.

Καθυστερήσεις

Το βασικό χαρακτηριστικό της φετινής περιόδου είναι η καθυστέρηση στη λήψη αποφάσεων. Όπως επισημάνουν παράγοντες της αγοράς, η σύρραξη στη Μέση Ανατολή δεν έχει οδηγήσει σε μαζικές ακυρώσεις, αλλά έχει φρενάρει τη ροή νέων κρατήσεων, ενισχύοντας τη σημασία των last minute επιλογών. «Την εβδομάδα ακριβώς μετά τον πόλεμο, οι κρατήσεις συνέχισαν να είναι πιο αυξημένες από πέρυσι, ήταν ο κόσμος ακάθεκτος. Τη δεύτερη εβδομάδα ο ρυθμός των κρατήσεων έπεσε στα περσινά επίπεδα. Την τρίτη εβδομάδα ο ρυθμός μειώθηκε κατά 6% και αυτή που μας πέρασε μειώθηκε κατά 12% σε σχέση με το ίδιο διάστημα πέρυσι», εξηγεί χαρακτηριστικά η CEO του ομίλου Bluegr Hotels & Resorts, Τζίνα Μαιμάδικη. Καθοριστικό ρόλο παίζουν και οι τιμές μετακίνησης. Η αύξηση του κόστους αεροπορικών και ακτοπλοϊκών εισιτηρίων στρέφει σημαντικό μέρος της ζήτησης προς την ηπειρωτική Ελλάδα, όπου η πρόσβαση είναι ευκολότερη και οικονομικότερη. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση του «Naxos Resort» της Attica Blue Hospitality, το οποίο καταγράφει μια «διστακτικότητα στη δυναμική των κρατήσεων, αλλά όχι πανικό», όπως αναφέρει ο διευθύνων σύμβουλος, Γιώργος Παπάζογλου.

Μεταπολεμικά

Σύμφωνα με ανάλυση της Nelios, η εικόνα μέχρι τα τέλη Φεβρουαρίου ήταν έντονα ανοδική, με αύξηση κρατήσεων κατά 14,5% και εσόδων κατά 18,1%. Ωστόσο, μετά την έναρξη του πολέμου η τάση αντιστράφηκε. Οι online κρατήσεις υποχώρησαν κατά περίπου 5%, τα έσοδα κατέγραψαν πτώση 2% και οι αναζητήσεις για ελληνικά ξενοδοχεία μειώθηκαν κατά 14%. Η μεταβολή είναι ακόμη πιο έντονη σε επιμέρους προορισμούς. Στα Δωδεκάνησα οι κρατήσεις από αύξηση 8,9% πέρασαν σε πτώση 2 1%, ενώ στις Κυκλάδες η ζήτηση κατέρρευσε από

+21% σε -26% σε επίπεδο αναζητήσεων. Αντίστοιχη εικόνα καταγράφεται στο Ιόνιο και στην Αθήνα, όπου η αρχική δυναμική εξανημιώθηκε. Χαρακτηριστική της αβεβαιότητας είναι και η κερκτική αύξηση των αναζητήσεων τύπου «Is Greece safe?», οι οποίες ενισχύθηκαν κατά σχεδόν 600%.

Παρά ταύτα, το βασικό «μαξιλάρι» για την αγορά παραμένει η απουσία ακυρώσεων. Όπως σημειώνουν οι αναλυτές, η ζήτηση δεν εξαφανίζεται, αλλά μεταπίπτει χρονικά, ενισχύοντας το μοτίβο των καθυστερημένων κρατήσεων. «Δεδομένων των συνθηκών, η πώση των κρατήσεων είναι μια αναμενόμενη εξέλιξη σε μια τόσο κρίσιμη διεθνή συγκυρία, ωστόσο θεωρούμε θετικό ότι οι ακυρώσεις δεν ακολουθούν την ίδια τάση. Όπως προκύπτει και από τα δεδομένα μας, παρατηρούμε μεν σημαντική μείωση στις αναζητήσεις των ταξιδιωτών online για την Ελλάδα, ωστόσο η πτώση στις κρατήσεις δεν είναι ανάλογη, κάτι το οποίο αποτελεί θετική ένδειξη για τη συνέχεια της προνομίας», επισημάνει ο CEO της Nelios, Δημήτρης Σερρίφης.

Οι ταξιδιωτικές τάσεις του φετινού καλοκαιριού

Τα πρώτα μηνύματα για τη θερινή περίοδο παραμένουν συγκρατημένα αισιόδοξα. Σε σύσκεψη του ΕΟΤ υπό τον γενικό γραμματέα Ανδρέα Φιορεντίνο, επιβεβαιώθηκε ότι η Ελλάδα εξακολουθεί να θεωρείται ασφαλής και ελκυστικός προορισμός, παρά τις διεθνείς αναταράξεις. Ο ελληνικός τουρισμός παρουσιάζει τις εξής βασικές τάσεις για το 2026:

- Στροφή προς την Ευρώπη και την Ελλάδα: Αγορές όπως η Γερμανία εμφανίζουν μετατόπιση από μακρινούς προορισμούς προς ευρωπαϊκούς, με την Ελλάδα να επωφελείται ως ασφαλής επιλογή.

- Ισχυρή δυναμική από ΗΠΑ: Οι αφίξεις από τη Βόρεια Αμερική αυξήθηκαν κατά 37% τον Ιανουάριο, ενώ οι απευθείας πτήσεις εμφανίζουν υψηλές πληρότητες.

- Ενίσχυση συνδεσιμότητας: Νέα πτητικά προγράμματα προς Κρήτη, Κεφαλονιά και Πελοπόννησο, καθώς και αύξηση δρομολογίων, ενισχύουν την προσβασιμότητα.

- Πίεση από κόστος και πληθωρισμό: Η αύξηση των τιμών ενέργειας και καυσίμων επηρεάζει άμεσα την αγοραστική δύναμη των Ευρωπαίων ταξιδιωτών και περιορίζει τον προγραμματισμό διακοπών.

- Άνοδος λιγότερο γνωστών προορισμών: Καταγράφεται αυξημένο ενδιαφέρον για εναλλακτικούς προορισμούς, στο πλαίσιο στρατηγικής αποσυμφόρησης των δημοφιλών σημείων.

- Η φετινή τουριστική σεζόν φαίνεται να διαμορφώνει ένα νέο λειτουργικό μοντέλο για τον ελληνικό τουρισμό, με τους ταξιδιώτες να αποφασίζουν με καθυστέρηση σχετικά με τις διακοπές τους και έχοντας υψηλή ευαισθησία στις τιμές. Η έμφαση δίνεται στην ασφάλεια του προορισμού, με τη ζήτηση να μετατοπίζεται εντός της Ευρώπης.

Εν ολίγοις, ο πόλεμος στη Μέση Ανατολή δεν έχει προκαλέσει -τουλάχιστον μέχρι στιγμής- δομική κρίση στον ελληνικό τουρισμό, όμως αλλάζει ουσιαστικά τη συμπεριφορά της ζήτησης. Η Ελλάδα εξακολουθεί να αποτελεί έναν από τους βασικούς ωφελημένους της διεθνούς ανακατανομής ταξιδιωτικών ροών, αλλά το 2026 αναμένεται να είναι μια χρονιά που θα κριθεί λιγότερο από τον όγκο της ζήτησης και περισσότερο από τον χρονισμό των κρατήσεων, το κόστος και την ψυχολογία των ταξιδιωτών.

